

Aposel Alinuna Kogono

Ripili Agale

Go buk Aposel alinuna kogonore Luk-na agale oge-aisi-daa wala laapopa lu saaya. Go buk page Luk-mi lisa. Go buk-para adalima elere gore Holi Spirit-mi Aposel alinu pora waalisa rabu Yesuna Epe Agale pamu lakalisimi. Gore Jerusalem su-para page Judia su-para page Samaria su-para page ora su raayona page pamu lakalisimi (1.8).

Buk Aposel-mere Keriso-na lotu ada Juda alinuna rikirana rekataboma werepere adare raayona page su raayona page pisa remaa lisa. Luk-mi go-rupa mea waalalo pisa: Keriso-na kogono-para enaalinuna kone wasupame Yesu raita-ae laapore, Gote-me abalade Israel enaali lakalisaaya-rupa waalalo pisa.

Adaa ele meda Buk Aposel-me talore Gote-na Holi Spirit-na kogono. Abala ririnare Holi Spirit-ri Pentikos yapi di rabu disaipel alinu piri ipisa. Wala werepere Holi Spirit-mi nimuna kone ma-redepo yaaoma puri kalisa.

Go buk madaare agale adaalupenu Aposel-numi pa enaalinu lakalisimi page wia. Naame adalema. Enaali adaapumi go Epe Agale raitalimi rabu lotu ada adaa.

Moge ria-ae alinuna kogono madaare Aposel alinuna remaa adaapu wia pare agale adaapuri Pita-para Pol laapona kogono pi-rupa page wia. Pita-re Yesu raapu pami disaipel yaade. Go yapare Pol-mere abala ririna Yesu naraita maa pamisa. Dia, Yesuna lotu leme enaalinu rabuaanaalalo kogono pisa. Pare Yesumi Pol yaaloma nipuna kogono neme abala riri-nane paina palimina lisa.

Go buk-na meda-para Luk-mi Pol madaa pia remaa tyalore: Naame pema-ai lea. Makuuae Mudu enaali adaapumiri Luk page Pol raapu pamisana kone wimi.

Robonu gu-rupa adamina:

Yesumi agale lakeloma yaa-para pisa (1.1-11)

Judas-na kogono ali medame misa (1.12-26)

Jerusalem su-para epe agale madaa kogono pisimi (2.1-8.3)

Judia su-para Samaria laapo raitana epe agale lakalisimi (8.4-12.25)

Pol pamuma su adarenu raayona epe agale pamu lakalisa (13.1-28.31)

1 ¹ Yesa Tiofilus: ^a Naa abala pepa komea madaare neme abala Yesuna pisade kogono-para nipuna agale-para apo pepa madaa luma rapaasuade. ² Nipuna kogono ripia pa kamaa puma so yaa-para penaalo go agale raayo pepa luma rapaasuade. Go puma Yesumi Holi Spirit-na purimi nipuna mapiraasade aposel kogono alinu-para agale mana lakeloma sone pisa. ³ Gore abala komenaloma yapi di 40 popenaloma aposel kogono alinu raapu epa kiritaoma pirisa. Nimu raapu pirisa rabu nimumi nipu ora pa pia kone winalo ele adaapu pisa. Go puma epe kogono radonu pu Gote-na Surube Su madaa agale adaapu lakalisa. ⁴ Aposel alinu raapu kirita pirisa rabu Yesumi nimu agale gu-rupa lakalisa: Nimimi Jerusalem suri nagiyalepape. Naa Aapame giliade ele mealiminapa adoma piralepape. Go ele madaare neme agale abala lagisuade. ⁵ Gore Jon-me enaalinu pa ipame kalu-ipa measa pare wala ogesi-daa pa piruma Holi Spirit-na puri mada kalu-ipa mealimina lisa.

⁶ Aposel alinumi Yesu raapu kiritasimi rabu nipu agale gu-rupa lorapisimi: Mudu Ali, naa Israel enaalinuri aa-rabo naame go su-para suruba piralima yapae? ⁷ Yesumi talo: Aapana yapi dinu nipuna wia-rupa mada na-adema. Aapa nipuna di wia-pulu ni namakuaayo. ⁸ Yapare Holi Spirit nimi madaa epenalea rabu puri mealimi-pulu nina pisuade remaa Jerusalem su-nane page Judia Samaria laapona apo ipanu popea-nane su raayona lakela pulupape lisa.

Yesu yaa-para pisa
(*Mak 16.19-20; Luk 24.50-53*)

⁹ Nipumi go agale loma nimumi adapaba pirina Yesu yaa-para puma mole kaaka medame nipu maa puma kepisa. ¹⁰ Yesu so yaa-para pisa rabu aposel kogono alinumi adaba pirina ali laapo nipu raapu rekasipi. Go ali laapona mamina-re kaake pi maraasipi. ¹¹ Nipu laapome talo: Galili alinuya, ake paa-daa yaa-para adaba pimi pae? Go puade Yesuri wala werepe go-rupa wala epalia lisipi.

Judas-na kogono ali medame minalo mada misimi

¹² Go puma aposel kogono alinu Rudu Oliv kilipima wala Jerusalem su-para pisimi. Rudu Oliv-ri Jerusalem su-para siti re-para gu-rupa wan kilomita-rupa adaalupu aasa. ¹³ Jerusalem su-para pumare nimuna so ada rum-aepara puma pirisimi. Go puma pirisimi alinuna biri go-rupa: Pita-para Jon-para Jems Andru laapo page Filip Tomas laapo page Bartolomyu

^a **1.1** Go kogono alinuna buk-ri Luk-mi luma wisa. Buk meda Luk nipuna page lisa. Go puma nipuna yago meda Tiofilus piri-para luma rapaasa.

Matyu laapo page Jems medare Alfius-na si page Saimon-re nipu Selot-repaa page Juda-re Jems medana si page nimu raayo pirisimi. ¹⁴Go alinu raayo nimuna kone komea-para suma beten lala pirisimi. Go ena raapu page Yesuna agi ame balinu page beten lala pirisimi.

¹⁵Go puma yapi medaloma pisa rabu kone rulae enaalinu kiritasimi. Enaaliri gu-rupa 120 kiritasimi. Go rabu Pita-me rekoma agale gu-rupa lisa: ¹⁶Ame balinu, pagalepape. Gote-na pepa madaa Holi Spirit-mi Juda enaalina kone Devit abala kalisa-pulu nipumi pepa madaa lisa. Go Juda-re Yesu giyoma lore alinumi linalo yada robisa. ¹⁷Go pisa pare Judas-re ora naa raapu piruma naana kogono raba minalo Yesumi Judas mapiraasa.

¹⁸Yapare go alimi yada roboma kana misa. Go mone-mere su meda kaboma werepe kope noma lopoma robaa rugulataboma lo koyapape puma komisa. ¹⁹Jerusalem su-para piri enaalinu pagoma go suna biri Akeldama maasimi. Go bina re ali yaapi wi su leme.

²⁰Go madaare Buk Sam-para go ali madaa agale gu-rupa lisimiya: Nipuna ada pa rai aina. Ali medaloma go ada-para mada napirina lisa. Go page lisa: Ali medame nipuna kogono mina lisa.

²¹Go pea-le abiri naame ali meda meamina. Go ali nipuri naa raapu ade abuna Yesumi agale mogealisa rabu page naa pamisima rabu page go raayo adoba kiriti ali adoma meamina lisimi. ²²Jon-me Yesu kalu-ipa mea kalisa rabu page Yesu komoma rekoma wala yaa madaa pisa rabu page go raayo adoba piri ali meamina lisimi. Go nasamina ali muma naa raapu Yesuna komoma wala rekese-le pamu lamina lisimi.

²³Pita go-rupa lisa rabu ali laapo mada minalo gu-rupa lisimi: Medare Josep nipuna bi medare Barsabas page Justus page lemede. Ali medare nipuna bi Matias leme. ²⁴Go rabu beten gu-rupa lisimi: O Mudu Ali, ne enaali raayona kone ade. Go ali laapo naame makeme talo palima ali neme ali komea mea waalape. ²⁵Go pumare go alupaleme alimi Judas-na kogono mina. Go ali Judas-re nipuna yoto muma ora koe su-para puade lisimi. ²⁶Go loma nimumi ali laapo adoma Matias madaa raana komisimi. Go ali kogono ali 11 raapu aasimi.

Holi Spirit epenalisa

2 ¹Yapi di Pentikos rudu lisa rabu kone rulae enaalinu ada meda-para epa kiritasimi. Kiritasimi enaalinuri 120 pirisimi. ²Go Pentikos yapi rabu ele medame yaa madaa mu mu loma lisana wagepu adaa po rilipu-rupa ipisa. Go rabu nimu piri ada-para epa rubitabesa. ³Go pisa rabu nimumi repena sulaa-rupa rugula rugula pisa rabu nimumi adisimi. Rugula rugula puma rabu repena sulaa elere nimu madaa komea komea lo epa pirisa. ⁴Go pisa rabu nimu madaa Holi Spirit-mi epa rubitabesa-pulu adaa agale rado rado lisimi. Go agalere Holi Spirit-mi nimu kalisa.

⁵Go pisa rabu Juda alinu medaloma Jerusalem su-para epa pirisimi. Gote madaa kone rulae alinuri adare su raayona page giyoma epa pirisimi. ⁶Gore enaali raayome go po rilipu ele pagisimi rabu nimu raayo adola kiritasimi. Go puma nimuna adaa agale pagisimi rabu nimu ora paala komisimi. ⁷Go puma nimumi kidipaa ragi luma gu-rupa lisimi: Go adaa agale leme alinuri ora Galili su-para piri enaalinu yaade lisimi. ⁸Go pea pare nimumi agale lalaina pagaleme rabu naana adaa agale pagalima lisimi. ⁹Naana suri Partia-para Midia-para Elam-para Mesopotemia-para Judia-para Kapadosia-para Pontus-para Esia-para ¹⁰Frigia-para Pamfilia-para Isip-para mo adaa su Libia-para Sairini su page piruma epama. Gore naa medalomare Rom page pima lisimi. ¹¹Naare ora Juda-para ruru rado enaalinu lotu komea tema enaali page pima. Naa medalomare su Krit Arebia laapo page pima. Go pea pare kone rulae enaalinumi agale leme rabu nimu raayome naana adaa agale pagoma Gote-na epe kogono madaa pagamade lisimi. ¹²Go pisa-pulu alinuri ora pogolasoma ki wage alo puma agale gu-rupa lo pirisimi: Go elere ake yapae lisimi. ¹³Go lo pirisimi pare pa ali medalomame giri laoma gu-rupa lisimi: Go alinuri ipa wain (bia) noma makeateme lisimi.

Pita-me agale lapedepelisa

¹⁴Go rabu Pita aposel kogono alinu ¹¹raapu rekaoma enaali raayo-para agale puri paloma gu-rupa lisa: Juda enaali-para, Jerusalem su-para enaalinu-ya, nimimi go agale pagalepa. ¹⁵Nimina konere mogo alinu ipa bia noma makeateme^b kone saeme pare abi naare pena ipulaina pa 9 klok rabu aema lisa. ¹⁶Ribaa rabu ipa bia nemedede. Go kone madaare Gote-na agale lakale ali Joel-me Gote-na buk madaa abala agale gu-rupa lu wisaya: ¹⁷Gote-me talo: Werepe su yaa dia yaaliade rabu neme gu-rupa palua: Naa Holi Spirit enaali raayo madaa mapiraalua. Go puma nimina nogo naakinu nina agale lakeleme. Go puma nimina alinumi ele adalimi. ¹⁸Go di rabu neme nina kogono enaalinuri Holi Spirit-na puri katoa. Katoa rabu nina epe agale lakeleme. ¹⁹Go puma neme so yaa-para ele radonu maa salua. Go puma su kamaa ele radonu maa salua rabu yapi page repena sulaa page koe lodo page ma-opasaalua. ²⁰Go Mudu Ali epaliade yapi di madaare naare abala kudinina toa lisa. Go puma subare yaapi pi ma-aalia. ²¹Go rabu enaali raayome Mudu Ali-na bi madaa agale loma kone rulalimiri ade abuna kagaa piramala palimi lisa.

²²Pita-me lisa: Israel enaalinu-ya, go agale pagalepape: Neme Nasaret ali Yesu madaa lalo. Yesuri Gote-me nipu mapiraoma puri kalisa-pulu kogono waru pisa. Go-rupa puma nipumi puri pale kogono-para ora

^b **2.15** Pitame go agale lakelisare re wia-daa lisa. Ake paa-daa ya? Juda enaalinuri ribaareko eda noma ipa bia page nanisimi-daa lisa.

epe kogono rado rado-para Gote-na puri maa waalisa-daa makuaaeme. ²³Yesuri Gote-me kone mapiraasa-pulu koe kimisu enaalinumi repena polopea madaa linalo maa rapasa. ²⁴Go pirisimi pare komape ele kepenalo Gote-me nipu marekaasa. Gore komape eleme Yesu tapame naripinaasa. ²⁵Go madaare Devit-mi Yesu madaa abala gu-rupa lisa:

Ali Mundu-ri ade abuna ni raapu pipa-daa ade.

Go puma ni raba mea-le ni paala nakomalua lisa.

²⁶Go pea-pulu epe koneme lo robaa-para rubitabea-daa pedo pi.

Naa yogale tapa-para rogaalimi pare

Nina kone wasupa ade abuna kagaa piralia.

²⁷Neme nina kone wasupare

Komape su-para napenalo surubape.

Naa epe kogono alina yogale mada naramualia.

²⁸Neme epe pora waaloma go pora ade abuna

Kagaa pirape pora yaa-pulu

Ne raapu raana komona pitua lisa.

²⁹Ame balinu-ya, naana kasua Devit-na agale epe-rupa lagialo. Nipu komenaloma tapa-para rogaasimi. Go puma nipu rogaae kana apedaa go su-para aaya. ³⁰Nipu Gote-na agale lakale ali piruma Gote-na ora agale waru makuaasa. Gote-me yaa madaa makuaa loma lisana gu-rupa lisa: Devit madi su-para ora Mudu Ali meda piralia lisa. ³¹Devit-mi Yesuna papeanu werepe epaliade elenu adisa-pulu nipu rekape-ai agale lakalisa. Go puma Keriso kome enaalina su-para napiruma yogale page naramualua lisa. ³²Pagalepa. Gote-me go ali Yesu Keriso marekaasa-daa naame leme adisima. ³³Gore Yesu marekaasa rabu Gote-na popo ki-nane puma pirisa. Go puma Gote-me ora agale loma Holi Spirit gialua lisa. Go lisa-pulu nimimi abi go ademedede elere Holi Spirit nipumi mea epenalade.

³⁴Gore Devit-ri Yesu pisa-rupa so yaa mada napirisa. Devit-mi talo:

Gote-me Mudu Ali Yesu-para.

Naa popo ki-nane piraina lisa.

³⁵Lore alinu nena rolo-para mapiraalua lisa.

³⁶Israel su-para piri enaali raayore ora Gote-me go Yesu Mudu Ali mapiraasade kone makuaalepape. Go Yesuri nimi repena polopea madaa lisimi pare Gote-me nipu ora makuaa loma Mea Rapaae Ali yaade lo lakalisa.

³⁷Enaalinu go agale pagisimi rabu nimuna lo robaa-para kedaa pisa-daa nimumi Pita-para aposel kogono ali medaloma-para go-rupa lisimi: Amenu, naa ake palima ya? ³⁸Pita-me lakalisa: Nimi komea komea lo kone pereke yoma Yesu Keriso-na bi madaa kalu-ipa mealepa. Go puma nipumi nimina pupitagi marabuaaoma Holi Spirit nimi pa gialia lisa. ³⁹Gote-na ora agalere nimi-para nimina sinu-para su raayona lo kiritasimi. Go enaali raayore naana Adaa Gote-me nipu raapu mapiraalia lisa.

⁴⁰Go puri pale agale Pita-me nimu lakalisa. Go puma agale mana adaapu loma gu-rupa lisa: Abiri pupitagi ne enaali adaapu pimi-le nimiri nimu giyoma koe kone nasalepape lisa. ⁴¹Go lisa rabu enaali adaapu nipuna agale madaa raaname komoma pagoma kalu-ipa misimi. Go yapi di rabu enaali 3000 disaipel enaali raapu epa pirisimi.

Enaalinu raayo lo robaa komea wisimi

⁴²Nimumi moge ria-ae alinuna agale pagoma epe-rupa piruma kone komea suma eda noma beten lo pirisimi. ⁴³Go puma aposel kogono alinumi napi kogono page epe rado kogononu page pisimi-pulu enaali raayome paala komoma pirisimi. ⁴⁴Go puma kone rulae enaali raayome kone komea suma nimuna elenu kiritoma rumaaoma pisimi. ⁴⁵Go puma pa enaalinumi mo kone rulae enaalinuna ele kabenalo nimumi kana muma pa piri enaali rumaaoma kaloma nimu raayo epe-rupa pirisimi. ⁴⁶Go puma nimumi kone komea suma yapi meda meda lo lotu ada-para kiritasimi. Go page nimuna ada-para eda noma ora raaname komo pirisimi. ⁴⁷Go puma nimumi Gote-na bi minasaasa piruma enaali raayome talo: Nimi epe-rupa pimi enaali. Go puma ade abuna Gote-me kone rulae enaali raapu enaali medaloma adaapu mapiraasa.

Pora napami alina age ma-epeaasa

3 ¹Gore beten lape di rabu Pita-para Jon nipu laapo alebo lotu ada-para pisipi. ²Pisipi rabu go epe lotu adana pora gaape-nane pora napami ali meda pirisa. Go aliri agimi age koeyae pale madu wisa. Ade abuna epe pora gaape temede kamaa-nane ria ipuma mapiraasimi. Go alimi lotu ada-para kodobalimide enaalinu-para kana ele meda ogenalo mea mapiraasimi. ³Pita Jon laapo lotu ada ru-nane kodobatalo pisipi rabu go alimi ele meda gialepa loma ogelisa. ⁴Go lisa rabu mo ali laapome pora napami alina le agaa waru adaba suma Pita-me talo: Saa adape lisa. ⁵Gore pora napami ali nipumi kone gu-rupa wisa: Ora ele gialipi kone wisa-pulu go alimi waru adaba wisa. ⁶Go rabu Pita-me nipu go-rupa lakalisa: Ni kana ele nasabaayo-pulu ele meda gialuame pi lisa. Nasaret su-para piri Yesuna bina purimi ne marekaaluame talo lisa. ⁷Go loma go alina ki mina marekaasa. Marekaasa rabu go alina age galo puri pasa. ⁸Go ali raana komomare rekoma pora pamisa. Go puma nipu page Pita Jon raapu epe lotu ada-para pisimi. Pisimi rabu go alimi ora pogolaari puma Gote-na bi minasaasa. ⁹Nipu pamuma Gote-na bi minasaasa rabu enaali adaapumi nipu adisimi. ¹⁰Go ali ade abuna epe pora gaape-nane piruma kana ogelisa-pulu enaalinumi nimuna le agaame adisimi. Gore nipu abi pora epe-rupa pamuma ru-nane ipisa-daa go enaalinumi paala komoma ki wagepu pirisimi.

Pita-me epe lotu ada-para agalena re lakalisa

¹¹Go lotu adana pokaalo ada meda aasa. Gona biri Solomon-na pokaalo ada lisimi. Mo alimi Pita Jon laapo waru kupima go pokaalo ada aasa-

para enaali adaapu nipu wagepu adola pisimi. ¹²Pita-me enaali raayo adoma agale gu-rupa lakalisa: Israel enaalinuri ake paa-daa nimimi ki wagepu puma pimi pe lisa. Gore ake paa-daa saa adoba wimi pae? Nimi ake kone wimi pae? Saame epe kone suma saana purimi go ali ma-epeearipa ya? Ora saana purimi-daa dia. ¹³Gore Gote-me paa. Ora naana kasua Abraham-para Aisak-para Jekop-para nimuna Gote-me go ali ma-epeearipa. Nipumi nipuna raba mi naaki Yesuna bi minasaatalo paa. Go Yesuri nimimi apo kadipi Pailat-na le agaana yada roboma koau waalisimide. Pailat-mere Yesu rapaalua kone wisa pare nimimi go agale napagesimide. ¹⁴Go puma Yesu ora Gote-na epe redepo le ali pirisa pare nimimi nipu giyoma Pailat-para enaali lu makome ali epenala lisimide. ¹⁵Go puma nimimi ade abuna kagaa pirapena re Yesu yapare lisimide. Lisimi pare Gote-me tapa-para marekaasa. Naame go raayo adoma lalema. ¹⁶Go Yesu nipuna bimi go pora napami ali ma-epeearipa. Nipumi Yesu madaa kone rulaasipi-daa Gote-me nipu puri kalisa. E, gore nimimi go ali adaba pimi. Go alimi Yesuna agale lo robaa-para makodabaripa-pulu nipu epe-rupa pia lisa.

¹⁷Naa ame balinu, nimi page nimina ali kalunumi page Yesu-para pisimide elere namakuaaoma pisimi yaade. ¹⁸Go pea pare Gote-me nipuna agale lakale alinu-para gu-rupa lakalisa: Keriso Mesaia radaa noma komalia lakalisa. Go alinumi agale lakenaloma go agalena re makoyatalo pisimi.

¹⁹Go pimi-le kone pereke yoma Gote-na kone muma nimina pupitagi giyalimina go rabu nipumi mea rubaalua. ²⁰Gote-me kagaa puri ginalo go-rupa palepape. Go puma Gote-me Yesuri makuaa loma Mea Rapaae Ali yaa-pulu abala mada muma mea rapa lisa. ²¹Pare nipu abi yaa-para ora piruma werepe su kamaa ipuma kagaa elenu masaalia. Go madaare Gote-me nipuna agale lakale alinu lakenaloma nimumi lisimi lisa.

²²Go madaare Moses-me abala gu-rupa lisa: Gote-me ni nipuna kogono panolo mapiraasa lisa. Go pea-le nipuna lakale alina agale raayome pagalepape. ²³Go puma enaali raayome nipuna agale napagalimi-daare Israel su giyoma ora nimu komabalimina. Moses-me agale gu-rupa lisa. ²⁴Pita-me wala talo: Gote-me agale lakale ali Samuel madaa piruaama ipumare agale lakale alinumi raayo go agale komea gu-rupa lisimide. Nimuna agalena re abi go yaade lisa.

²⁵Gote-me kasuanu raapu kana waraaoma agale lakale alinu agale lakalisa. Go ora agalere ora nimina pagoma meape agale yaade. Gote-me Abraham-para agaleme pogalulalo gu-rupa lisa: Nena madi si kasuanumi su kamaa piri enaali raayo puri kainalo mapiraalua lisa. ²⁶Go lisa-pulu Gote-me naa raba meape ali Yesu mea epenalisa. Gote-me Yesu marekaaoma nimi piri-para abala epenalisa. Go puma nimimi pupitagi ne kone koau walanalo epe puri mea epenalisa.

Nimumi Pita-para Jon laapo adilisimi

4 ¹Pita-para Jon laapome enaali agale lakalisimi rabu alinumi nipu laapo adialalo ipisimi. Alinu gu-rupa ipisimi: Gote-na lodo kira-ae alinu page lotu adana Mudu Ali polis page Juda alinuna page Sadyusi ruru alinu page adialalo ipisimi. ²Gore Pita Jon laapome enaalinu-para Yesu tapa-para rekoma pia lisipi. Go lisipi-pulu enaalinumi kome enaalinu page wala rekoma piralimi. Go lisipi-pulu mo alinumi rono waru pagoma adialalo pisimi. ³Go puma adilisimi pare ribaa lisa rabu ekeru kose lemena lisa. Go puma kose nalo pi ada-para surubisimi. ⁴Go pirisimi pare enaali adaapumi nipu laapona agale pagoma kone rulasimi. Go rabu Mudu enaali adaapumi gu-rupa 5000 kone rulasimi.

⁵Wala ekeru-nane kaunsil-na ali mudunu page kone makuaae alinu page rekena agale tisaa-nu page Jerusalem su-para kiritasimi. ⁶Gote-na lodo kira-ae alinuna mudu Anas-para Kaiapas-para Jon-para Aleksader-para lodo kira-ae Mudu Ali raayo kiritasimi. ⁷Go puma nimumi aposel kogono ali laapo lorapisimi. Nipina kogonore aapina bi madaa puri mealepa lisimi.

⁸Go lisimi rabu Pita madaare Holi Spirit kodobasa-pulu gu-rupa abulisa: Enaali raayona mudunu page kone makuaae alinu page nina agale pagalepape lisa. ⁹Gore nimimi agale mulaloro saame pora napami ali raba muma ma-epeearipade agale laketepa lisimi. ¹⁰Go madaa waru pagalepape. Go rekoma pia aliri Nasaret su-para piri Yesu Keriso-na purimi nipu ora ma-epeearipa. Go Yesuri nimimi repena polopea madaa nil-mi lisimide pare Gote-me nipu tapa-para marekaasa. Nipuna purimi pisa. ¹¹Gote-na buk madaa wi agaleme Yesu madaa saa pi agale gu-rupa wisa: Nimi kamda kogono pulalo meme kanare giyasimide pare go kana abi ora riri-nane ali lisa. ¹²Gore nipu komeame ade abuna kagaa piramala pope kone wasupa mada gialia. Su raayo-para pimi enaalinumi Yesuna bi komeame naa epe-rupa mapiraalia leme lisa.

¹³Go lisa rabu kaunsil piri alinu paala komisimi pare Pita Jon laapome puri pale agale lisipi. Go ali laapore skul nalo agale mana waru napage ali lapo-le puri pale agale lisipi-daa adisimi. Nipu Yesu raapu pirisipi-daa adisimi. Go puma mo alinumi kone adaapu wisimi. ¹⁴Yapare pora napami ali pereke yoma nimu raapu pirisa-pulu nimumi Pita Jon laapo-para agale na-abulisimi.

¹⁵Go puma nimumi go ali laapo kaunsil ada giyoma kamaa maa pulupa lisimi. Nimumi nipu laapo madaa kose lape agale mea robesimi. ¹⁶Go ali laapo madaare ake palima ya? Nipuna puri pale napinu kogono Jerusalem su-para enaali raayome pagamede. Go pea-le naame go ali laapome ne koe ali nama-epeearipiri mada natema lisipi. ¹⁷Yapare go agale su raayome puma pagena-le go ali laapo-para Yesuna remaa enaali

medaloma nalakelaina lisimi. ¹⁸Go loma go ali laapo ru-nane mea ipulupa loma lisana agale mana gu-rupa lisimi: Yesuna agale-para nipuna bi-para enaali medaloma nalakelape lisimi.

¹⁹Go lisimi pare Pita Jon laapome agale gu-rupa abulisipi: Nimimi tapape. Nimina agale pageme palo ora Gote-na agale pageme palo tapape. Gote-me lisa adea-le nimimi tapape. ²⁰Gore saame adoma pagisipa-pulu agale mada tepa lisipi.

²¹Go lisipi rabu kaunsil alinumi nipu-para yada malue tyape agale wala loma mea rapaasimi. Enaali raayome go ali laapona kogono madaa Gote-na bi minasaasimi rabu kaunsil alinumi nipu laapo nalisimi. ²²Mo wala yaina perekele aliri nipuna madina maaliri 40 pirisa.

Gote-na kone rulae enaalinumi puri minalo beten lala pirisimi

²³Rapaasimi rabu Pita Jon laapome adami enaali piri puma Gote-na lodo kira-ae ali mudu-para kone makuaae alinu-para nimumi pisimide agale puma lakalisipi. ²⁴Go enaalimi pagisimi rabu Gote madaa kone komea suma agale talo: Aapa, ne ora adaa. Neme su yaa laapo page ipa page ele raayo page warisi. ²⁵Nena Holi Spirit-mi naana kasua Devit agale lakalisa rabu nipumi pepa madaa gu-rupa lisa:

Ake pea ruru rado enaalinu rono pagoma koe agale lo pimi?

²⁶Su raayona ali kalunumi au puma mudu ruru kiritasimi.

Nimumi Gote-para nipuna Raba Meape Ali madaa page rabuaalalo kiritita pirisimi lisa.

²⁷Devit-mi gu-rupa lisa-le abi Herot page Pontius Pailat page go ali mudu ruru rado enaalinu page Israel su-para piri enaalinu page nimu raayo kiritaoama nena raba mi ali Mesaia mapiraasimi. ²⁸Gote neme abala kone wina go mada palimi-pulu nimu kiritalo pirisimi. ²⁹Gote abiri neme nimuna yada palimiri waru adobaina. Go puma naare nena raba mi enaalinumi nena agale puri paloma lakelamona puri giape. ³⁰Nena koneme enaalina yaina ma-epeaoma epe kogono mapaaoma puri pale kogononu rado pamona puri giape lisimi. Nena Epe Raba Meape Si Yesuna bimi giape lisa. ³¹Go beten lo kiritasimi rabu nimu piri-para pururu aasa. Go puma Holi Spirit-mi nimu raayo rubitabenaloa Gote-na epe agale puri paloma lakalisimi.

Kone rulae enaali kone komea wimi

³²Kone rulae enaalinumi kone komea suma nimuna elenu lamulalo komea-rupa pirisimi. Ali medamere nipuna kama raapu saapitua kone nawisa. ³³Go puma aposel kogono alinumi Mudu Ali Yesu tapa-para abala rekese-daa agale puri paloma lakalisimi. Ora go-rupa puma nimu madaare Gote-na epe raba meape kone mea wisa. ³⁴Go puma kone rulae enaalinuna rikiranare naarali enaali meda ora napirisa. Dia, enaali

raayome su ada laapo yoto misimi rabu aposel kogono alinu kalisimi.

³⁵Go puma nimumi ele dia-le enaalinu-para mea rumaasimi.

³⁶Go pisimi rabu ali medalomame Josep nipuna su kabesimi. Go aliri nipu Livai-repaa su Saiprus madina ali pirisa pare aposel kogono alinumi bi Barnabas maasimi. Adaa agale madaare go biri epe kone sape ali. ³⁷Go aliri yoto muma aposel kogono alinu kana puma kalisa.

Ananaias Safaira rapaaya pirisipi

5 ¹Kone rulae enaalinu ele gu-rupa rumaasimi pare Ananaias Safaira repaaya lapo pirisipi. Ananaias-me nipuna su meda madaa kana yoto misa. ²Go rabu nipumi medaloma paga suma medalomare aposel kogono alinu kalisa. Go konere nipuna wereme kalisa. ³Go pisa rabu Pita-me talo: Ananaias, ake paa-daa Satan-me ne makirae kone maa gia pa. Go pea-le neme Holi Spirit-para makirae agale lae. Kone gu-rupa saere su rudu yoto medaloma nena pa pagaa saama lisa. ⁴Go suri ora nena su yaade. Gore yoto meaede kana page nena yaade. Ora-le ake paa-daa ne kone laapo suma kana pagaa wi pae? Ne pa enaalinu-para makirae agale nalakelae pare neme ora Gote-para makirae agale lakelaede lisa. ⁵Ananaias-me go agale pagoma lisana nipu lopoma ora komisa. Go puma enaali medalomame go remaa pagomare paalame komisimi. ⁶Go pisa rabu penaalinu ipuma Ananaias-na ro mea ruma tapa-para puma rogaasimi.

⁷Wala werepe ogesi-daa piruma Ananaias-na were Pita piri-para ipuma mo pisana remaa napagesa. ⁸Pita-me mo ena lorapisa: Ne page nena aali laapo mo su madaa kana go-rupa meapede lalo pare akepu meape lisa. E, meapade pare medaloma dia yaade lisa. ⁹Go lisa rabu Pita-me lakalisa: Ake pea nena aali raapu koe kone suma Gote-na Holi Spirit-para makirae agale lakelapape pae? Nena aalina ro rogaae alinu riri-nane pimi-le nena yogale page go enaalinumi rogaalimi lisa. ¹⁰Go lisa rabu go ena Pita-na age re-para lopoma komisa. Go puma alinumi ipuma go enana ro ria puma aalina tapa re-para puma rogaasimi. ¹¹Gore Yesuna disaipel enaalinu page enaali medalomanu page apo remaa pagoma ora paala komisimi.

Aposel alinumi puri pale kogono-para epe rado kogono-para pisimi

¹²Aposel alinumi enaalina rikirana napi kogono page epe rado kogononu page pisimi. Koro meda aposel kogono alinu-para enaali medaloma Solomon-na pokaalo ada-para puma kiritasimi. ¹³Go rabu pa enaali medaloma nimu raapu nakiritasimi pare kone rulae enaalinu pala komoma nimu raapu nakiritasimi. ¹⁴Go pisa rabu Mudu Ali madaa kone rulae enaali adaapu nimu raapu meda-para pirisimi. ¹⁵Aposel alinumi kogono waru pisimi-daa enaalinumi yaina kome enaali pora-nane ria

puma reke madaa page yapara madaa page mapiraasimi. Go puma Pita pamisa rabu nipuna wasupame yaina wi enaali madaa kabulisa rabu kome enaali ma-epeaanalo mapiraasimi. ¹⁶Go puma Jerusalem su mone pane piri yaina wi enaali page remo pabo piri enaali page ma-epeaanyalo mea ipisimi. Go pirisimi rabu aposel kogono alinumi nimu maperekeasimi.

Aposel alinumi radaa nisimi

¹⁷Go pirisimi rabu Gote-na lodo kira-ae ali kalunumi page Sadyusi alinu page nimumi aposel kogono alinu madaa koe kudipa kone wisimi. Go rabu nimumi ralu waru yawesimi. ¹⁸Nimumi aposel kogono ali mapaitaalalo koe enaali piri karapo ada-para maa pisimi. ¹⁹Go pirisimi pare go ribaa Gote-na ensel medame karapo adana pora loboma aposel kogono ali meda kamaa-nane maa puma agale gu-rupa lakalisa: ²⁰Epe lotu ada-para puma enaali raayo Yesumi kagaa kone gina laketapape lisa. ²¹Go lisa rabu aposel kogono alinumi ensel-na agale pagoma yapi lapaasa rabu epe lotu ada-para puma agale pamu mogelिसimi. Gote-na lodo kira-ae mudu-para nipuna kogono alinu-para nimumi mo Juda alinuna kaunsil raayo kiritainalo yaalasimi. Go rabu karapo ada-para agale rapaoma disaipel alinu mea epenalo lakalisimi. ²²Go pisa pare polis karapo ada ru-nane puma kodobasimi rabu aposel kogono alinu napirisimi. Na-adisimi rabu nimu kaunsil piri-para agale gu-rupa puma lakalisimi: ²³Naa karapo ada adola puaama pare pora gaape ora loko luma polis adaba pirina lisima. Go puma pora gaape loboma ru-nane puma go alinudaa naame na-adama lisimi.

²⁴Epe lotu adana mudu polis page Gote-na lodo kira-ae ali mudunu polis page Gote-na lodo kira-ae ali mudunu page nimumi go aposel kogono alinu pa puamede remaa pagomare kone adaapu wisimi. ²⁵Go kone su pirisimi rabu ali medame ipuma talo: Pagalepa. Apo paleme alinumiri lotu ada-para piruma enaalinu agale mogaeme lisa. ²⁶Go lisa raburi plisman-nu nimuna mudu raapu aposel kogono alinu mula puma wala ipisimi. Go pirisimi pare enaalinumini nimu kaname tyalimi kone suma pawa mea ipisimi.

²⁷Go puma aposel kogono alinuri ru-nane maa puma kaunsil piri-para ma-aainalo Gote-na lodo kira-ae alimi agale mulalo pisa: ²⁸Yesuna bi madaare agale nalakelape abala lamade. Go lamade pare nimimi ora pa leme-daa adema. Go Jerusalem su-para raayome nimina lakale agale pageme. Go pea-le lu makomaape kone naa madaa masaatalo peme. ²⁹Go lisa rabu Pita-para aposel kogono alinu medalomame agale gu-rupa abulisimi: Naa Gote-na agale mana pagoma makuaaema. Go puma ali medaloma agale mana napageme. ³⁰Naana kasuanuna Gote-me tapa-para Yesu marekaasa. Go pisa pare nimimi abala repena polopea madaa nil-mi

lu makomasimide. ³¹Go pirisimi pare Gote-me Yesu marekaaoma ki popa ki-nane piruma ora Mudu Ali page enaali Raba Meape Ali mapiraasa. Nipumi Israel enaali raayo koe kone perekeamina koe kone rabuaamina puri pasa. ³²Naame page go kogono abala adisima. Go pea-le Gote-me Holi Spirit-na puriri nipuna agale pagemedede enaalinu-para kalisa lisa.

³³Kaunsil alinumi go agale pagisimi rabu ralu waru yawoma aposel kogono alinu tyamono kone wisimi. ³⁴Go kone wisimi rabu Farisi ali medare nipuna bi Gamaliel^c pirisa. Go aliri kaunsil alinu piri-para puma rekesa. Go aliri rekena agale mogeasa-pulu enaali raayome nipuna bi minasaasimi. Nipumi rekoma talo: Go aposel alinu kamaa maa pulupa lisa. ³⁵Kamaa pisa rabu kaunsil-nupara go-rupa lakalisa: Israel alinu, nimimi go ali laapore ele palima kone saleme. ³⁶Abaladere Theudas ipuma ni ora Mudu Ali yaade lakalisa. Go lisa-pulu enaali adaapu go-rupa 400 nipu raapu pisimi. Go pisa pare lu makomasimi rabu nipuna disaipel ali raayo pogola pirisimi rabu nipuna kogono dia lisade. ³⁷Wala werepe nimumi enaalinuna bi tyalo ipisimi rabu Galili ali Juda epa pirisa. Go puma enaali adaapumi nipuna agale pagisimi. Pagisimi pare komenaloma nipuna disaipel enaali pa giyoma pisimi. ³⁸Go pisa-pulu abi neme agale lagi alo. Go ali laapo madaa kose natepape. Go ali laapo giyalepa. Nipuna pulalo pi kogonore go pa su kamaa kogono-rupadaa ora dia yaalia. ³⁹Yapare go alinumi Gote-na kogono peme-pulu nimimi mada nayokalimi. Nimimi ora Gote madaa koeyae puma kogono makoyaalimi lo talo lisa.

Go lisa rabu kaunsil alinumi Gamaliel-na agale pagisimi. ⁴⁰Go pisa rabu aposel kogono ali linalo ru-nane wala mea ipuma agale mana puri pale go-rupa lakalisimi: Yesuna bi mada agale natepape loma rapaasimi. ⁴¹Go rabu aposel kogono ali laapo kaunsil giyoma pisipi. Giyoma pisimi rabu nimumi Yesuna bi madaa kedaa risimi-pulu nimu ora raana komoma pirisimi. ⁴²Go pumare yapi raayome aposel kogono alinu lotu ada-para page enaalinuna ada-para page Gote-na Mea Rapaae Ali Yesu madaa Epe Agale mogeasimi.

Ali ki medane luma medane laapo raba meape ali madaa misimi

6 ¹Go raburi disaipel enaalina ruru adaa ya-maoma pisa. Gore mo disaipel enaali Grik agale lisimi rapaame mo Hibru agale le rapaa rono pagesimi. Go lisimi: Nimimi eda wasa enanu nakaleme. Dia pare naana wasa ena eda nakaleme-pulu epe-rupa nasurubeleme lisimi. ²Go lisimi rabu aposel-na 12 page disaipel enaali raayo makiritaaoma gu-rupa lisimi: Naame Gote-na agale giyoma eda ele rumaalima-daare go kone ora

^c 5.34 Aba ripima Pol nipu Yesu madaa kone abi narulasa rabu Gamaliel nipu Pol-na tisaa pirisa. Moge Riae Alinuna Kogono 22.3 go-para wia.

ko yaalia. ³Amenu, go-rupa pamina. Nimina rikirana ali 7 ele rumaaina mapiraalepape. Go mapiraalimide alinuri epe bi mealimi rabu nimu Holi Spirit waru mu redepo le kone waru su ele surubenalo mapiraalepa. ⁴Go palimiri naame ade abuna beten loma Gote-na agale laketema lisimi.

⁵Aposel alina agale pagoma nimumi raana komoma pirisimi. Go puma alina bi Stiven-re Gote-na agale page Holi Spirit page nipuna lo robaa-para rubitabesa. Nipu ma-paamisa. Go puma Filip-para Prokorus-para Nikanor-para Timon-para Parmenas-para Nikolas-para go raayo madaa misa. Nikoas-re Antiok su piruma abala Juda alinu raapu kone rulae abala misa. ⁶Go kone rulae enaalimumi mo disaipel ali 7-pela maa ipisimi. Go pirisimi rabu aposel kogono alinumi beten loma lisimina go alinu kalu madaa ki saasimi.

⁷Go raburi su raayona enaali adaapumi Gote-na agale pagoma kone rulasimi. Go puma Jerusalem su-para kone rulae enaali adaa yoma adaapu pirisimi. Go page Gote-na lodo kirae enaali adaapu nimumi Yesuna agale waru pago kone rulasimi.

Juda alinumi Stiven adilisimi

⁸Gore Stiven-re Gote-na raba meape kone page Holi Spirit-na puri page waru misa-pulu nipumi enaali piri-para puri pale kogono-para epe rado kogononu-para puma pisa. ⁹Go pisa pare enaali medalomame Stiven raapu agale ape pula pisimi. Go enaalinuri Juda enaalinuna lotu ada medana bi kepena alinu lisimi. Go enaalinu page lotu adare Sairini suna Juda enaalinu page Aleksandria suna Juda enaalinu page Silisia Esia su laapo piri Juda enaalinu page Stiven raapu agaleme ape pisimi. ¹⁰Go pirisimi pare Stiven-re Holi Spirit-na puri-para nipuna makuaae kone page adoma lisimina nipuna agale mada naralisimi. ¹¹Mada naralisimi-pulu ali medaloma kana kaloma gu-rupa tapape lisimi: Stiven-me Moses-para page Gote-para page ero agale lea-daa pagema tapape lisimi. ¹²Go puma lakenaloma kone makuaae enaalinu-para rekena agale tisaanu-para nimuna kone koe-rupa ma-rekaasimi. Go puma nimumi Stiven piri ipuma kaunsil-na ada-para adiala ria pirisimi. ¹³Go puma nimuna makirae agale le alinumi ru-nane maa penaaloma makirae agale gu-rupa lisimi: Go aliri ade abuna naana Gote piri lotu ada-para nipumi Moses-na agale madaa ero agale lo aaya lisimi. ¹⁴Gu-rupa pagisima lisimi: Go alimi talo: Nasaret su-para piri Yesumi epe lotu ada kilipima Moses-me naa gisade rekena agale perekealia laasimi. ¹⁵Go loma makirasimi rabu kaunsil alinumi Stiven-na le agaare ora ensel-na le agaa-rupa adisimi.

Stiven-me agale lisa

7 ¹Go lisimi rabu Gote-na lodo kira-ae ali kalunumi Stiven lorapisimi: Nimumi ne-para lamede agalere ora leme pe lisimi. ²Stiven-me

go remaa gu-rupa abulisa: Amenu aapanu, pagalepape. Naana kasua Abraham Haran su-para na-pirisa rabu epe paa pi Gote-me Mesopotemia su-para opapaoma agale gu-rupa lakalisa: ³Nena su-para piri ruru giyoma su rado-para pope. Go suri neme waatoa. ⁴Go lisa-pulu Abraham Kaldia su giyoma Haran su-nane pisa. Go puma nipuna aaraa komenaloma Gote-me nipu go su-para ma epenalisa. Nimi abi go pimi su madaa talo. ⁵Go rabu Gote-me Abraham nipuna surubape su kalisa. Dia, nipuna kama agu raapu pirape oge regepele su-daa nakalisa. Yapare Gote-me werepe Abraham nipuna sinu-para rurunu-para minalo ora agale lakalisa. Gote-me go-rupa lakalisa raburi Abraham-me naaki meda abi namaitisa. ⁶Gote-me gu-rupa wala lakalisa: Nena werepe madi naakina rurunuri pa kimisu naakinu ruru piruma nimu ora kogono madaa adili ali-rupa piralimi. Go puma nimu ora maali 400 koe-rupa piralimi lisa. ⁷Gore Gote-me Abraham-para wala lakalisa: Apo ada kimisu-para piri gavman-mere nena naakina rurunu kogono madaa adiala surubalimi. Go palimi pare neme koe kedaa abulanoloma nena madina rurunu ne piri-para nina bi minasaatalo epalimi lisa. ⁸Go loma lisana Gote-me Abraham yogale ruguli kone kalisa. Go pisa-pulu Abraham-me Aisak madisa rabu yapi 8 piruma go naakina yogale rugulisa. Go puma werepe Aisak Jekop madisa. Jekop-mere naana kasua 12 madisa.

⁹Stiven-me agale gu-rupa lakalisa: Jekop-na sinumi Josep-para koe kone suma Isip yoto muma kimisu kogono ali-rupa maa puma yoto misimi. Yapare Gote-me Josep raapu piruma kedaa epalia lo surubisa. Go rabu Fero ora Isip-na ali mudu pirisa. Go puma Josep kabesimi rabu Gote-me Josep epe makuaae kone kalisa. ¹⁰Nipumi go kone kalisa-pulu Fero-me Josep-para epe kone suma Josep ora Isip su raayona namba wan gavman ali mapiraasa. Go puma nipuna ada page surubenalo surube ali mapiraasa.

¹¹Go pisa-le Isip su-para Kenan su laapo-para reae adaa paboma sapi e poape giya komisimi. Go pisimi rabu naana kasuanu eda asa pisimi. ¹²Go pisa rabu naana kasua Jekop-me Isip su-para eda salo remaa pagoma nipuna sinu rana komea pora kimisu-para ma rapasa. ¹³Rana laapo pisimi rabu Josep-me ameaya-para nipuna kone lakalisa rabu Fero-me Josep nipuna ruru adisa. ¹⁴Go pisa rabu Josep-me nipuna aaraa Jekop-para agale rapaoma nipuna ruru Isip su-para ipulupape lo lakalisa. Go pisa rabu enaali 75 no-para puma ipisimi. ¹⁵Go pisa rabu Jekop Isip su-para puma komenaloma naana kasuanu page go su-para puma komisimi. ¹⁶Komenaloma nimuna ronu Sikem su-para mea ria puma rogaasimi. Go suri Abraham-me ali rogaape tapa kabenalo Hamo-na naakinu kana kalisa.

¹⁷Go pisa pare Gote-me Abraham-para pogalu pirape agale kalenalo di rudu lisa rabu naana ruru enaali adaapu Isip su-para kimisu puma

pirisimi. ¹⁸Go-para pirisimi pare werepere Isip-na ali mudu meda piruma go alimi Josep na-adisa. ¹⁹Go ali mudumi naana ruru yala mapolaaoma kasuanu radaa mapaaoma nimuna nogo naaki pa komenalo su kamaanane mea mapiraasa. ²⁰Go rabu Moses-na agimi nipu madisa. Go naakiri le-wili kaapu epe-rupa ae naaki yaa-pulu agimi suba repo ada-para madu saapirisa. Go pisa pare werepe nipu kalae naaki-rupa pirisa. ²¹Go rabu ali mudu Fero-na waneme muma ora nipuna si-rupa surubisa. ²²Go rabu Isip kone makuaae alinumi nipu mogealisimi. Go pisa-pulu Moses-ri nipu yaba yapipi le ali piruma puri pale agaa-para kogono-para puma ali mudu-rupa pirisa.

²³Wala werepe Moses-na maali 40 palinaloma nipumi Israel su-para piri amenu adalua kone wisa. ²⁴Go pisa rabu Moses-me Isip ali medame ame ralu talaina adisa. Adisa-pulu nipumi ame raba mulalo puma nipumi Isip ali lu makomeama rudu abulisa. ²⁵Go pisa rabu Moses-me kone gu-rupa wisa: Gote-me ni puri ginalo neme amenu raba mealua rabu adalimi kone wisa. Go kone wisa pare amenumi kone gu-rupa nawisimi. ²⁶Wala ekera-nanere ame laapome yada pisipi rabu Moses adoma yada napipape lo agale gu-rupa lakalisa: Ame laapo, nipiri ora ameaya-le nipimi ake paa-daa makoyaaripi ya? ²⁷Go lisa pare mo alimi rono pagoma go Moses warolo paoma talo: Aapimi ne ora ali mudu-rupa mapiraaripa ya? ²⁸Abala go Isip ali meda tyade-rupa ni tyalalo pi pae? ²⁹Gu-rupa pagisa rabu Moses paala komoma Midian su-para pogola puma yada tyape ali-rupa puma pirisa. Go puma werepere nipumi naaki laapo madisa.

³⁰Maali 40 palisa rabu Moses enaali napiri su Rudu Sainai re-para puma ensel meda adisa. Adisa rabu repena sulaa ralaena adisa. ³¹Moses-me adisa rabu nipumi pala komoma rabu nipu re-para puma adolalo pisa. Go rabu nipumi Mudu Ali-na agale gu-rupa pagisa: ³²Niri nena kasuanuna Gote yaade. Niri Abraham-para Aisak-para Jekop-para nimuna Gote yaade lisa. Go lisa rabu Moses paala komoma pururu pisa pare Gote piri-para na-adisa. ³³Go pisa rabu Gote-me nipu-para talo: Nena age ada koyape. Abi ne rekoma aate suri ora Gote-na epe su yaade lisa. ³⁴Neme nina Isip su-para piri enaalinuna koe radaa pi kogonodaa ora ade. Nimuna re pagoma nimu raba mulalo epawa. Go pea-le ne rekoma ne Isip su-para painalo pi lisa.

³⁵Go Moses komeare Israel su-para piri enaalinumi abala giyoma gu-rupa lisimi: Aapimi ne ali mudu-para kose pagape ali-rupa mapiraaripa pae? Go lisimi pare Gote-me Moses ali mudu-para raba mi ali-para pirinalo mea rapasa. Go repena sulaa ralaena-para pirisa ensel-me Moses raba minalo Gote-me Moses puri mapabaasa. ³⁶Moses-mere Isip su-para napi kogono page rado kogononu page pisa. Nipumi enaalinu Kale Ipa kenaoma enaali napiri su-para maali 40 nimu surubisa. ³⁷Moses-miri Israel su-para piri enaali abala gu-rupa lakalisa: Gote-me ni mapiraasa-

rupa nimina rikirana agale lakale ali meda mapiraalia. ³⁸Moses-re Israel su-para piri enaalinu kiritasimi rabu nipumi raba misa. Nipumi ensel raapu Rudu Sainai madaa piruma agale lakalisa. Go ensel-me kasuanu page agale lakalisa. Apo ade abuna mapiraape agale pagisimi rabu nimi page pagaliminalo lagisa.

³⁹Go pisa pare go Moses-re naana kasuanumi koau rilalisimi. Nimimi nipu giyoma wala Isip su-para palima kone wisimi. ⁴⁰Go puma nimumi Aron gu-rupa lakalisimi: Remo medaloma wari lisimi. Go puma nimumi pora walenaloma werepe pomona. Moses-re naa Isip su-para mea epaade pare nipu aa-para puma palo maarea lisimi. ⁴¹Go lisimi rabu nimumi remo mena gawa-rupa warisimi. Nimumi pa kimi warili mena gawa madaa gote ma-aulaaomaa rana ranaa komo pirisimi. ⁴²Go rabu Gote-me nimu yaa-para aatade kuba kedonuna bi minasaainalo giyesa. Go madaare Gote-na agale lakale alinumi buk madaa gu-rupa lu wisimi: Nimi Israel su-para piri enaalinu-ya. Nimimi maali 40 su kamaa piruma mena gawanu luma lodo kirisimide-le gore ni-para pisimi pae? Ora dia. ⁴³Nimimi mo remo Molek-na mamina warili abala mea kilipima ria pisimi. Go raapu mo remo Refan-na kuba kedo page minasaasimi. Go remo wasaare nimimi waria kiritasimi. Go pumare neme nimi Babilon su-para maa pua mapiraalua lisa. Profet alimi buk madaa apo agale lu wisa.

⁴⁴Stiven-me agale pena lala lisa: Naana kasuanuri enaali napiri su-para piruma lotu ada sel laplap-me warisimi. Go adare Gote-me Moses-para wariape lo robo wisa-rupa warisimi. ⁴⁵Werepe go laplap-me warili adare kasuanumi sinu-para kalaama puma kasuanumi kilipima ru pisimi. Go puma Josua-me ruru radonu raita maa pisa rabu kasuanu sel ada go-para ma ria pisimi. Go pulalo pisimi rabu Gote-me lore alinu abala ralu rubesa. Go su-parare Devit madisa rabu page sel ada wisa. ⁴⁶Devit-ri Gote-me epe ali kone wisa-pulu nipumi Gote-para ne ora kasua Jekop-na Gote yaa-pulu nena pirape lotu ada warialuame pi lo beten lisa. ⁴⁷Go beten lisa pare Devit-na naaki King Solomon nipumi go lotu ada warisa.

⁴⁸Yapare so Adaa Gote-re pa kimi warili ada-para napia. Go madaare Gote-na agale lakale alimi gu-rupa lisa: ⁴⁹Mudu Alimi gu-rupa lisa: Yaa-parare ora nina piri siaa yaade. No suri ora nina age wi-para yaade. Go pe-le nimimi nina adare ake pu palimi yapae? Go page nina Pomo mu Pirape su yaade. ⁵⁰Neme go elenuri nina kimi waritu lisa.

⁵¹Stiven-me kaunsil gu-rupa lakalisa: Nimiri pupitagi no raa-para piri enaali pimi. Nimina kale poaoma Gote-na agale napageme. Nimiri nimina kasuanumi Holi Spirit giyasimide-rupa peme. ⁵²Profet ora komea nimina kasuanumi radaa nakalasimi ya? Go page nimina kasuanumi epe redepe le ali madaa pora mea waalape ali lu makomasimi. Go puma abi page nimimi nipu koe maduma lu makomasimi. ⁵³Nimiri ensel-me

Gote-na rekena agale mea lagisa. Go pisa pare nimimi go agale yokoma napagaame.

Nimumi Stiven kaname lu makomaasimi

⁵⁴Kaunsil piri alinumi Stiven-na agale pagomare waru rono pagesimi-pulu nimuna kabulu regepe no pirisimi. ⁵⁵Yapare Stiven-re Holi Spirit nipuna lo robaa-para rubitabesa-pulu nipumi so yaa-para Gote-na epe paa adisa. Yesu Gote-na popo ki-nane pirina adisa. ⁵⁶Adalepa. So yaa lobapaina Gote-na ki popa ki-nane enaali Raapu Pirape alina Si so pia-daa lo Stiven-me gu-rupa lisa.

⁵⁷Go lisa rabu nimumi ali-ya loma nimuna kale pora poaoma Stiven wagepu adialalo pirisimi. ⁵⁸Nimumi nipu adare kamaa-nane raita maa puma kaname lisimi. Go puma nipu lu makomaape alinumi mamina kaloma penaali meda mea kalisimi. Go alina biri Sol yaade. ⁵⁹Nimumi kaname talaina Stiven-me Gote-para beten gu-rupa lisa: Mudu Ali Yesu, nina wasupa mea lisa. ⁶⁰Go lisa rabu rumu pege puma agale puri paloma lisa: Mudu Ali, go alinuna pupitagi koe kedaa na-abulape. Go loma nipu komoma u palisa.

Sol-me Gote-na kone rulae enaali kedaa kalisa

8 ¹Stiven lisimi go raburi Jerusalem su-para piri kone rulae enaalinu madaa koe kedaa yapi di marekaasa. Go pisa-pulu nimu su rado rado-para yada tya rekoma pisimi. Nimu Judia Samaria su-para yada tya pisimi pare aposel kogono alinu komea napisimi. ²Go raburi Gote madaa kone waru rulae ali medalomame Stiven-na ro rogaoma re lo pirisimi. ³Yapare Sol-me Gote-na ruru kedaa kalalo makoyaasa. Nipu ada komea komea lo pu-para pamuma kone rulae enaalinu aditama karapo ada-para mapaitaasa.

Samaria su-para Gote-na epe agale lakalisimi

⁴Yadatape pirisimi kone rulae enaalinumi su raayona puma epe agale la yokesimi. ⁵Filip-ri nipu su Samaria adare-para puma apo piri enaalinu-para Gote-me Mea Rapaae Kana agale mogealisa. ⁶Nipumi napi kogono pisa rabu enaali adaapumi nipuna agale pagoma kone rulasimi. ⁷Go pisa rabu Filip-mi remo pabo piri enaali adaapuna remo kamaa mapisa. Go remo pisa-daa agale puri pale lisimi. Go puma pora napami ki koe enaalinu page yaina komo pa wi enaalinu page ma-epeaasa. ⁸Go rabu Samaria su-parare enaalinumi ora raaname komisimi.

⁹Go adare-parare ali meda nipuna bi Saimon pirisa. Go aliri nipu yaina pia ali yaa-pulu Samaria su-para piri enaali raayome nipu paala komisimi. Nipumi ni ora ali mudu lisa-pulu enaalinumi nipuna puri adoma paala komisimi. ¹⁰Samaria su-para piri enaali raayo ora ali

mudunu page riabo enaalinu page go yaina pi alina bi waru minasaasimi. Go ali madaa gu-rupa lisimi: Nipu Gote-na puri wia-pulu bi Ora Puri lamina lisimi. ¹¹Ora raana adaapu nipuna yaina pi kone adoma enaalinumi nipu waru pagisimi. ¹²Go pirisimi pare Filip-mi Gote-na Surube Su madaa Yesu Keriso-na bi madaa Epe Agale lakalisa rabu Samaria su enaalimi agale madaa kone rulaoma kalu-ipa misimi. ¹³Go yaina pia ali Saimon page kone rulaoma kalu-ipa muma lisana Filip repara pisa. Go puma nipumi puri pale kogono-para kogono radonu-para adisa rabu paala komoma ki wakepu lisa.

¹⁴Samaria enaali Gote-na agale lo robaa-para misimi rabu Jerusalem su-para piri aposel kogono alinumi remaa pagisimi. Go puma nimumi Samaria su-nane Pita Jon laapo maa penaalisimi. ¹⁵Go ali laapo ipisipi rabu nipumi kone rulae enaalinu Holi Spirit minalo beten laasipi. ¹⁶Holi Spirit enaalimi abalade namisimi-pulu nipumi go-rupa pisipi. Nimu kalu-ipa misimi rabu Yesuna bi madaa pagoma misimi. ¹⁷Go pisa-pulu Pita Jon laapome nimuna kalu madaa ki winaloma Holi Spirit misimi.

¹⁸Aposel ali laapome kalu madaa ki wisipi rabu go yaina pi ali Saimon-me enaalinu Holi Spirit misimi rabu adisa. Adisa rabu Pita Jon lapo-para mone-me kabano tapa lo agale gu-rupa lakalisa: ¹⁹Go puriri ni gialepa. Naa kimi pa enaalinuna kaluna sanoloma Holi Spirit mealimi lisa.

²⁰Go lisa pare Pita-me agale gu-rupa abulisa: Nena kana raapu koe repena sulaa-para pope. Neme Gote-na pa kama gea elere mone-me kabalua kone nasape. ²¹Nemere kogono pulalo naa raapu kogono ali mada napirali. Nena lo robaa-para epe redepe le kone napia. ²²Pare nena lo robaa-para kone ma-epaaoma Ali Mudu-para beten lape. Go puma koe kone marabuaaina beten lape. ²³Gore ne kudipa kone suae ali-rupa adalo lisa. Go koneme ne karapo ada mapiraaya. ²⁴Go lisa-pulu Saimon-me Pita Jon lapo-para talo: Aya, nena lae-rupa ni mada koe elenu na-epe na beten tapape lisa.

²⁵Go puma Jon Pita laapome Mudu Ali-na agale kone polao mogeaoma Jerusalem su-para wala pisipi. Pora kepa pisipi rabu Samaria su-para piri enaalinu Gote-na Epe Agale lakalisipi.

Filip-mi Itiopia su-para piri ali agale lakalisa

²⁶Werepe Gote-na ensel medame Filip agale gu-rupa lakalisa: Nena omoale yarera puma no-nane pumare Jerusalem su wadioma Gasa su lapona pora pope lisa. Go porare enaali napiri su-para go popesa. ²⁷Go lisa rabu Filip-mi omoale yarera puma pisa. Go pisa rabu Itiopia su-para piri ali meda nipuna ada wala polalo pisa. Go aliri naaki namade abe ali yapare ora ali mudu piruma Kwin ena muduna kana surubisa. Go enana biri Kadasi nipu Itiopia piri enaalinu surubisa. Itiopia alimi Jerusalem su-para Gote-na bi minasaoma ada wala polalo lotu ta pisa. ²⁸Nipu hos-

me yole kaaris madaa piruma popesa. Pira pale pulaaoma agale lakale ali Aisaia-na pepa madaa yarepeama pisa. ²⁹Go puma Holi Spirit-mi Filip lakalisa: Mogo hos-me yole kaaris re-para puma aasa. ³⁰Go lisa rabu Filip go ali piri-para wagepu puma agale lakale ali Aisaia-na buk yarepealaina pagisa. Pagoma agale gu-rupa misa: Go yarepeale agalena re makuaae pa? ³¹Go alimi talo: Ali medame go agalena re nalagialiadere ake puma makuaalua yapae? Itiopia surube alimi Filip gu-rupa loma lisana hos-me yole kaaris madaa ni raapu epa pira lo lakalisa.

³²Mo yarepelisade agalena re gu-rupa lakalisa: Gore nipu tyape mena sipsip-rupa nimumi nipu maa pisimi. Oge mena sipsip-ri iri podetalo rogaaoma pemedede-rupa agale lorainaloma nipu maa pisimi. ³³Gore nimumi nipu ora rabuaanaaoma nipu maria-ae kose agale lisimi. Gore nipu nogo naakinu page meda ora napiri. Go puma nimumi nipu lu makomainaloma so yaa-para pisa. Go agalere Aisaia-na buk madaa aporupa lu wisa.

³⁴Apode alimi Aisaia-na buk yarepeari Filip-para agale gu-rupa misa: Go agale lakale alina agalere aapi madaa lo aaya pae? Ora nipu madaa lea pae pa ali meda madaa lea pae? ³⁵Go lisa rabu Filip-mi Epe Agale adaapu mogealisa. Go ali madaa abala yarepelisa agalena re lomare Yesuna Epe Agale mogealalo pisa. ³⁶Go puma pora pulaomare Itiopia surube alimi ipa le meda adisa. Go puma nipumi talo: Go ipa ada. Ake pea neme kalu-ipa namealua yapae lisa. ³⁷Filip-mi nipu-para talo: Nena pu lome kone waru rulali-daare kalu-ipa mada meali lisa. Go lisa rabu go alimi talo: Abi Yesu Keriso-re ora Gote-na Si yaade kone rulaayo lisa.

³⁸Go rabu mo alimi hos-mena yole kaaris maloraaoma nipu Filip laapo no ipa-para pisipi. Go puma Filip-mi kalu-ipa kalisa. ³⁹Ipa koauna giyoma ipisipi rabu Holi Spirit-mi Filip pane maa pisa. Mo alimi Filip wala na-adisa pare nipu pora-nane pisa rabu nipuna lo robaa-para raana ora waru pisa. ⁴⁰Filip-mi kone muma nipu Asdot su-para pa epa pirisa. Nipumi adare raayona Epe Agale lakelaama pumare Sisaria su-para puma pirisa.

Sol kone perekeyo suma Gote-na agale lo robaa-para makodasa

(Kog 22.4-16; 26.9-18)

9 ¹Yapare go rabu Sol-me koe agale lala puma Gote-na aposel kogono alinu lu makomaalalo pisa. Go puma nipumi Gote-na lodo kira-ae ali mudu piri puma adisa. ²Go ali mudumi pepa linalo laketa pisa. Go puma Damaskus su-parare Sol-me Juda alinuna lotu ada ru-nane pulalore Gote-na pora raati enaali lotu ada-para madaa wasala pea. Go puma nipumi nimu Jerusalem su-para karapo ada adialalo maa pisa. ³Gore Sol puma Damaskus adare resi-para pamisa rabu nipu piri-para so yaa-para wi paame nipuna le agaa-para pea-rupa ipisa. ⁴Go rabu Sol nipu su kamaa lopoma agale meda gu-rupa pagisa: Sol Sol, neme niri ake paa-daa

makoyaate pae? ⁵Gore Sol-me talo: Mudu Ali, nere aapi ya? Agale gu-rupa abulisa: Niri Yesu yaade. Nemere ni ade abuna makoyaaye. ⁶Yapare ne rekoma so adare-para pu. Neme werepe pali ele ali medame lagialia lisa.

⁷Go agale lisa rabu ali medaloma Sol raapu pisimiri pa rekaoma agale nalisimi. Nimumi go agale pagisimi pare pa ele meda na-adisimi. ⁸Sol su madaa rekese pare le-para ribaa pa yabaasa. Go pisa-pulu nipuna adami alinumi ki mina muma Damaskus su-para mea lamua pirisimi. ⁹Gore yapi repome Sol-na le-para ribaa pa yabaina eda nanisa.

¹⁰Go puma Damaskus su adare-para Gote-na agale lae disaipel ali meda Ananaias pirisa. Nipumi upaa adisa rabu Gote-me agale gu-rupa lakalisa: Ananaias-ya lisa. Nipumi talo: Mudu Ali, ni go pi lisa. ¹¹Gote-me nipu-para talo: Ne rekoma go pora-para pu. Mo porana biri Redepo le Pora, go pora-para pope. Ne Juda alinuna ada puma Tasas su-para piri ali Sol asa pape. Abi go ali Sol-me beten lala pia. ¹²Nipuna kone-parare ali meda ne Ananaias nipuna ada-para puma kalu madaa ki epa saena kone saapia. Go pali rabu nipuna le wala rupaloma kone saapia.

¹³Ananaias-me gu-rupa lisa: Mudu Ali, enaali adaapumi go alina koe kone adoma ni lagiame. Jerusalem su-parare nipumi nena epe kone rulae enaali madaa koe kedaa mea kalisa. ¹⁴Gote-na lodo kira-ae ali nimu nipu pepa kalisimi-pulu go ali Damaskus su-para ipumare nena bi minasaa-ae enaali adialalo pea. ¹⁵Mudu Alimi nipu-para talo: Abi pu. Neme nipu nina epe raba mi ali mapiraayo. Nipumi nina bi su raayona maa puma ruru radonu page nimuna ali mudunu page Israel enaalinu page nimumi pagenalo maa palia. ¹⁶Naa kogono madaare neme nipuna radaa nape elenu mea waatoa.

¹⁷Go lisa-pulu Ananaias puma go ada ru-nane puma kodobaoma Sol-na kaluna nipuna kimi warisa. Go puma nipumi talo: Ame-ya Sol, abala ne pora-nane pamuma Mudu Ali Yesu adaede. Nipumi nena le rupaoma Holi Spirit nena lo robaa-para rubitabenalo ni mea epenala lisa. ¹⁸Go lisa rabu Sol-na le madaa kepisa ele rakepe pasa rabu le wala rupasa. Go pisa rabu nipu rekoma kalu-ipa misa. ¹⁹Go puma eda noma yogale-para puri wala misa.

²⁰Nipu Juda alinuna lotu adanu-para puma kodobaoma Yesuna bi madaa agale lakalisa. Gore gu-rupa lisa: Yesu ora Gote-na Si yaade lisa. ²¹Go enaalinumi pagomare kidipaa wake lu piruma agale gu-rupa lisimi: Go aliri abala Jerusalem su-para maa piruma Gote-na bi minasaa-ae enaali lu makomasade ali yaade. Go aliri go-para ipuma nipumi Gote-na pora raali enaali adialalo ipisa. Go puma Gote-na lodo kira-ae ali mudunu piri-para maa polalo pi lisa.

²²Go lisimi pare Sol-me agale mogealisa rabu puri meaa-ma pu pirisa. Nipumi Damaskus piri Juda alinu-para Yesu ora Gote-na Mea Rapae Ali yaade lakenaloma agale mada na-abulisimi.

²³Go puma koro medare Juda alinumi nimu kirita piruma Sol tyalalo yada robesimi. ²⁴Pare Sol-me nipu tyalalo pirisimi remaa abala pagisa. Go puma Juda alinumi Sol tyalo pirisimi rabu ada pora gaapenu ora ribaa page alebo page kaleda pirisimi. ²⁵Go pisa pare Sol disaipel enaalinumi nipu lamu muma adaa nu basket-para kaleda mapiraasimi. Go puma pape rarane basket-para maduma puma mea lopaasimi.

²⁶Sol Jerusalem su-para puma disaipel alinu raapu pirulalo pisa. Go pisa pare nimumi nipu Gote-na disaipel ali diana kone suma paala komisimi. ²⁷Go rabu Barnabas-me nipu raba muma disaipel alinu piri lamua pisa. Go puma Barnabas-me Sol pora pamisa rabu Mudu Ali adisade remaa lakalisa. Go puma Barnabas-me Mudu Ali Solo-para agale lakalisade remaa lakalisa. Sol Damaskus su-para pirisa rabu Yesuna agale puri paloma mogeasade page remaa lakalisa. ²⁸Go lakalisa-pulu Sol-me disaipel alinu raapu piruma ora paala nakomisa pare Jerusalem raayona puma Mudu Ali-na bi madaa puri pale agale lakalisa. ²⁹Go puma nipumi Grik agale le Juda alinu-para ape agale lo pirisa rabu nimumi nipu tyalalo pirisimi. ³⁰Go disaipel alinumi go remaa pagomare nimu Sol Sisaria su-nane lamua pumare Tasas su-para penaaalisimi.

³¹Go pisa rabu Judia su robo-para Galili su robo-para Samaria su robo-para kone rulae enanu epe-rupa pirisimi. Go puma Holi Spirit-mi puri kalisa-pulu Gote-na ruru adaa yoma puri palo pisimi. Go puma Gote-na ruru piri enaalinumi nipuna bi waru minasaasa pirisimi.

Pita-me Ainias-na yaina ma-epeaasa

³²Pita nipuri su raayona pamuma agale mogealisa rabu koro medare Lida su-para piri kone rulae enaalinu adola pisa. ³³Go-parare ali meda nipuna bi Ainias-re nipu pora napami ali yaa-pulu reke madaa pa pirisa. Go yainare nipu maali 8 ru-nane pirisa. ³⁴Pita-me nipu-para talo: Ainias, Yesu Keriso-me ne ma-epelea-le rekoma nena yapara lodea ma-redepoaya lisa. Go lisa rabu Ainias wagepu rekisa. ³⁵Nipu rekoma pisa-pulu Lida Saron su laapo piri enanumi nipu adoma nimuna kone pereke yoma Gote-na agale ralisimi.

Pita-me kome ena Tabita marekaasa

³⁶Mo Jopa su-para Gote-na disaipel ena meda pirisa. Nipuna biri Tabita yapare Grik agale madaa Dorkas lisimi. Go bina re-re ora wagepu pope ele-daa leme. Go enare ade abuna epe kogono puma narali enaalinu ele kalala pisa. ³⁷Go rabu nipu yaina meda muma le kadupilisa. Gore nipuna to radepea ada rum sone maa ria puma wisimi. ³⁸Gore adaa kagure Jopare su Lida repara aasa. Go puma Jopa su-para piri disaipel alinumi Pita Lida su-para pia remaa pagisimi rabu ali laapo rapaoma agale gu-rupa lakalisimi: Naa piri wagepu epape lo lakalisimi. ³⁹Pita-me

pagoma go su giyoma nimu raapu wala pisa. Opapasa rabu so ada rum ae madaa-nane lamua pirisimi. Go puma ena wasa raayome Pita kutapu ma-awabaaoma re lo pirisimi. Nimumi Dorkas nipuna warili mamina-nu elenu Pita mea waalisimi. ⁴⁰Pita-me enaali raayo kamaa pulupa lomare rumu pege puma beten lisa. Beten lomare go enana ro wi-para leme nipu adoma gu-rupa lisa: Tabita, nere rekoma. Go lisa rabu ename nipuna le rupoma Pita adoma rekoma pirisa. ⁴¹Go rabu Pita-me nipuna ki muma marekaasa. Go rabu nipumi kone rulae enaali-para ena wasanu-para yaaloma go ena epa adalepa lisa. ⁴²Go remaare Jopa su one mone lakelalo kiritasimi-pulu enaali adaapumi Gote-na agale madaa kone rulasimi. ⁴³Go puma Pita nipu Jopa su-para yapi adaapu piruma nipu Saimon raapu pirisipi. Go Saimon-re mena gawana yogaleme ele warili ali.

Pita Kornilius laapona kogono

10 ¹Ali meda nipuna bi Kornilius-ri nipu Sisaria su-para pirisa. Nipuri Rom suna ali mudu piruma nipumi soldia ali 100 surubisa. Gore nipuna soldia alinuri nimu madi suri Itali yaa-pulu go bi Itali-repaa lisimi. ²Go surube aliri nipu ade abuna lotu lo nimu raapu Gote-na bi minasaame. Nipumi kana ele Juda alinuna naraali enaalinu kaloma ade abuna Gote-para beten lala piralia. ³Koro medare naare alebo ta pulaina 3 klok rabu nipumi upaa-rupa puma ele adisa. Adisa rabu Gote-na ensel meda ipuma epa talo: Kornilius-ya. ⁴Nipumi mo ensel paala komoma pa adabaaoma talo: Mudu Ali, ake palua ya? Go rabu ensel-me gu-rupa abulisa: Nena beten-para ele raba mi kone-parare Gote-me adaba pia. ⁵Abiri neme agale maa pope naaki medaloma Jopa su-para penaala. Nimumi ali meda lamua ipulupape lo laketapape. Go adola palimide alina biri Saimon yapare nipuna bi meda Pita leme. ⁶Go aliri nipuna bi komea-rupa ne ali medana ada-para piralia. Nipuri mena gawana yogale raapu kogono pi ali yaade. Nipuna adare no ipa solwara kuni-nane aaya-daa lisa.

⁷Ensel-me Kornilius agale gu-rupa lakeloma pisa. Kornilius-mi nipuna kogono naaki laapo-para soldia ali meda page nimu yalisa. Mo soldia ali medare nipu lotu agale pagoma nipumi ade abuna Kornilius raapu piruma raba meape kogono pisa. ⁸Kornilius-mi go ali repo-para ensel-na remaa lakeloma mo Jopa su-para maa penaalisa.

Pita-me upa-rupame yada adisa

⁹Nimu puma pora-nane paluma yapi lapisa raburi wala pumare Jopa su re-para puma opapasimi. Go rabu naare rikirana aina Pita-me ada koauna beten tea pisa. ¹⁰Go ada koauna pirisa rabu nipu reame komoma eda nolalo pisa. Gore nimumi eda kiritao kiritasimi rabu Pita-me upaa

ele meda ado sa. ¹¹ So yaa-para pora gaape lobenaloma nipumi ele meda adisa. Adaa mamina elere nimumi kuni maala ripinoma lopataina adisa. ¹² Go mamina-na ru-nanere mena yaa yapa waalisa kero ele pabo pirisa. ¹³ Go rabu agale meda gu-rupa pagisa: Pita, ne rekoma mogo elenu lu nape. ¹⁴ Pare Pita-me talo: Mudu Ali, ni mada dia. Naana rekena agale wia-pulu neme koe edanu-daa nanalua. ¹⁵ Gore wala rana lapopa agale gu-rupa lakalisa: Gote-me eda ele ma-epeaayare neme go koe edanu-daa nalape. ¹⁶ Go agalere rana repo loma lisana mamina ele so yaa-para wagepu maa pisa.

¹⁷ Gore Pita-me kone adaapu suma apo upaame adalo elere ali yapae kone wisa. Go kone saapiralaina Kornilius-mi mo maa epenalisa alinumi agale meaoma ipumare Saimon-na ada pora gaape-nane epa rekesimi. ¹⁸ Nimumi gu-rupa yaalasimi: Saimon nipuna bi medare Pita. Go aliri go ada-para pia pae napia pae lisimi. ¹⁹ Pita-me nipuna upaa pa makuuaya pirina Holi Spirit-mi gu-rupa lakalisa: Pora gaape-nanere ali repome ne go asapeme-daa lo lakalisa. ²⁰ Go pea-le ne rekoma nimu raapu pope. Neme go alinu maa epenalawa-le kone adaapu nasape pare wagepu pope lisa.

²¹ Go lisa rabu Pita ada-para puma alinu-para talo: Nimimi asapuaarimide aliri ni yaade. Nimi ake pula epame pea lisa. ²² Nimumi agale gu-rupa lisimi: Surube ali Kornilius-mi pulupa laa-daa epama. Go aliri epe ali piruma Gote-na bi minasaa-ae ali yaade. Juda enaali raayome nipu-para epe kone wimi. Go ali-parare Gote-na ensel medame gu-rupa lakalisa: Neme Pita-na agale maa rapaape. ²³ Go agale pagomare Pita-me nimu ada ru-nane lamua puma eda kalo surubisa. Wala ribaa reko Pita-me onale yarera puma nimu raapu pisa. Jopa su-para piri kone rulae amenu medaloma page pisimi.

Pita nipu Konilias-na ada-para pisa

²⁴ Nimu pumare pora meda kura palae pumare Sisaria su-para puma opapasimi. Gore Kornilius-mi nimu adaba pirisa-pulu nipuna ruru-para nipuna adami enaalinu-para yaaloma adola kiritasimi. ²⁵ Pita ada ru-nane abala ririna kodobasa rabu Kornilius Pita-na kibu re-para puma lopisa. ²⁶ Go pisa pare Pita-me nipu marekaaoma talo: Ne reka. Ni page pa nena yago yaade. ²⁷ Go puma Pita Kornilius laapo agale laari puma ada ru-nane kodobasipi. Go ada ru-nanere enaali adaapu kiritasipi.

²⁸ Pita-me nimu-para talo: Nimimi ademe. Juda enaalinuri pa ruru enaali radonu raapu mada napitimi. Naa Juda alinuna rekena agaleme gu-rupa lea: Neme ruru radonu-para koeyae pi ena-rupadaa natoa. Dia-le Gote-me ni-para go kone giyala. ²⁹ Go pea-le nimimi ni lamua ipisimide rabu neme agale nagiyasuade pare agale pagoma ni epawa. Gore neme nimi abi agale mealo: Ni ake paa-daa yala simi?

³⁰Kornilius-mi talo: Gore numumare rabu naare pereke luma aina ada-para piruma beten lala pirusua. Go rabu ali meda nipu epe kaake pi mamina maaroma ni piri-para epa rekaoma talo: ³¹Kornilius, Gote-me nena beten-para ele kalaina kogono-para adobaaya. ³²Neme ali meda no Jopa su-para penaaloma ali Saimon Pita lamu mula penaalawa. Go aliri bi komea ne yagona ada-para pirina go ada ipa solwara repale-para aaya. Yagore mena gawa yogale warili ali. ³³Go lisa rabu neme ali medaloma wagepu ne piri epena lawa. Ne waru pagoma epae-le naa raayo abi Gote-na le agaa-para epa pima. Go agalere ake ya? Gote-me ne lagi agale manare naame pagolalo adoba pima.

Pita-me Kornilius-na ada-para piruma agale lakalisa

³⁴Pita-me agale abala gu-rupa la yokisa: Gote-me ruru raayo madaa kone meda wia-daa makuaato. ³⁵Go puma enaali raayome Gote-na bi minasaoma nipu madaa epe kone rulaeme-daare Gote-me nimu raaname komea. Su raayona piri enaalinu madaa epe kone wia. ³⁶Abala Gote-me naa Israel su-para piri enaalinu-para Yesumi epe-rupa pirape agale lagonalo mea rapasa. Yesuri enaali raayona Mudu Ali pia. ³⁷Nimimi Jon-me abala Epe Agale mogeaoma kalu-ipa kalisa-daa pageme kone salo. Werepe Yesumi Galili su-para agale lakelomare Juda su raayona Epe Agale mogealisa. ³⁸Nimimi Gote-me Yesu Holi Spirit-para puri kalisade remaa pageme kone salo. Gote-re Yesu raapu pirisa-pulu nipumi su raayo pamuma epe kogono pisa. Go puma enaali raayo Satan-na puri rolo pimiri Yesu-mi nimu maa rapasa. ³⁹Naame Yesuna kogono raayo adema. Juda su-para Jerusalem su-para page enaalinumi Yesuna kogono adema. Go pisa pare nimumi go ali repena polopea madaa lu makomasimi. ⁴⁰Go pirisimi pare yapi repo tapa-para pirinaloma Gote-me nipu tapa-para wala marekaasa. ⁴¹Go puma naame adamonolo Gote-me marekaasa. Naame kama adaminalo namarekaalisa pare enaali medalomame page adenalo pisa. Nipu tapa-para rekoma ipisa rabu naa nipu raapu meda-para eda no pirisima. ⁴²Go puma Yesumi naa-para epe agale puma laketapape lisa-pulu go epe agalere enaalinu pamu laketema. Gote-me nipu komea kose pagape ali mapiraasa-pulu naame go agale laketema. Gore ora pa pitimi enaalinu page abala kome enaali page Yesumi nimuna kose pago rumaalia. ⁴³Gote-na agale lakale alinumi Yesu madaa agale lakalisimi. Enaali raayome Yesu madaa kone rulalimiri Yesuna bina purimi nimina pupitagi ralu rubalia.

Enaali ruru rado medanumi Holi Spirit misimi

⁴⁴Pita-me go agale lalaina Holi Spirit nipuna agale pago pirisimi alinu raayo madaa ipisa. ⁴⁵Go puma kone rulae Juda alinuri Pita raapu piruma paalame komisimi. Gote-me nipuna Holi Spirit ruru rado enaalinu-para

kalisa-pulu Juda alinumi ki ragi luma paalame komisimi. ⁴⁶Gore ruru rado enaalinumi adaa agale rado rado lo Gote-na bi minasaasimi rabu Juda alinumi paalame komisimi. Go puma Pita-me adoma talo: ⁴⁷Go alinuri Holi Spirit meamedere naame page go-rupa misima, Go pea-le aapimi madaa rekena salia ya? Kalu-ipa mada mealimina lisa. ⁴⁸Go lisa rabu Pita-me agale mana gu-rupa lakalisa: Yesuna bi madaa kalu-ipa katapape. Go puma Pita-me mo alinu nimuna kone muma yapi medaloma nimu raapu pirisa.

Pita-me Jerusalem su-para piri kone rulae enaali apo remaa lakalisa

11 ¹Go pisa rabu Judia piri disaipel alinu-para kone rulae alinu-para nimumi pa ruru radome page Gote-na epe agale pageme remaa pagisimi. ²Go puma Pita Jerusalem su-para wala pisa rabu oge naakina yogale rugutalo peme alinumi Pita-para rono komoma rono pagesimi. ³Nimumi Pita-para talo: Ne abalade ruru radonu yogale naruguli ali raapu eda no pirisimide.

⁴Go lisimi rabu Pita-me go agalena re waru gu-rupa lakalisa: ⁵Niri Jopa adare-para piruma beten lala pirisua. Go rabu nina kone maa perekema upaa meda adisua. Go puma ora mamina ele meda nipuna kuni ripinaaoma yaa-para epa kilipima ni piri epa wisa. ⁶Gore neme mamina ru-nane waru adisua rabu neme ku-yarinu-para keronu-para yaa yapanu ele raayo adisua. ⁷Go rabu agale medame ni gu-rupa lagisa: Pita, neme rekoma mo yarinu lu nape. ⁸Pare neme gu-rupa lawa: Mudu Ali, neme madaa dia. Neme abalade rekena wi arinu madaa eda-rupadaa ora nanisuade. ⁹Pare yaa-para agale wala lagisa: Gote-me ele raayo ma-epeaaya-le koto pi ele kone nasape. ¹⁰Go agalere rana repo paganoloma mo yarinu ele raayo wala so yaa-para yola pua.

¹¹Ora go raburi Sisaria piri ali repo ni lamua pulalo nina ada-para epa opapasimi. ¹²Holi Spirit-mi ne nimi raapu pu lo gu-rupa lagisa-pulu neme kone adaapu nawisua. Go ali ni raapu Sisaria su-para pumare Kornilius-na ada-para pisima. ¹³Gore Kornilius-mi ensel meda nipuna ada-para pirina adisa remaare naa lagisa. Go ensel-me nipu lakalisa: Neme Jopa su-para ali maa rapaaoma Saimon lamua ipulupape. Go ali nipuna bi laapopare Saimon Pita leme. ¹⁴Go ali nipumi epe agale lagialia rabu ne-para nena ada-para piri enaalinu-para nimi ade abuna kagaa piramala pope remaa lagialia. Go ensel-me gu-rupa lisa. ¹⁵Gore neme agale pena lalano Holi Spirit nimu madaa ipisa. Abalade naa madaa ipisade-rupa ipisa. ¹⁶Ipisa rabu neme Mudu Alimi agale lagsade-rupa kone-para wala wisua. Nipumi abala gu-rupa lisa: Jon-mere enaalinu kalu-ipa kalisa rabu pa ipame kalisa pare nimiri Holi Spirit-na kalu-ipa mealimina lisa. ¹⁷Naame Mudu Ali Yesu Keriso madaa kone rulaoma Holi Spirit misima. Go puma Abiri go ruru rado enaalinu komea-rupa misimi. Gore komea-

rupa misimi-pulu neme Gote-na kogono mada nama-koeyaalua kone wisua.

¹⁸Gore nimumi Pita-na agale pagomare nimuna rono agale giyoma Gote-na bi minasaasimi. Nimumi talo: Gote-me ruru rado enaalinu page ade abuna kagaa piramala paliminalo kone perekeape pora waalisa.

Antiok su-para piri enaalimi kone rulasimi

¹⁹Stiven lisimi rabu adaa kedaa maa kalisa-pulu kone rulae enaalinu pu pa yabesimi. Go puma Fonisia su-para Saiprus su-para Antiok su-para page epe agale lakalisimi pare nimumi Juda enaalinu kama agale lakalisimi. ²⁰Go pisimi pare Saiprus Sairini su laapo piri kone rulae ali medaloma Antiok su-para puma ruru rado enaali-para Mudu Ali Yesuna Epe Agale pua lakalisimi. ²¹Go puma Mudu Alimi puri kalisa-pulu enaali adaapumi Epe Agale madaa kone rulaoma Gote-para kone perekelisimi.

²²Go pirisimi rabu apo Jerusalem su-para kone rulae enaalinumi remaa pagisimi-pulu Barnabas mo Antiok su-para penaalisimi. ²³Barnabas nipu puma opapasa rabu nipumi Gote-me go enaalinu raba mina adoma raaname komoma agale gu-rupa lakalisa: Go epe agale nagiyoma Mudu Ali raapu puri paloma kogono pu piralepape. ²⁴Barnabas ora epe ali piruma nipumi Gote-na agale waru pagoma Holi Spirit nipu madaa waru rubitabisa. Go rabu enaali adaapumi Mudu Ali-na agale madaa kone rulasimi.

²⁵⁻²⁶Go puma Barnabas-me Sol mo Tasas su-para asa pula pisa. Nipu abala adasaaoma mo Antiok su-para lamua ipisa. Go puma maali komeamere mo Antiok su-para Gote madaa kone rulae enaali raapu piruma enaali adaapu mogeasipi. Go Antiok su-parare nimumi disaipel enaalinu Keriso-na bi^d abala kalisimi.

²⁷Go rabu Gote-na agale lakale ali medaloma Jerusalem giyoma Antiok su-para pisimi. ²⁸Pisimi rabu agale lakale ali meda Agabus page ipisa. Holi Spirit-mi su raayona rea ora adaae pabenalo go alina kone-para mea kalisa. Go puma Agabus-me enanu gu-rupa lakalisa. Gore werepe ali mudu Sisa Klodius pirisa rabu reame waru komisimi. ²⁹Go agale pagisimi rabu disaipel enaalinu Judia su-para piri ame bali enaalinu-para eda kabape kana maa pena kone wisimi. Nimuna kone suma kana komea komea kaloma gu-rupa raba misimi. ³⁰Nimumi go-rupa puma Barnabas Sol laapo kana kalenaloma lotu ada surube alinu-para maa pisipi.

Kone rulae enaalinu radaa pi elenu wala misimi

12 ¹Go rabu ali mudu Herot-me Gote-na ruru medaloma-para kedaa waru mea kalisa. ²Nipumi Jon-na ame Jems rai kudumi

^d 11.25-26 Barnabas-para Pol laapome Gote-na Epe Agale lakelisipi rabu enaalinu lo robaa perekema Yesuna ruru pirisimi. Go enaalinuna biri Kristen misimi.

lu makomasa. ³Go pumare Juda alinumi nipu madaa pedo pisimi. Go pisa-pulu Herot-me Pita page karapo mapaitaasa. Go pisa yapi di-ri olode raburi bret ma-adaa yis nasape di rabu pisa. ⁴Pita adiala karapo ada-para soldia 16 nimumi Pita surubisimi. Go pirisimi pare maalapumi surubenaloma maalapumi rado medame surubisimi. Herot-na konere go olode Pasova dia naloma Juda alinu piri-para Pita maa palua kone wisa. ⁵Go pulalo pisa-pulu Pita karapo ada-para waru surubisimi. Go rabu Gote-na rurumi Pita raba minalo Gote-para beten waru laasimi.

Ensel-me Pita karapo ada-para pane mea rapasa

⁶Go ribaa raburi Herot-me Pita ekerana kose talo pisa. Go puma go ribaa rabu Pita nipu soldia ali laapona rikirana palisa. Nimu hankap adaalepe laapome adima plisman-numi karapo ada pora gaape-para surubisimi. ⁷Ora go rabu Mudu Ali-na ensel epa aasa rabu karapo ada-para nipuna paa kewo aasa. Ensel-me Pita-na pasaa luma marekaasa. Marekaaoma gu-rupa lisa: Ne wagepu ipu. Go lisa rabu hankap su kamaa koyataboma lopisa. ⁸Ensel-me talo: Aako let yamoma age ada maara lisa. Pita-me go-rupa pisa rabu ensel-me talo: Nena mamina maraoma ni raita mea epape. ⁹Pita go ensel raita maa puma karapo ada giyesa pare go ensel-me pisare Pita maaresa. Nipuna konere pa upaa pi kone wisa. ¹⁰Pare nipu laapo puma polis komea pirina popesipi wala laapo pa pora gaape-para pirina popesipi pare puri pale pora gaape-para pisipi. Go pora gaapere nipu pulaina nipuna pa lobesa. Nipu kamaa pumare pora-nane pisipi rabu ensel-me Pita wagepu giyoma pisa.

¹¹Go rabu Pita nipuna kone epa lobaitaboma gu-rupa kone wisa. Abiri neme go paede elere ora neme makuato. Mudu Alimi nipuna ensel mi epenala-pulu go ensel-me Herot-na puri giyanolo epenalisa. Go pea-le Juda rurumi ni madaa pulalo palemedere mada napalimi lisa. ¹²Nipumi go kone suma Maria-na ada-para pisa. Go enare Jon-na agi pirisa. Jon-na bi medare Mak. Gore enaali adaapu go ada-para piruma beten lala pirisimi. ¹³Go rabu Pita-me kamaa pora gaape tyaara kogono ena Rodame pora lobolalo ipisa. ¹⁴Nipumi Pita-na agale pagomare lo robaa-para raana komisa-le pora gaape nalobe ru-nane wagepu wala pisa. Gore Pita ada pora gaape-para epa aaya-le nimi rekalepa lisa. ¹⁵Go nogome nimu gu-rupa lakalisa rabu nimumi talo: Nere makeyatepa pe lisimi. Pare nogome talo: Ora lawade lisa. Go puma enaalinumi talo: Gore Pita-daa dia yapare nipuna ensel yaade lisimi.

¹⁶Go agale lisimi rabu Pita-me awoma kimi pora gaape luma adobaasa. Go puma ru-nane piri enaali ipuma pora gaape loboma Pita-na le agaa adisimi-pulu paalame komisimi. ¹⁷Go raburi Pita-me nipuna ki musaoma wa loma agale maloraasa. Go puma mo karapo ada-para Mudu Alimi nipu mea rapaaripa remaa lakalisa. Go puma Pita-me talo: Nimi Jems-

para nipuna amenu-para go remaa laketapape lisa. Go loma ada giyoma wala su rado-para pisa.

¹⁸Gore naare rapasa raburi Pita napirisa-pulu mo soldia alinumi pogolasaoma agale adaapu lisimi. ¹⁹Gore ali mudu Herot-me puri pale agale lakenaloma asapisimi pare na-adasasimi. Go puma ali mudumi mo surube alinu agale mulalo ipulupa lisa. Nimuna agale pagomare apo surube alinu puma lu makomaalepa lo lakalisa. Go rabu Herot Judia su giyoma mo Sisaria su-para puma pirisa.

Herot nipu komisa

²⁰Gore Herot-me Tair Saidon su laapona piri enaalinu-para rono pagisa. Go pisa rabu go su laapo piri enaalinu nimumi Herot adola pirisimi. Nimumi kiritaoma ali Blastus-me nimu raba minalo yaalisimi. Go aliri nipumi Herot-na adana surube ali pirisa. Go pirisa rabu Herot piri-para puma naa epe-rupa piramina puma lisimi. Herot-na Surube Su raayo madaa nimuna eda misa-pulu go agale lakalisimi.

²¹Enaalinumi gu-rupa lakalisimi-pulu Herot-me agale pagape yapi raburi nipuna epe au pawa nipuna epe pirape siaa madaa piruma enaalinu-para remaa lakalisa. ²²Go agale lisa rabu enaalinumi lalaaoma gu-rupa yalaasimi: Go agalere ora Gote-na agale ta-le ora pa ali medana agale-daa dia lisimi. ²³Go lisimi rabu Herot-me Gote-na bi namakuaasa-pulu ensel medame Herot lu makomasa. Go puma ora komenalo kolaimi kipuna yogale waru nisimi.

²⁴Go pisa pare Gote-na epe agale puri paboma su raayona pisa.

²⁵Barnabas Sol laapome kogono pu kiraluma Jerusalem giyoma go ali Jon Mak maa puma Antiok su-para pisimi.

Barnabas Sol laapona kogono

13 ¹Antiok su-para piri enaalinuna lotu ada-parare Gote-na agale lakale alinu-para tisaa-nu page pirisimi. Nimuna biri go-rupa: Barnabas-para Simeon nipuna bi medare Niger-para Sairini su-para piri ali Lusius-para gavman adaa ali Herot-na ame Manain-para Sol-para nimu raayo lotu ada komea-para pirisimi. ²Go alinuri koro meda lotu ada-para kiritaoma Gote-para beten loma eda adaaoma pirisimi. Go rabu Holi Spirit-mi nimu-para talo: Go ali Barnabas Sol laapore neme kogono madaa mapiraayo-pulu go ali laapome kogono palipinalo laketape lisa. ³Go lisa rabu kiritape alinumi eda wala giyoma beten medaloma nimuna kimi kaluna suma nipu laapo maa penaaalisimi.

Aposel alinumi Saiprus su-para epe agale la yokesimi

⁴Holi Spirit-mi Barnabas-para Sol laapo maa penaaloma ali laapo no Selusia su puma Saiprus su pulalo ipa sip kaboma pisipi. Go Saiprus suri

ipa solwara rikirana aasa. ⁵Go Saiprus su opapasipi rabu Salamis adare-para pisipi. Go rabu nipu Juda alinuna lotu ada-para puma kodobaa-ma Gote-na epe agale la yokesipi. Mogeasipi rabu Jon Mak-me mo ali laapona kogono raba misa.

⁶Nimu go ipa solwara rikirana wi su Saiprus pamuma lakalisimi rabu Pafos su adare-para pisimi. Go su-para pisimi rabu nimumi yaina pi ali meda adisimi. Go Juda alinuna biri Bar Jisasre nipumi ni agale lakale ali pi loma enaalinu makiralisa. ⁷Go yaina pi aliri nipu mo ipa solwara rikirana wi su-para gavman-na mudu ali raapu pirisa. Ali mudu nipuna bi Sergius Paulus loma kone makuaae ali lisimide. Apo ali mudumi Gote-na epe agale pagenalo Barnabas-para Sol laapo ipulupape lo lakalisa. ⁸Go pisa pare yaina pape alimi aposel kogono ali laapona kogono makoyaatalo pisa. Go yaina aaraana biri Bar Jisas yapare adaa agalemere Elimas lisimide. Nipumi gavman-na ali mudumi Mudu Ali-na epe agale lo robaa-para makodobalia lo agale mabebolaasa. ⁹Go pisa pare Sol-re nipuna bi meda Pol Holi Spirit-na puri nipu waru rubitabisa-pulu nipumi Elimas-na le agaa waru adabaaoma talo: ¹⁰Nere ora Satan-na si yaade. Nere epe kone raayona yada lore ali. Nere makirae ali piruma neme Gote-na ora redepe le pora makoyaalalo paina. ¹¹Neme gu-rupa pe-pulu Gote-na kimi ne abi lina. Abi ne le rubu pi ali piruma naare mada na-adali. Gu-rupa lisa rabu Elimas-na le-para pobere mole eleme le epa keapisa. Go pisa-pulu nipumi enaalina ki ripinaalalo waalisa. ¹²Gore gavman-na ali mudumi go ele adisa rabu nipumi epe agale madaa kone rulasa. Nipumi Mudu Ali-na epe agale pago pirisa-pulu nipu ora paala komisa.

Pol Barnabas laapo Pisidia Antiok su lapo-para pisipi

¹³Pol nipuna ame raapu ipa sip madaa pua piruma Pafos su giyoma Perga adare su-para pisimi. Perga adare-re Pamfilia su robo ru-nane aasa. Go pirisimi pare Jon Mak-me nimu giyoma Jerusalem su-para wala pisa. ¹⁴Nimumi su Pega giyoma pumare Antiok suri Pisidia su robo ru-nane puma opapasimi. Go puma oge koro rabu Juda alinuna lotu ada-para puma pirisimi. ¹⁵Go Juda alinuna lotu ada-para piri ali kalunumi Moses-na rekena agale yarepema Gote-na ali lakale agale yarepeare nimumi Pol-na amenu piri-para agale meda gu-rupa penaaalisimi: Amenu, nimimi enaalinuna lo robaa-para puri mapalaape agale saliare meda lagialepape lisimi.

¹⁶Go lisa-pulu Pol rekoma ki wageoma pagalepa loma lisana talo: Israel enaalinu nimimi pagalepape. Gote-na bi minasaaeme ruru rado enaalinu nimimi page pagalepape. ¹⁷Gore Israel su-para piri enaalinuna Gote-me naana kasuanu mapiraaoma nimu Isip su-para yadala pe alinu pirisimi rabu nipumi puri kalisa. ¹⁸Go puma nimu maali 40 enaali napiri su-para

pamuma kedaa mu pirisimi. Go rabu Gote-me nimu pa adabaasa. ¹⁹Go puma Kenan su-para pirisimi rabu Gote-me enaali ruru 7 lu bebolasa. Go puma nipumi nimu go su kalenaloma maali adaapu gu-rupa 450 go su-para pirisimi. ²⁰Go puma werepere nipumi kose pagape alinu mapiraoma pumare agale lakale ali Samuel pirisa rabu dia lisa.

²¹Go puma Israel enaalinumi ali mudu meda mulalo pirisimi rabu Gote-me Sol mapiraasa. Solo-re nipu Kis-na si ora Benjamin-na ruru ru-para pirisa. Nimuna ali mudu maali 40 pirisa. ²²Go puma Gote-me nipu raluma Devit ali mudu mapiraasa. Go ali madaare Gote-me nipu remaa gu-rupa lakalisa: Go ali Jesi-na si Devit-ri nina kone mogealalo pia-le nipumi nina kone raayo adoma palia. ²³Gote-me kana waraoma lakalisa-pulu ali Devit-na madina sinu Israel enaalinu raba minalo lakalisa. Go lakalisa-pulu Yesu Devit-na ruru raapu pirisa.

²⁴Gore Yesu naipisa rabu Jon abala ipuma Yesuna pora maredepo yaasa pisa. Go puma nipumi Israel su-para piri enaalinu-para pupitagi ne kone pereke yoma kalu-ipa mealepape lo lakalisa lisa. ²⁵Jon-na kogono dia talo pisa rabu nipumi enaalinu-para talo: Nimimiri ni aapi kone wimi? Niri mo nimina ada paba pimi ali-daa dia-le pagalepape. Go aliri nina koau-nane epalia pare ni raba mi ali yaa-pulu nipuna age ada kepema kege radepe yaala palua.

²⁶Go loma Sol-me wala talo: Amenu page Abraham-na madina sinu page ruru rado Gote-na bi minasaaeme enaalinu page pagalepape. Gote-na agale naa raba minalo nipuna epe agale naa re-para epenalisa. ²⁷Go Jerusalem su-para piri enaalinumi page nimina ali kalunumi page Yesu ora raba mi ali lo na-adisimi. Go page ade abuna Pomo mu Pirape Yapi rabu Gote-na agale lakale alinuna buk yarepema giyoma napagesimi. Go peme pare Yesu madaa kose lape agale lisimi rabu nimumi Gote-na agale lakale alina agale ora yaana lo adisimi. ²⁸Gore nimumi Yesuna koe elenu page meda na-adisimi pare Pailat-para Yesu linalo agale mulalo pisimi. ²⁹Gore nimumi Yesu madaa buk-para wisade agale raayo nalisimi. Go puma nipu repena polopea madaa kilipima kana apedaa-para rogaasimi. ³⁰Go pirisimi pare ora komape su-para pirisa rabu Gote-me nipu wala marekaasa. ³¹Go puma abala Galili su giyoma Jerusalem su-para nipu raapu pora pamisimide alinumi nipu rana adaapu adisimi. Go adisimide alinumi abi pa pimi Juda enaalinu-para agale lakeleme.

³²Naa go-para epa pimare Gote-na Epe Agale nimi lagula epama. Go Epe Agalere Gote-me abala naana kasuanu lakalisa. ³³Go lakalisade agalere naana kasuanumi Si Yesu tapa-para marekaasa-daa madaa pisa. Go madaare Buk Sam madaa agale gu-rupa wisa:

Nere nina si.

Abiri neme kogono gialo lisa.

³⁴Gote-me Yesu nipu tapa-para marekainaloma nipuna yogale mada naramualia. Go madaare Gote-me buk-para gu-rupa lisa: Neme Devit-

na epe raba meape puri ora gialua lisa. ³⁵Go puma Buk Sam-na agale meda gu-rupa lu wisa: Nena ade abuna epe-rupa pirape alina yogale mada naramualia lisa. ³⁶Go Devit piruma Gote-na kogono puma nipu komeame enaali raba mulalo pisa. Go puma komisa rabu nipuna ro kasuanauna tapa kamaa rogaaoma yogale ramisa. ³⁷Go pisa pare Gote-me marekaasade aliri nipuna yogale naramisaaya. ³⁸Go pea-le amenu pagalepape. Neme go ali Yesuna bi madaa lagialo. Nipumi enaalinuna pupitagi nape kone rakepema rubalia. ³⁹Go puma enaali raayome nipu madaa kone rulaoma pupitagi ne kone madaa giyalimi. Moses-na rekena agaleme go pupitagi ne kone mada namarakepeaasa pare Yesumi ora pisa. ⁴⁰Gore waru pagalepape. Abalade Gote-na agale lakale alinumi lakalisimi-daa nimi piri-para epalia lo lisa. Nimumi gu-rupa lisimi: ⁴¹Nimi ero le alinuri paalame komoma waru adalepape. Gore nimi abi pimi rabu neme epe kogono pe. Neme go kogono pe pare ali medame go elena re mea waateare kone mada narulalimi.

⁴²Barnabas Pol laapome go remaa lakeloma Juda alinuna lotu ada kamaa pisipi. Go puma enaali medalomame talo: Wala Pomo mu Pirape Yapi rabu naa kiritaminaloma go agale medaloma epa lagialepape lisimi. ⁴³Go lotu ada giyoma pirisimi Juda enaalinu page ruru rado kone rulae enaalinu page Barnabas Pol laapo raita maa pisimi. Go rabu ali laapome talo: Gote-na raba meape kone waru saapiruma nipu madaa kone rulaalepape lisipi.

⁴⁴Go puma wala Pomo mu Pirape Yapi di rabu adare-para piri enaali raayo epa kiritaooma Gote-na epe agale pagolalo ipisimi. ⁴⁵Go pirisimi pare Juda enaalinumi go enaali adaapu epa kiritaaoma adisimi rabu nimuna lo robaa-para kudipa kone wisimi. Go puma nimumi Pol-na agale rabuaalalo ero agale lo pirisimi. ⁴⁶Go pirisimi pare Pol Barnabas nipu laapomere Gote-na agale puri paloma gu-rupa lakalisipi: Saame nimi Gote-na agale abala lagisipade pare giyamede. Go giyamede pare nimimi go agale giyoma naa ade abuna kagaa piramala pope kone mada napalima leme-pulu adalepa. Abi saa ruru rado meda-para palipa. ⁴⁷Mudu Alimi saa pi agale mana gu-rupa lagia: Neme ne ali ruru rado madaa kewape paa maa salua. Go pea-le su raayona piri enaalinumi epe agale pagoma kagaa piramala paliminalo nina paa nana pi piramina lisa.

⁴⁸Gore ruru rado piri enaalinumi go remaa pagisimi rabu nimu raaname komoma Gote-para epe agale madaa ora pili lisimi. Gote-me abala ade abuna mapiraalalo mada misade enaalinumi epe agale madaa kone rulasimi. ⁴⁹Go puma go su-parare enaali raayome Mudu Ali-na agale pago kiritasimi. ⁵⁰Go pisa rabu Juda alinumi go adare-para piri lotu leme alinu-para epe enaalinu-para mudu enaali medaloma page koe-rupa ma-rekaasimi. Go puma go enaalinumi Pol Barnabas laapo kedaa kaloma pa su meda-nane ralisimi. ⁵¹Go pisimi pare aposel kogono

ali laapome enaalinu nimuna koe-rupa peme-daa kone winalo age kege radesepipi. Go puma nipu wala Aikoniam su-para pisipi. ⁵²Go puma aposel kogono alinuri Holi Spirit-na puri nimuna lo robaa-para rubitabesa rabu raaname komisimi.

Pol Barnabas laapome epe agale Aikoniam su-para mogeasipi

14 ¹Go puma abala mogeasipi-rupa Pol Barnabas laapo Aikoniam su-para Juda alinuna lotu ada-para puma mogesipi. Go pisa rabu Juda enaali adaapu page ruru rado enaali adaapu page epe agale madaa kone rulasimi. ²Go pisa pare kone narulae Juda enaalinumi ruru rado enaalinuna kone makoyaasimi rabu ame balinu madaa koe kone wisimi. ³Go pisa-pulu Pol Barnabas nipu laapo go su-para yapi adaapu pirisipi. Pirisipi rabu Mudu Ali madaa agale puri paloma lisipi. Go rabu Gote-me ora nipuna raba meape kone madaa agale lakenalo waalisa. Go puma go ali laapome napi kogono page epe rado kogononu page pinalo puri kalisa. ⁴Go pisa pare go adare-para piri enaalinuri kone laapo suma rugulalapa pirisimi. Enaali medalomame Juda alinuna pora raitalalo pirisimi pare enaali medalomame aposel kogono alina pora raitalalo pisimi. ⁵Go rabu ruru rado enaalinu-para Juda alinu-para surube alinu page nimumi aposel kogono alinu madaa koe kone suma kaname tyalalo pisimi.

⁶Go pisa pare aposel kogono alinumi go remaa pagisimi rabu nimu Listra Derbe su laapo adare-para pogola pisimi. Go adare laapore Likonia su robo ru-nane aasa. Go su raayona page pogola pisimi. ⁷Go su-paranu nimumi Epe Agale mogealisimi.

Pol adare Listra pirisa rabu kaname lisimi

⁸Go adare Listra-parare pora napame ali meda piruma nipuna age laapo komapasa. Agimi madisa rabu ali koeya palae madu wisa-pulu pora mada napamisa. ⁹Gore Pol-me agale lakalisa rabu go alimi waru pagisa. Pol-me nipu waru adabaaoma nipuna lo robaa-para yaina perekele kone adisa. ¹⁰Go pisa-pulu nipumi puri paloma talo: Waru rekape lisa. Go lisa rabu mo ali wagepu rekoma pora pamisa.

¹¹Gore go-para piri enaali adaapumi Pol-na kogono adoma nimumi adaa agale Likioniame gu-rupa lisimi: Sogo yaa-para remonu-rupa pirisimi pare yaa giyoma none ipuma ali-rupa pipi lisimi. ¹²Go loma nimumi Banabas-na bi Remo Sus^e bi maasimi. Go pumare Pol-na bi Remo Hermes maasimi. Gore Pol agale adaapu le ali pirisa-pulu nimuna Hermes remo kone wisimi. ¹³Go puma Remo Sus-na adarena pora gaape-

^e 14.12 Grik enaalimi gote adaapu pia kone wisimi. Guma puma Pol-para Barnabas laapona agale waru namuna nimumi Pol-re gote Hermes lisimi. Barnabas-re gote Sus lisimi. Go remo raayona re go ali lapo-rupa lisimi.

nane aasa. Go remo Mudu Ali repame mena gawana madaa repena kaladina kili suma ipisimi. Nimumi kolo ria ipisimi rabu enaali adaapuna konemere mena gawa luma aposel kogono alinu kalema kone wisimi.

¹⁴Go pisa pare Barnabas Pol laapo go remaa pagisipi rabu nipuna yagaa iri pudia enaalinu piri rikirana wagepu puma yaalisipi: ¹⁵Go konere ake paa-daa wimi pae? Saa ora nimi pa ali laapo pipa. Saame Epe Agale lagula epapa. Nimimi komape remonu giyoma ade abuna piri Gote madaa kone rulalimina. Gote-mere su yaa ipa page nipuna piri ele page warisa. ¹⁶Abasadere go pirisimide kasuanu nimuna kone ele rado wisimi rabu Gote-me nimuna go-rupa ora pa pina kone wisa. ¹⁷Go pisa pare nimimi kone adaliminalo epe kogono pu pirisa. Go puma nipumi epe maapu ele waru openalo yai ma-epeaasa. Go pisa-pulu nimimi eda mada noma lo robaa-para epe kone su pirisimi. ¹⁸Go agale lisipi pare enaalinumina mena gawa aposel kogono ali laapo kalalo pode pisimi. Go pisimi pare nipumi rono lisipi. ¹⁹Go pisa rabu Antiok Aikoniam su lapo-para piri Juda enaali medaloma Pol piri-para ipisimi. Go puma go Juda alinumina enaalinu-para kaname Pol tyalalo kone kalisimi. Nimumi Pol luma adarenu su kamaa mea yoloma rubisimi. Nimumi Pol ora komena kone wisimi. ²⁰Go pisimi pare disaipel enaalinumina Pol piri-para kiritainaloma Pol ora rekoma adare-para wala pamisa.

²¹Go puma ekera-nanere Pol Barnabas laapo Derbe su-para pisipi. Pol Barnabas laapome Derbe su-para Epe Agale mogesipi rabu enaali adaapumi Gote-na pora ralisimi. Go puma nipu Listra su-para wala pumare wala Aikoniam su-para pumare wala Antiok su-para pisipi. ²²Nipumi kone rulae enaalina lo robaa-para puri mapalaasipi. Agale mana gu-rupa lakalisipi: Nimiri epe agale waru surubuma mealepape. Gote-na Surube Su pope pora madaare kalai puma kedaa pi ele ria puma adalimina. ²³Go puma nipumi lotu ada komea komea lo surube alinu mada mulalore beten lo eda nano pirisimi. Go puma nipuna Gote-na purimi go alinu surubenalo beten lisipi.

Pol Barnabas laapo Antiok Siria su-para wala pisipi

²⁴Werepe nipu laapo Pisidia su robo ru-nane puma giyomare Pamfilia su-para opapasipi. ²⁵Go puma nipumi epe agale Pega su-para piri enaalinu Gote-na agale mogeaoma no Atalia su-para pisipi. ²⁶Sip mumare wala Antiok su-para pisipi. Go su-parare lotu surube alinumina nipu laapo Gote-me surubenalo beten loma penaaalisimi. Go pula penaaalisimide kogonore abi dia lisa. ²⁷Gore Antiok su-para opapasipi rabu Gote-na ruru enaalinu kiritainalo yaalisipi. Go puma Gote-na kogono madaa agale lakalisipi. Gote-me ruru rado piri enaalinu-para epe agale kone rulainalo pora mea waaloma remaa lakalisipi. ²⁸Go puma yapi adaapu mo kone rulae enaali raapu pirisipi.

Enaalinu Jerusalem su-para kiritasimi

15 ¹Ali medalomare Judia su giyoma Antiok su-para ipuma Kerisona enaalinu-para gu-rupa mogealisimi: Moses-na rekena agale madaare nimimi yogale kuni narugulimi-daare Gote raapu ora mada napitimi. ²Go lisimi rabu Pol Barnabas laapo nimu raapu ape loma ape pisimi. Go pisimi-pulu Pol Barnabas laapo page Antiok su piri ali medaloma page Jerusalem su-para pulalo pisimi. Go puma nimumi aposel kogono alinu-para lotu surube alinu-para yogale ruguli kone madaa agaa mulalo pisimi.

³Go puma Yesuna pora rali enaalinumi nipu maa penaaalisimi. Go puma Fonisia su-para Samaria su-para pumare agale gu-rupa lisimi: Adaya ruru rado enaalinumi koe kone pereke yoma Gote-na epe agale lo robaa-para makodasimi. Go lisimi rabu Kerisona enaalinumi raana komisimi.

⁴Go puma Jerusalem su-para opapasimi rabu Gote-na ruru-para aposel kogono alinu-para lotu surube alinu-para nimu raayome nimu ki muma ora raana komisimi. Go rabu nimumi nimu-para Gote-na pisade kogono madaa remaa lakalisimi. ⁵Go rabu Farisi kone rulae ali medalomame rekoma talo: Gore apo ruru rado alinumi page yogale kuni rugutapape leme. Nimumi Moses-na rekena agale go-rupa pagaliminalo laketapape lisimi.

⁶Go lisimi-pulu aposel kogono alinu-para lotu ada surube alinu raapu kiritaoama apo agale madaa kone meda sulalo wisimi. ⁷Go agale loma yoloma kiritainaloma Pita-me rekoma talo: Ame balinu, Gote-me ni abala mada misa-daa adisimide. Go pea-le neme Gote-na epe agale ruru radonu-para mogeasua. Nimimi pagoma kone rulaliminalo mogeaayo. ⁸Gore Gote-me enaali raayona lo robaa-para adea-le nipumi ruru rado enaali nagieyeme yapare Holi Spirit misima-rupa ada ruru rado enaalinumi page misimi. ⁹Gote-me naa Juda ruru enaalinu mo ruru rado enaalinu kone komea suma Holi Spirit gisa. Nimumi kone rulasimi-pulu Gote-me nimuna pupitagi ne kone rakepema rubaasa. ¹⁰Go pisa-pulu ake paa-daa naame ruru rado-para Moses-na kedaa pi kone mogealima ya? Abalare naa-para kasuanu-para go kedaa pi kone mada nawaatema. ¹¹Dia, naame Mudu Ali Yesu madaa kone rulaema rabu nipumi nipuna epe raba mi koneme naana lo robaa-para paa ginaloma ade abuna kagaa piramala palima. Ada ruru rado nimumi page go kone komea salima.

¹²Go agale lakelenaloma enaalinumi agale na-abulisimi. Dia, pare Barnabas Pol laapome Gote-na puri pale kogono-para kogono radonu-para lakalisipi rabu waru pagisimi. Go remaare ruru rado piri enaalina su-para pisipi rabu lakalisipi.

¹³Gore agale lakelenaloma Jems-me talo: Amenu, nina agale pagalepape. ¹⁴Gore Gote-me ruru rado enaalimi nipuna bi pagenalalo

mapiraasa. Go madaare Simiono-me naa-para go abala pisade alinuna remaa lagisa. ¹⁵Go madaare Gote-na agale le alinumi go pora adoma nimumi buk madaa gu-rupa lu wisimi: ¹⁶Mudu Alimi talo: Werepe ni wala epalua. Go puma neme Devit-na sinumi kilipili ada marekaalua. Wala marekaalua rabu puri katoa lisa. ¹⁷Ruru rado raayona enaalinumi ni Mudu Ali asapalimi. Go ruru raayore ora nina kone rulae enaalinu mapiraalua lisa. ¹⁸Mudu Alimi gu-rupa lisade agalere ora abalade nipuna kogono waalalo go agale lakalisa.

¹⁹Jems-me wala talo: Naa konere ruru rado piri enaalinumi Gote-na agale lo robaa-para makodabalimiri nimu kone kedaa nakatema. ²⁰Dia, pare naame nimu-para agale meda gu-rupa luma rapaaeme. Nimumi remo yawoma kale eda nanalepape lema. Go page ena paake yolape kone giyoma mena yapa maa erepele yariri nanalepape lema. Go page yaapi nanalepape lema. ²¹Gore ora abalade abi page tisaanumi Moses-na rekena agale madaa adare raayo-para piruma ade abuna Pomo mu Pirape Yapi rabu rekena agale yarepealimi.

**Jerusalem su-para kone rulae enaalinumi ruru
rado enaalinu-para pepa luma rapaasimi**

²²Go rabu aposel kogono alinu-para lotu ada surube alinu-para piri enaali-para go nimu raayome kone komea suma ali medaloma mada muma Antiok su-para penaaalisimi. Go puma nimumi Pol Barnabas laapore ali medaloma raapu penaaalisimi. Go puma epe ali mudu laapo Judas Sailas laapo page mada muma penaaalisimi. Judas-na bi medare Barsabas. ²³Maa pisimi rabu pepa luma kalisimi:

Naa aposel kogono alinu page lotu surube alinu page naame nipi Antiok su-para Syria su-para Silisia su-para ruru rado amenu epe-rupa piralepape lo rapaatema. Naame go agale lo rapaatema. ²⁴Gore naame remaa meda gu-rupa pagisima. Naana ruru piri ali medalomame agale mana epaloma nima mareko koyaarimi. Go pagisimi pare naame go agale mana nalakalisima. ²⁵Pare go-rupa lisimi-pulu naa kiritoma agale laketema ali medaloma muma maa penaatema. Go naana epe adami alinu Barnabas Pol laapo nimu raapu epalimi. ²⁶Go ali laapore naana Mudu Ali Yesuna kogono pisipi rabu lore alinumi nimu ora lu makomasimi. ²⁷Go puma mea rapaarimade aliri Juda Sailas laapo penaatema. Go ali laapore naana agale muma nimina le agaa-para piruma go agale wala lagialimi. ²⁸Gore Holi Spirit-mi naa agale lagisa-pulu naame kedaa pi pora medaloma nalagialima. Dia, pare go rekena agale kama lagialima: ²⁹Gore remo yawoma kale eda nanalepape. Gore yaapi page nanalepape. Go page mena yaa yapa maa erepele-ai page nanalepape. Go page ena paake yolape kone nasalepape. Apo rekena agale maalappu mogeaalepape. Go koe elenu-daa gyalimiri ora epe-rupa mada piralimi. Abi patalepape.

³⁰Go rabu agale lakale alinu maa penaaloma Antiok su-para pisimi. Go su-para opapasimi rabu kone rulae enaalinu makiritaoma pepa kalisimi. ³¹Go puma mo enaalinum go pepa yarepema go remaa madaa raaname komisimi. ³²Juda Sailas laapore ora Gote-na agale lakale ali yaa-pulu Keriso-na enaalinu-para agale lala pirisipi. Go puma nimuna robaa puri mapalainalo agale lala pirisimi. ³³Go puma koro meda nimu raapu piruma wala rapaasimide enaalinu piri wala pulupape lisimi. Nipu pulalo pisipi rabu nimi epe-rupa piru paitalepape lisipi. ³⁴Pisipi rabu Sailas nipuna konere pa pitua kone wisa. ³⁵Gore Pol Barnabas laapo Antiok su-para page piruma enaali adaapu raapu Gote-na epe agale mogeaasipi.

Pol Barnabas laapo pu roba komea-para nawisipi

³⁶Wala werepere Pol-me Barnabas-para talo: Gore abala Mudu Ali-na epe agale lakalisipa su raayona wala bana. Go puma nimu epe-rupa pimi palo adola bana lisipi. ³⁷Go lisa pare Barnabas-mere Jon Mak raapu maa palipa kone wisa. ³⁸Go lisa pare Mak-me Pol Barnabas laapo abala giyoma Pamfilia su-para kogono napula pisa. Go pisa-pulu Pol-me dia lisa. ³⁹Go rabu ape loma agaleme ape puma rugulala pasipi. Go puma Barnabas-me Mak muma wala Saiprus su-para sip madaa piruma pisipi. ⁴⁰Go rabu Pol-re Sailas raapu pisipi. Go rabu Keriso-na enaalinum Gote-me nipu raba minalo lakalisimi. ⁴¹Go puma Pol-me Siria Silisia su laapo pamuma kone rulae enaalinuna lo robaa-para puri mapalaasa.

Timoti page Pol Sailas laapo raapu pora pamisimi

16 ¹Pol nipu Derbe su-para adola puma lisana wala Listra su-para pamisa. Go su-parare nipumi disaipel ali Timoti adisa. Go Timoti-na kone rulae agiri Juda ena yapare nipuna aaraare Grik su-para pirisa. ²Go Listra Aikoniam su lapon piri Keriso-na enaalinum Timoti-ri epe agale lea lisimi. ³Go puma Pol-re Timoti nipu raapu palipa kone suma Pol-me Timoti-na yogale kuni rugulasa. Go konere nipu laapo pora pamualipide su-parare mo Juda alinum Timoti-na aaraare Grik ali remaa pagalimi lo yogale rugulasa. ⁴Go adarenu-para pamisipi rabu abalade so Jerusalem su-para piri aposel kogono alinu lotu ada surube alinu nimumi abala lisimide remaa lakalisipi. Nipumi kone rulae enaalinu-para go rekena agalena pora raitalepape lo lakalisipi. ⁵Go lisipi raburi Gote-na ruru enaalinum Gote-na agale lo robaa-para waru mapira-ma pirisimi. Go rabu nimu raapu enaali adaapu ralaama pisimi.

Troas su pirisa rabu Pol-me upaa puma ali meda adisa

⁶Gore nimu Frigia Galesia su lapo-para pamuma Gote-na epe agale mogealisimi. Go-para sone Esia su-para epe agale lakela pisipi rabu Holi Spirit-mi go su-para napulupape loma dia lisa. ⁷Go puma nipu Misia su

robo ru-nane pisipi rabu nipuna konere Bitinia su-para polalo pisipi. Go pisa pare Yesuna Holi Spirit-mi wala rekena wisa. ⁸Go pisa rabu nipu Misia su giyoma Troas adare-para pua pirisipi. ⁹Go su-parare ribaa Pol-me Masedonia su-para piri ali upaame adisa. Go alimi rekoma Pol-para puri paloma gu-rupa lisa: Naana Masedonia su-para ipuma neme naa raba mea lisa. ¹⁰Gore Pol-me go upaa pinaloma naa wagepu Masedonia su polalo pisima. Niri Luk page pisua. Naana konere Gote-me naa mo Masedonia su-para piri enaalinu epe agale lakela pomonalo lakalisa.

Ena Lidia-me kone perekelisa

¹¹Go pea-le naa ipa sip madaa piruma mo Troas su giyoma puma Samotres su redepo le pora madaa puma opapasima. Gore ekera-nane Neapolis su-para pisima. ¹²Go ipa repale-para wisa su giyomare go suna ru-nane pumare Filipai su-para puma opapasima. Go Filipai suri Masedonia suna ru-para aasa. Go Filipai su-parare abalade Rom su enaali epe pirisimi. Gore naa yapi medaloma go su-para pirisima. ¹³Go puma naame Juda alinuna beten lape su meda apo popea ipa repale-para aaya kone wisima. Go pisa-pulu Pomo mu Pirape Yapi Di-ri go su adarena popea ipa repale-para puma pirisima. Go rabu naame kiritasimide enaalinu epe agale lakalisima. ¹⁴Go kiritasimi ena medana biri Lidia nipu pirisa. Go enare Taiataira su-para piruma nipumi dolo le mamina-nu suma bisnis kogono pisa. Go enare abala nipumi Gote madaa kone rulasa. Go puma Pol-me agale lisa rabu agale pagenalo Mudu Alimi nipuna kone malobaasa. ¹⁵Go rabu nipu-para nipuna ada-para piri enaalinu page kalu-ipa misimi. Go puma nipumi naa-para talo: Nimi ali kone wimi pae? Neme Gote madaa kone rulaayo kone salimiri nina ada-para epe piralepa. Nipumi go agale puri pale lisa-pulu nipuna agale pagisima.

Pol-para Sailas laapo Filipai su-para karapo ada mapaitaasimi

¹⁶Koro meda naa beten lape su-para pisima rabu kogono nogo pora-nane madaasima. Go nogore nipuna koauna koe remo pirisa-pulu go nogome werepe epaliade kone agaleme pa lakalisa. Go werepe epaliade agale lakalisa rabu nipuna kogonona aaraanumi kana yoto adaapu misimi. ¹⁷Go nogome Pol naa raapu raita mea ipuma gu-rupa yalisa: Go alinuri so yaa madaa Gote-na kogono pi alinu yaalisa. Nimumi ade abuna kagaa pirape pora ma waateme. ¹⁸Go nogome ade abuna nimu yalisdadaa naa gu-rupa raita mea ipuma yaalisa rabu Pol-na koneme adisa-pulu perekeyoma nogona remo-para go-rupa lakalisa: Neme Yesu Keriso-na bi madaa talo: Go nogona koauna abi rakepe pu lisa. Go lisa rabu remome go nogo giyoma wagepu rakepema pogola pisa.

¹⁹Gore nogona aaraanumi nimuna kana yoto mi yaade kone suma Pol Sailas laapo kopeme adibasimi. Nimumi adibasimi rabu maket kamaa

ae ali mudunu piri-para maa pisimi. ²⁰Go-parare Rom su gavman-na ali mudunu piri maa puma talo: Go alinuri Juda yaade. Nimuri naana adare su mabebolaaeme. ²¹Nipumi naa Rom su-para piri alinu-para pora rado mogetape pare go agale madaa rekena yalaaya-pulu mada namogealima. ²²Go lisimi rabu enaali adaapumi page Pol Sailas laapo-para koe agale lisimi. Go puma ali kalunumi Pol Sailas laapona mamina koya paoma repena kudu tamina lisimi. ²³Gore patame kudu tyabebe puma karapo ada-para mea mapaitaasimi. Go rabu karapusa ada surube ali-para waru surubape lisimi. ²⁴Go karapo ada surube ali go agale mana pagomare mo aliri kedaa pi repename age rikirana ma rogaasa.

²⁵Go pisa pare ribaa rumu rumunare Pol Sailas laapome Gote-para beten loma yasa lo pirisipi. Go raburi nimuna mo karapo yagonumi pago pirisimi. ²⁶Go pisa pare ora puri pale sumininimi karapo adana adaa repena raayo mayogapape pisa. Go puma pora gaape wagepu lobapama mo alinu adili kope sen page kepepisa. ²⁷Gore mo karapo ada surube ali rekoma mo karapo ada pora gaape raayo lobapa wisare adisa. Nipumi karapo alinu kamaa pogola puamena kone suma rai napi muma nipuna nipu lu makomalalo kepetalo pisa. ²⁸Go pisa pare Pol-me yaaloma gu-rupa lakalisa: Nena ne natyape. Naa raayo pa pima. ²⁹Go rabu mo surube alimi lam mea ipulupa lisa. Nipumi mumare Pol Sailas piri-para wagepu pumare paalame komoma nipuna kibu re-para lopisa. ³⁰Go puma nipumi nimu kamaa-nane maa puma talo: Adaa ali laapo-yo, Gote-me ni raba minalo neme ake palua ya?

³¹Nipumi go-rupa lisipi: Neme Mudu Ali Yesu madaa kone rulape. Go paliri Gote-me ne raba muma ne-para nena nogo naakinu page ade abuna piralimi lisipi. ³²Go rabu nipu laapome Gote-na epe agale mo ali-para nipuna ada-para piri enaalinu-para page mogeasipi. ³³Go rabu ora go ribaa kama mo ali laapo muma nipuna rere radepeasa. Go pumare nimu-repaa kalu-ipa misimi. ³⁴Go puma karapo ada surube alimi Pol Sailas laapo nipuna ada-para maa puma eda kalisa. Go rabu go ali-para nimu-repaapara Gote-na agale lo robaa-para ma misimi-pulu raaname komisimi.

³⁵Gore yapi lapaasa rabu Rom ali kalunumi plisman-na ali kalunu-para agale gu-rupa rapaasimi: Apo ali laapo mea rapaape lo lakalisimi. ³⁶Go agale pagisa rabu karapo ada surube alimi Pol-para talo: Bosboi alinumi ne Sailas laapo abi pulupape lo lagiame-pulu pawa pulupa lisa. ³⁷Go lisa pare Pol-me polisman-na ali kalunu-para talo: Nimimi koeyae meda papa-daa adaame pae? Nimimi enaalinuna le agaana pote yaarimide saa tyamede. Go pumare saa karapo ada-para mapaitaarimide. Abiri go kone madaa wala pagaa wi kone suma saa rapaalimi ya? Dia, saana adare Rom su yaa-pulu mo surube ali nimuna go-para ipuma saa rapaalimina lisa.

³⁸Gore plisman-numi Pol-na agale Rom su gavman alinu lakalisimi. Gore gavman alinumi Pol Sailas nipuna adare Rom su pagisimi rabu

paalame komisimi. ³⁹Nimu paalame komoma pua talo: Naa kodome komelema. Go rabu nimu kamaa lamua ipuma talo: Abi go adare giyalepape lisimi. ⁴⁰Go rabu Pol Sailas laapo karapo ada giyoma mo Litiana ada adola pisipi. Go puma nipumi Keriso-na enaalinu adoma epe agaleme nimuna lo robaa puri mapalaatalo agale lakeloma pisipi.

Tesalonaika su-para Pol Sailas laapo tyalo pisimi

17 ¹Pol Sailas laapo Amfipolis su-para pamuma pumare wala Apolonia su-para puma giyomare Tesalonaika su-para pisipi. Go su-parare Juda enaalinuna lotu ada meda aasa. ²Gore Pol-me nipuna pi-rupa mo lotu ada-para pisa. Go puma Pomo mu Pirape Yapi repome nipumi Juda alinu raapu Gote-na buk madaa wi agale lala pisimi. Go rabu Pol-me Juda alinu raapu agaleme ape pirisimi. ³Go puma agale lakalisa rabu Gote-na buk madaa yarepeamina lakalisa. Pol-me gu-rupa lisa: Go Yesu nipu ora Gote-na Mea Rapaae Ali Keriso yaade. Nipumi enaalinuna kedaa ruma tapa-para nipu wala rekesi-daa go agale lagialo lisa. ⁴Go puma enaalinu medaloma kone rulaoma Pol Sailas raapu pisimi. Go puma kone rulae Grik enaali adaapu page ena mudu medaloma page Pol-para Sailas laapo raita maa pisimi.

⁵Go pisa pare Juda alinumi koe kudipa kone suma pa piri riabo alinu medaloma yaaloma enaali adaapu makiraatasimi. Go puma adare-para piri enaali raayome mapogolasaoma Jeson-na ada kutapu ma-aasimi. Gore nimumi Pol Sailas laapo asa puma mo kiritape enaalinu lamu katalo pisimi. ⁶Gore asa puma napirisipi rabu Jeson-para kone rulae amenu medaloma adiala gavman-na surube ali piri-para maa pisimi. Nimumi go-rupa pumare puri paloma gupa yaalisimi: Go alinuri mo su raayona koae-aunu adaapu pamu peme rabu enaalinu koe-rupa mapogolasaala pipi. Abiri naana adare-para page epa pipi lisimi. ⁷Go Jeson-me nimu eda kalo wamo pu aaya. Nimumi nabawan gavman ali muduna rekena agale ralimi. Nimuna ali mudu rado meda pia nipuna biri Yesu leme. ⁸Go agale lomare enaali raayome page gavman ali mudunu page go agale pagomare nimu ora pogolasaasimi. ⁹Go rabu surube alinumi Jeson-para go ali lapo-para kose kabalepa lisimi. Go puma nimumi ma rapaasimi.

Beria su-para pirisimi rabu

¹⁰Gore ribaa lisade raburi amenumi Pol Sailas laapo wagepu mo Beria su-para penaaalisimi. Nipu go su-para opapaomare Juda alinuna lotu ada-para pisipi. ¹¹Mo Beria su-para piri Juda enaalinumi nimuna lo robaa-para epe kone suma mo Tesalonaika su-para piri enaalinu-rupa napisimi. Go Beria su-para piri Juda enaalinumi epe agale pagisimi rabu raana waru komoma pago pirisimi. Go puma ade abuna Gote-na buk-para enaalinumi waru yarepea lakelalo pirisimi. Gore mo ali laapona agale

ora yaana palo dia palo adolalo kone suma buk yarepelisimi. ¹²Go pisimi-pulu enaali adaapumi epe agale madaa kone rulasimi. Go puma Grik mudu enanu page Grik alinu page epe agale madaa kone rulasimi.

¹³Go pisa pare Tesalonaika su-para piri Juda alinumi Pol epe agale Beria su-para mogeaala epelea lo pagisimi. Pagisimi rabu nimu Beria su-para piri enaali makoyaalalo ipisimi. ¹⁴Go raburi Keriso-na amenumi Pol wagepu no nabisi su-para maa penaaalisimi. Go pisa pare Sailas Timoti laapo mo Beria su-para pa pirisipi. ¹⁵Go rabu Pol lamua pisimide alinu Pol raapu puma Atens su-para puma opapasimi. Go puma mo alinu Beria su-para wala puma Pol-me Sailas Timoti laapo ni piri wagepu ipulupape lo agale rapaasa.

Pol Atens su-para pirisa rabu

¹⁶Pol-me Sailas Timoti laapo Atens su-para pa adoba pirisa. Go raburi Pol-me go adare-para piri enaalinuna ribu robake koe remona kapa adisa-pulu nipuna lo robaa kolisa. ¹⁷Go pumare nipumi Juda alinuna lotu ada-para piri enaalinu-para ruru rado Gote-na bi minasaaeme enaalinu raapu yada loro pirisimi. Go puma nipumi maket su-para piruma pora pamuala-ae enaalinu page agale lakalisa. ¹⁸Gore Pol-me Yesu-para nipuna wala marekaape yapi di madaa agale lakalisa. Go lakalisa-pulu mo Epikurius alinu-para Stoik agale maalape alinu page Pol-para ero agale gu-rupa lisimi: Go aliri nipu agale loboma agale le ali yaa-pulu ake talo pia? Medalomame gu-rupa lisimi: Go alina agalere pa su rado-para piri enaalinuna yaa-para piri yakilinu madaa ta pae lisimi. Gore Pol-me Yesu tapa-para rekesa-para pa yakinu-para agale lo aaya-daa kone gu-rupa lisimi. ¹⁹Go pisa-pulu nimumi Pol kaunsil piri maa puma rudu Areopagus madaa kiritasimi. Nimumi maa puma gu-rupa lisimi: Neme abala pamu laede kagaa agale pagamona wia lisimi. ²⁰Nena agale medalomare ora rado pi agale yaa-pulu go agalena re-re ora waru pagamono lisimi. ²¹Go Atens su-para piri enaalinumi page go su adolalo pora kimisu enaalinumi page ade abuna piruma kagaa agale madaa yada robesimi-pulu Pol-para mo remaa lisimi.

²²Go rabu Pol nipu mo rudu Areopagus madaa piruma kaunsil alinuna rikirana rekoma gu-rupa lakalisa: Atens alinu, nimir neme adawade rabu nimimi lotu lape-rupa kone waru raitalepape. ²³Ni go nimina adare poranane pamuma nimina bi minasaame elenu waru ade. Go puma neme kana reke meda ade. Go reke madaa agale gu-rupa lu wisa: Go kana sekere pa na-ade yaa-para piri Gote-na yaade. Abiri neme go na-ademe Gote madaa agale lagiano pagalepape lisa.

²⁴Gore Gote-me su kamaa wi elenu-para su raapu warisa. Go Gote-re su yaa laapona Mudu Ali yaa-pulu enaalinumi warili adanu-para napia. ²⁵Go puma go yakili gote-me alinu warili ele madaa kone nawia. Gore

nipumi enaalinu raayo kone wasupa go pomo page ele raayo gu-rupa go aaya. ²⁶Gote-me naana kasua komea wari raayo go kasuame madisa. Nipumi enaali su raayo-para mapiraoma nimuna pirape su robo kalo nimuna komape di kalo pisa. ²⁷Go enaalinumi Gote asa puma nipu adaliminalo go-rupa pisa. Go pisa pare Gote naa raapu re-para pia. ²⁸Gore nimina pepa tyape alimi gu-rupa lisa: Naa Gote raapu pima. Nipuna purina piruaema. Go nimina kone makuaae alinumi page pepa madaa gu-rupa lisimi: Naa page ora nipuna si yaade lisimi. ²⁹Naa Gote-na si pima-pulu nipuna kone wasupare epe gol kaname page epe kana silva-para pa kaname warili ele-para go kone nasamina.

³⁰Abaladere enaali nimu kone waru nasu ribaa-para pirisimi rabu Gote-me waru na-waru adabasa. Go pisa pare abiri nipumi su raayona piri enaalinumi koe kone perekeaminalo agale mana lagu aaya. ³¹Go madaare nipumi su raayona enaalinuna kose lape agale pagolalo di meda abala mada misa. Go epaliade yapi di rabu nipuna mapiraae alimi redepe le kone suma yoto rumaalia. Nipumi go ali marekaasa-le apo epaliade yapi di madaa agale pagoma kone rulao piramina.

³²Gore Pol-me go enaali piri-para wala marekaasade remaa lakalisa rabu enaali medalomame ero agale-daa loma giri laasimi. Pare medalomame gu-rupa lakalisimi: Gore nena go remaa wala pagamono lisimi. ³³Go raburi Pol-me nimu kiritae-para giyoma pisa. ³⁴Go puma enaali medalomame Pol raapu piruma epe agale pago kone rulasimi. Nimuna rikiranare rudu Areopagus madaa kaunsil piri ali Dionisius-mi kone rulasasi. Go ena Damaris-para medalomanu nimumi page kone rulasimi.

Pol Korin su-para agale lisa

18 ¹Go pisa raburi werepe Pol-me Atens su giyoma Korin su-para pisa. ²Go su-parare nipumi Juda medana biri Akwila adisa. Nipuna agi madina suri Pontus yapare oge-daa abalade Itali su giyoma nipuna were Prisila raapu Rom su-para ipisa. Gore gavman ali mudu Klodius-mi Juda enaalinu raayo Rom su giyalepape lo lakalisa-pulu Akwila Prisila laapo Korin su giyoma ipisipi. Go rabu Pol-me nipu adola pisa. ³Pol nimuna kogono pisimi-pulu nimu raapu piruma mamina rabulape kogono pu ma-dia yaoma kana yoto misimi. ⁴Go puma ade abuna Pomo mu Pirape Yapi rabu Pol nipu Juda enaalinuna lotu ada-para piruma nimu raapu agale lala pirisimi. Nipumi mo Juda enaalinu-para Grik enaali nu-para nimumi Gote-na bi minasaa minalo agale lakalisa.

⁵Go Sailas Timoti laapo Masedonia su giyoma ipisipi rabu Pol-me enaalinu-para epe agale ade abuna lakelalo pirisa. Nipumi Juda enaalinu-para Yesuri ora Gote-na Mea Rapaae Ali yaade lo lakalisa. ⁶Go pisa pare Juda alinumi mo agale yokoma nipu-para ero agale lisimi. Go raburi Pol-

me nipuna mamina-na koto radepea talo: Nimina koto adalepa. Gore abi neme nimi giyoma ruru radonu lakela palua pare abala lagiaade lo nimi kone masaalua lisa. ⁷Go loma Pol-me giyoma ali Titius Jastus-na ada-para pua pirisa. Go aliri ruru rado piri ali yapare Gote-na bi minasaae ali yaade. Nipuna adare Juda alinuna lotu ada resi-para aasa. ⁸Go rabu go Juda alinuna lotu adana ali mudu Krispus-para nipuri paa nimumi Mudu Ali Yesu madaa kone rulasimi. Go puma Korin su-para piri enaali adaapumi epe agale pagoma kone rulaoma kalu-ipa misimi.

⁹Go puma koro meda ribaare Pol-me upaa palaina Mudu Alimi nipu-para talo: Neme paala nakomape pare agale waru lakelape. ¹⁰Niri ne raapu komea-para pipa. Go pea-pulu pa ali medame ne mada natia. Dia-le go adare-parare nina enaali adaapu pimi. ¹¹Go pisa-pulu Pol nipu Korin su-para pirinare maali komea paluma suba waraapu popesa. Go raburi nipumi nimu Gote-na epe agale moge riasa.

¹²Gore werepe Galio nipu Akaia suna namba wan gavman surubalalo pisa. Go rabu Juda alinu kiritaoma Pol aditalo kose lalala maa polalo gu-rupa lisimi: ¹³Go alimiri enaalinuna kone mabebolaoma Gote-na bi minasaasa agale lo mogeaaya. Go rabu naana rekena agale yokesimi. ¹⁴Gore Pol-me agale laketalo pisa pare Galio-me Juda enaalinu-para talo: Go ali pupitagi noma koe ele piare neme pawa piruma pagolalo pi. ¹⁵Pare nimina yadanuna binu rekena agalenu leme-le nimina kose tapape. Neme kose go-rupa napagalua. ¹⁶Go lisa rabu nipumi nimu kamaa mea ralisa. ¹⁷Go pisa rabu enaali medalomame lotu adana ali mudu Sostenes maa ripinuma kose pagape ada re-para maa pua lisimi. Go lisimi pare Galio-me linawa kone wisa.

Pol Antiok su-para wala pisa

¹⁸Go puma Pol Keriso-na enaalinu raapu yapi medaloma go Korin su-para pirisa. Go puma walare nipumi Prisila Akwila laapo muma go su giyoma ipa sip madaa piruma Siria su-para pisimi. Gore Pol mo Senkria su-para pirisa rabu Gote-para agale lisa-pulu kalu iri napodelisa. Werepe nipuna kogono dia lisa rabu kalu iri wala podelisa. ¹⁹Gore nimu Efesus su-para opapasimi raburi Pol Juda alinuna lotu ada-para puma nimu raapu agaleme ape pisa. ²⁰Go puma Juda alinumi Pol-para naa raapu yapi medaloma piramina lisimi pare Pol-me mada dia lisa. ²¹Go puma nimu-para abi paitalepape lakeloma talo: Gote-me e tea-daare wala epalua. Go puma nipumi ipa sip madaa piruma Efesus su giyoma pisa. ²²Pol sip madaa piruma Sisaria su-para puma lisana wala Jerusalem su-para piri kone rulae enaalinu epe-rupa piralepa lo lakalisa. Go loma ogeasi piruma Antiok su-para pisa.

²³Antiok su-para ogeasi pirumare giyoma Galesia Frigia su laapona oge adarenu-para puma kone rulae enaalinuna lo robaa-para puri mapalaaoma pamisa.

Apolos nipumi Efesus Korin su laapo-para epe agale mogealisa

²⁴Go Juda ali meda nipuna bi Apolos-re nipu madi su Aleksandria-para pirisa. Go ali Efesus su-para epa pirisa. Nipu agale waru le ali piruma Gote-na buk wi agale raayo yarepeama makuaasa. ²⁵Enaalinumi nipu abalade Mudu Ali-na pora madaa mogealisimi. Nipumi Yesuna agale lakalisa rabu puri paboma ora waru epe-rupa lakalisa. Go pisa pare nipuri Jon-na kalu-ipa misa komea abala makuaasa. ²⁶Gore nipumi Juda alinuna lotu ada-para puma puri paloma lakalisa. Go rabu Prisila Akwila laapome nipuna agale pagomare nipuna ada maa puma Gote-na disaipel agale ma-redepo lakalisipi. ²⁷Go puma werepere Apolos nipu Grik su Akaia-para polalo pisa. Go rabu Efesus su-para piri Keriso-na enaalinumi Grik su-para piri Kristen enaali-para pepa luma rapaasimi. Go pepa madaare go ali Apolos raba mu ki waru mealepa lo rapaasimi. Apolos Grik su-para ipisa rabu Gote-na epe raba meape kone makuaaoma kone rulae enaalinu-para puri waru kalisa. ²⁸Go Juda alinu maket-para ipisimi rabu Apolos-me enaalinuna le agaana ape waru pisa. Go pisa rabu nipumi Yesu ora Gote-na Mea Rapaee Ali waalalo Gote-na buk yarepelisa. Go rabu Juda alinumi agale waru na-abulisimi.

Pol-me Efesus su-para epe agale la yokisa

19 ¹Apolos Korin su-para pirisa rabu Pol nipu mo adaa su robo ru-nane puma pamumare Efesus su-para opapasa. Go su-parare nipumi kone rulae enaali medaloma adisa. ²Adisa rabu agale gu-rupa misa: Abaladere epe agale madaa kone rulasimi rabu Holi Spirit page misimi ya? Nimumi agale gu-rupa abulisimi: Dia, Holi Spirit piare naa napagama. ³Go rabu Pol-me talo: Gore nimina baptais-ri ake pi-ae misimi ya? Nimumi talo: Jon-na kalu-ipa misima lisimi.

⁴Gore Pol-me talo: Jon-na baptais-ri enaalinumi pupitagi ne kone perekelalo misimi. Go pea pare Jon-me Israel enaalinu kalu-ipa kalalaina agale gu-rupa lakalisa: Naa koau-nane epaliade ali Yesu madaa kone rulaalepape lakalisa. ⁵Mo Efesus piri alinumi Pol-na agale pagomare nimumi Mudu Ali Yesuna bi madaa kalu-ipa measimi. ⁶Go puma Pol-me nimuna kalu madaa ki sanaloma Holi Spirit nimuna lo robaa-para ipisa. Go rabu nimumi adaa agale rado rado loma lisimina Gote-na agale le ali-rupa pirisimi. ⁷Go-rupa lisimide alinuri 12 pirisimi. ⁸Gore Pol nipumi Juda alinuna lotu ada-para Gote-na epe agale mogeala pirinare suba repo popesa. Nipumi Juda raapu agale puri palo piruma Gote-na Surube Su madaa lakalalo pirisa. ⁹Go pisa pare enaali medaloma nimuna pu-para rero pisa-daa kone narulalisimi. Go rabu nimumi enaali raayona le agaana Mudu Ali-na agale madaa koe ero agale lisimi. Go lisimi-pulu Pol-me aposel kogono alinu muma nimu giyoma pirisimi. Go puma ade abuna

nipu Keriso-na enaali raapu piruma Tiranus-na skul ada-para agale lo pirisimi. ¹⁰Gore nipumi maali laapome epe agale lakelala pirina Esia su-para piri enaali raayome Mudu Ali-na epe agale pagisimi. Go puma Juda enaalinu page ruru rado piri Grik enaalinu page epe agale pagisimi.

Sipana sinuna remaa

¹¹Go rabu Gote-me Pol napi kogono pinalo raba misa. ¹²Go pisa rabu enaalinumi Pol-na agisup-para kogono pi mamina-nu yaina kome enaalinu maa kalisimi-daare nimuna yaina dia ayo nimuna remonu rakepema pisimi.

¹³Go pisa pare kimisu su-para piri Juda alinu medaloma kana yoto pe elenu mulalo enaalinuna koe remo raakepesimi. Gu-rupa raakepelalore Mudu Ali Yesuna bimi pirisimi. Nimumi gu-rupa lakalisimi: Go ali Pol-me Yesuna bimi rakepeade-rupa go bina lamina lisimi. ¹⁴Gore Gote-na lodo kira-ae ali mudu Skeva-na si ki medane luma medane laapo nimumi remo raakepetalo gu-rupa pisimi. ¹⁵Go alina sinumi apo agale leme rabu koe remome nimu-para talo: Yesuri naa adema Pol page naa adema pare nimiri aapi ya? ¹⁶Go rabu mo koe remo pabo piri aliri mo si ki medane luma medane laapona rikirana epa pogolisa. Go puma mo ali tyalo pua ora waru lisa-pulu nimuna yogale makoyaasa. Go rabu nimuna mamina page raayo riripilinaloma kamaa pogola pisimi. ¹⁷Go pisa rabu Efesus su-para piri Juda enaali page ruru rado enaali page nimumi go remaa pagisimi. Go puma nimumi paalame komoma Mudu Ali Yesuna bi waru minasaasimi. ¹⁸Go rabu kone rulae enaali adaapu ipuma nimuna abalade pagaa wi koae-aunu la yokesimi. ¹⁹Go puma medalomare romo maalu pi enaalinu epa pirisimi. Go rabu nimuna koeyae pi buk mea kiritaoma enaalinuna le agaana repena sulaa-para kirisimi. Go buk-na rudu yoto yarepema gu-rupa 600,000 kina-me kabesimi. ²⁰Go yapare Mudu Ali-na epe agale puri paloma pisa-pulu enaali adaapumi page pagoma adisimi.

Efesus su-para piri enaalinumi yada marekaasimi

²¹Go puma werepe Pol Jerusalem su-para polalore nipumi mo Masedonia Akaia su laapo abala adola pisa. Nipumi kone gu-rupa wisa: Go-para abala adola pumare werepe Rom su page adola palua kone wisa. ²²Go rabu nipu Esia su-para piruma nipuna kogono ali laapo Timoti Erastus laapo Masedonia su-para maa rapasa.

²³Gore Pol-me Yesuna pora madaa agale mogeasa-pulu enaali adaapumi e rui loma yada ma-rekaasimi. ²⁴Go remaana re gu-rupa wisa. Go epe kana silva warili ali meda Dimitirius piruma mo enaalinu koe-rupa marekaasa. Go alimiri epe kana meda silva-me remo ena Artemis-na oge remona piksa-rupa ele waria bisnis kogono pisa. Go puma nipumi go ele wariape enaali adaapu rudu yoto minalo kogono kalisa. ²⁵Gore

Pol piri sa rabu apo surube alimi kaname ele silva warili kogono alinu yago page makiritaasa. Go rabu nipumi talo: Pagalepa. Naana kana silva kogono go bisnis epe yoto memade lisimi. ²⁶Go pea pare nimimi Pol-na agale pagoma makuaaeme pae? Go ali Pol-me enaali remo mada maa warialimi loma naana warili gote-daa dia yaalia. Go lea-pulu go Efesus su-para piri enaali adaapumi page Esia su robo ru-nane piri enaali adaapumi page Pol-na agale pagoma naana ele nakabalimi lisimi. ²⁷Go kone agale laapo kolea-le naana bisnis kogono makoyaalia. Go page ena remo Artemis-na ada mabebolaoma go remona puri ma-dia yaalia. Go remore Esia su-para piri enaalinumi page su raayona piri enaalinumi page Artemis-na bi minasaaeme-le ake palima ya?

²⁸Nimumi go agale pagomare nimuna lo robaa-para ora koe kone suma koe-rupa pogolasaoma gu-rupa lisimi: Naana remo Artemis-ri nipu Efesus su-parare ora mudu yaade. ²⁹Go lisimi rabu go su-para piri enaali raayome e rui loaasimi. Go erui agale le enaalinumi Pol Masedonia su piruma raba mi ali laapo Gaius Aristarkus laapo adima ria puma mo kiritape ada-para wagepu pisimi. ³⁰Go rabu Pol-na konere enaali rikirana polalo pisa pare Keriso-na enaalinumi nipu ripinaalisimi. ³¹Go page Esia gavman-na ali mudu medaloma Pol-na adami alinu nimumi pepa luma Pol piri-para rapaoma gu-rupa lisimi: Ne tyalimi-li no kirita ada-para napope lo rapaasimi.

³²Go rabu kiritape ada-para piri enaalinumi ora erui loaasimi. Go puma nimuna kone agale laapore rado rado pupa yabesimi. Go pisa pare enaali adaapumi epa kiritasimi pare ake pulalo epa kiritasimi palo namakuaasimi. ³³Go rabu Juda alinumi ali meda Aleksandria enaalinuna rikirana maasimi. Go rabu Aleksandria-me ki musaaoma mo enaalinuna agale giyenalo pisa. ³⁴Go pisa pare mo enaalinumi nipu Juda ali-rupa adomare raayome agale komeame yaaloma gu-rupa lisimi: Remo Artemis-ri naa Efesus su-para piri enaalinuna remo mudu yaade. Go lalaina naare le laapo popesa.

³⁵Werepe mo Efesus su adarena kuskus-mi enaalinu epe-rupa mapiraasa. Go rabu nipumi talo: Efesus enaali pagalepa. Su raayona piri enaalinumi go Efesus su adare-para naa remo Artemis-na ada surubema lo namakuaaeme. Go page nipuna piksa kana yaa-para wi epa lopenaloma surubema-daa enaali raayome pageme lisa. ³⁶Go agale madaare pa ali medame mada nayokalimi-li nimi raayo pawa piralepa. Gore werepe kodo komape pora giyalepape lisa. ³⁷Go nimimi abalade go alinu mea epame pare naana remo ada-para wi elenu meda napaake nemedede. Go page naana remo ena Artemis-para ero agale nalemedede. ³⁸Go Demetrius-para nipuna yago kogono alinu-para nimumi go alinu adialalo agale leme-daare go kose lape di lamina. Gore kose pagape ali page pia. ³⁹Go pea pare nimimi pa ele medaloma madaa

leme-daare nimina kiritape yapi di rabu tapape. ⁴⁰Go abiri yada pode marekaarimide-le naa mapaitaatalo kose lape agale mada leme yapae? Gore naa koe-rupa pogolasaa-ae kone madaa ora agale mada natema. Go pea-le kose lape agale lemere ake lano ya? ⁴¹Gore kuskus-mi go-rupa loma go kiritape enaalinu-para pulupa.

Pol-me Masedonia Grik su laapona wala pamisa

20 ¹Mo nimuna agale loraasimi rabu Pol-me disaipel enaali makiritaasa. Go rabu nimina lo robaa-para puri mapalaainalo agale lakeloma paitalepape lisa. Go rabu Masedonia su-para polalo pisa. ²Gore nipu oge su-para epe agale lakeloma pisa rabu enaalinuna lo robaa-para puri mapalaasa. Go puma walare Grik su-para pisa. ³Go su-parare suba repome pirisa. Go puma werepe nipu Siria su-para pulalore sip mula pisa. Go pisa pare Juda alinumi nipu tyalo yada robesimi-pulu Pol-me Masedonia su-para wala pono kone wisa. ⁴Go raburi Beria piri piri ali meda Sopata nipu Pirus-na si piruma nipu Pol raapu pisa. Ali medaloma Pol raapu pirisimi alinu go rupa: Tesalonaika su-para piri ali Aristarkus Sekundus laapo page Derbe su-para piri ali Gaius page Timoti page Esia su-para piri ali Tikikus Trofimas laapo page nimu raayo Pol raapu pisimi. ⁵Go alinu abala pumare naa Troas su-para pua adoba pirisimi. ⁶Gore olode medana biri Bret Nama-adaae yapi go yapi dia lenaloma naa Filipai su giyoma sip madaa piruma yapi supu pisima. Go pumare Troas su-para naame apo alinu nimu madaasima. Go rabu sarere komea pirisima.

Pol Troas su-para wala pisa

⁷Gore wala oge koro rabu ribaa naame eda nola kiritasima. Go raburi Pol ekeria palia-le enaalinu agale lakelama puma ora ribaa page agale adaalu yoloma lakalisa. ⁸Go pisa rabu naa so kiritape ada ru-nanere lam adaapu madisimi. ⁹Go rabu Pol-me agale lakelalaina penaali meda Yutikus nipu widoa re-para pirisa. Pirisa rabu nipuna le-para u ipisa-daa u palisa. U palisa rabu ada ora sone robele repena piruma lopisa. Go rabu nimu puma pua misimi pare nipu abala le kadupilisa. ¹⁰Go pisa pare Pol-me nipu puma mo ali madaa pua kubunaoma enaalinu-para talo: Nimimi ora paalame nakomalepape. Nipuna pu nimu nakuduna-ae pa wia. ¹¹Go rabu Pol wala so ada rum ae repo madaa puma bret piribima nimu raapu nisa. Go puma Pol nipumi nimu-para agale adaapu lakelala pirina yapi lapaasa. Go raburi Pol pisa. ¹²Go rabu nimumi go Yutikus nipu pa pirisa-daa mea lamua puma raaname komisimi.

Pol Troas su giyoma Miletus su-para pamisa

¹³Pare naa Asos su polalo abala puma sip madaa pirisima. Naame Pol go Aso su-para madaalalo pisima. Pol-me naa yapi di laguma nipu

pora-nane epalua lisa-pulu go-rupa pirisimi. ¹⁴Go-rupa Pol-me naa Asos su-para ada muma nipu naa raapu sip madaa pamisima. Go pumare naa Mitilini su-para puma pisima. ¹⁵Naa Mitilini su giyoma sip madaa piruma yapi komeame Kios su mone pane puma opapasima. Go puma ekera Samos su pumare wala ekera-nane Miletus su-para pua pirisima. ¹⁶Gore Pol-me Esia su-para yapi adaapu napitua kone wisa-pulu Efesus su giyesa. Nipuna konere Jerusalem su-para wagepu adola pisa. Go rabu nipu Juda alinuna Pentikos yapi di olode adolalo pisa.

Pol-me Efesus su-para puma lotu surube ali agale lakalisa

¹⁷Naa Miletus su-para pirisima raburi Pol-me Efesus su-para agale abala gu-rupa rapasa: Lotu ada surube alinu ni piri-para ipulupape. ¹⁸Nimu ipisimi rabu nipumi nimu-para talo: Nimimi nina kone ademe. Abala ririna ni mo Esia su-para ipisua yaade rabu ade abuna nimi raapu pirisimade. ¹⁹Neme Mudu Ali-na kogono pisuadere nina bi minasaaminalo nape. Dia, pare apo Juda alinumi agale ralu kogono mabebolaame rabu neme kedaa ruma re page loaayo. ²⁰Go pisa pare neme nimi raba meape agale nalagiape lame pare lagisuade. Go puma neme agale mogeasuade rabu pa enaalinuna le agaana page nimina ada-para page mogeaaripude. ²¹Go puma nina puri pale agalemere Juda enaalinu-para Grik enaalinu-para agale gu-rupa lagisuade lisa: Nimina pupitagi ne kone giyoma Gote-na kone muma Mudu Ali Yesu madaa kone rulaalepape lisuade. ²²Go puma Holi Spirit-mi ni lagiapulu abi Jerusalem su-para paluame pi. Go su-parare nimumi ni-para ele palimi palo maarea. ²³Go pea pare Holi Spirit-mi ni agale lagia: Pa adare raayo adola pali raburi neme karapo ada paita kedaa adaapu page meainalo lagia.

²⁴Go pea pare Mudu Ali Yesumi Gote-na raba meape kone ni Go Epe Agale laketapape lo kogono gisa. Go pisa rabu go kogono pama puma lakelalo kiritaluare nimimi ni timi page kone adaapu nasalo lisa.

²⁵Go pea pare neme nimina rikirana ipuma Gote-na Surube Sina agale epa lagisuade. Gore nimimi nina le agaa wala na-adalimina kone salo. ²⁶Go pea-pulu abi neme lagiano pagalepape. Abiri pa enaali meda alupaliare ni madaa agale na-epalia. ²⁷Dia-le neme Gote-na kone agale raayo lagiape nimi pala pururu napea. ²⁸Nimi waru piralepape. Gore enaalinu medaloma surubaliminalo Holi Spirit nimi madaa mapiraasa. Go enaalinuri Mudu Ali nipuna yaapimi kabesa-pulu nimimi nipuna sipsip waru surubuma nape ele waru kalatepape. ²⁹Gore ni palua rabu ali medalomanu nimina rikirana epa piralimi. Go alinumiri koe yanarupa ipuma Gote-na sipsip makoyaalimi. ³⁰Go puma nimi Keriso-na enaalinuri werepe nimina rikiranare ali medalomame makirae agale loma makiralimi. Go puma Keriso-na enaali medaloma nimuna agale

raitaliminalo makiralimi. ³¹Go pea-le waru surubalepape. Nimimi go madaa kone waru salepape. Gore maali repome neme ribaa page yapipu page nimina kone komea komea marekaaliminalo pawade. Go puma kedaa ruma neme agale mogeaayo.

³²Abiri Gote-na surube kone meamina. Nipuna epe agaleme nimi raba mu nimi puri ginalo. Go puma nimi page Gote-na epe kone rulae enaali raapu piramina.

³³Go neme pa enaalinuna kana sekere mamina-nu kepaame kome kone nawisua. ³⁴Gore abala ademe nina pora pami alinu raapuri nina kimi kogono puma naana ele abulisua. ³⁵Go puma naame kogono waru puma narali enaalinu raba mulalo pema-daa go pora raitaliminalo mogeasuade. Naame gu-rupa palima rabu Mudu Ali Yesuna agale makuaamina. Nipumi gu-rupa lisa: Ele mealima rabu raana komalima pare ele kalema-rupa meape kone madaa raana palia.

³⁶Pol-me go agale abala lomare nipumi nimu raapu rumu pege puma beten lisa. ³⁷Go rabu nimumi Pol kupima re loma ki muma abi pope lisimi. ³⁸Nimuna pu lo-parare kedaa waru pisa. Gore Pol-me werepe nimina le agaa mada na-adalua lisa-pulu kodome komisimi. Go puma nimumi Pol sip adibae-para maa pisimi.

Pol Jerusalem su-para pisa

21 ¹Go rabu naame enaalinu patalepape loma sip madaa piruma pisima. Naa sip madaa pirisima rabu redepo yabo puma mo Kos su-para opapasima. Go puma ekeranane go Kos su giyoma Rodes su-para puma pirumare wala Patara su-para puma opapasima. ²Go su Patara-parare Fonisia su pisa sip meda muma nipu madaa piruma pisima. ³Go puma naame Saiprus su adomare go su-para none pumare Siria su-para opapasima. Go suna adare Tair-re sip-mi madi kako-nu go adaa maa sulalo pisima. ⁴Go su-parare naame Gote-na disaipel enaalinu medaloma adola pisima. Go puma nimuna adare sarere komea pirisima. Gore Holi Spirit-mi mo Keriso-na enaalinu kone kalisa-pulu nimumi Pol-para Jerusalem su-para napope lo lakalisimi. ⁵Go pisa pare naana pora pamuape di madaare Tair adare giyoma pulalo pisima. Pisima rabu apo su-para piri Keriso-na alinu nogo naakinu-para naa raapu pamuma adare-para su ogege pora-para lamua pirisimi. Go puma naa sip i-para puma ipa rugi-nane rumu pege puma beten lisima. ⁶Gore nimumi naa-para abi patalepape loma nimuna ada wala pisimi. Go naame page patalepape lomare sip madaa pisima.

⁷Naa sip madaa piruma pua Tair su giyoma Tolemes su-para opapasima. Go rabu naame kone rulae enaali adoma ki muma yapi komeame nimu raapu pirisima. ⁸Ekeranane go su giyoma Sisaria su-para puma opapasima. Go rabu naame epe agale lakale ali Filip-na

ada-para puma pirisima. Go aliri mo Jerusalem su-para kogono ali ki medane luma medane laapo pirisimi-na komeare nipu pirisa. ⁹Go alina maapua nogo maalapu Gote-na epe agale pagoma ralisimi.

¹⁰Gore naa mo alina ada-para koro medaloma piraminaloma Gote-na agale lakale ali meda Agabus ipisa. Nipu Judia su giyoma Sisaria su-para ipisa. ¹¹Nipu naa piri ipumare Pol-na aako let muma nipuna ki age laapo rogaasa. Go puma nipumi talo: Holi Spirit-mi gu-rupa lagia lisa: Neme pawade-rupare Jerusalem su-para pimi Juda alinumiri go aako let-na aaraa rogaalima. Nimumi gu-rupa rogaoma ruru rado ali medaloma mea kaleme.

¹²Naame go remaa pagisima-pulu go enaalinu-para naame Pol madaa re loma puri paloma talo: Ne Jerusalem su-para napope. ¹³Go rabu Pol-me talo: Nimimi ake paa-daa nina lo robaa-para kedaa mapaitaalo go-rupa leme pae? Gore nimumi Jerusalem su-para nina ki age laapo rogaalimiri pinawa. Gore ni Yesu Keriso-na kogono madaa timi-daare mada pa komalua. ¹⁴Gore Pol-na koneme nipu ora palua kone wisa-pulu naame agale loroma go-rupa lisima: Mudu Ali-na kone nipuna palia-le pinawa lisima.

¹⁵Go yapi medaloma dia naloma naana elenu kiritita suma Jerusalem su-para pisima. ¹⁶Go puma Sisaria su-para piri Keriso-na enaali medaloma naa raapu pisima. Nimumi naa Neson-na ada-para puma piraminalo lamua pirisimi. Go aliri Saiprus su piruma nipu ora abalade Gote-na pora ralisa.

Pol-me Jems adola pisa

¹⁷Naa Jerusalem su-para pisima rabu Keriso-na enaalinumiri naa raaname komoma misimi.

¹⁸Go puma ekeranane Pol nipu naa raapu Jems adola pisima. Go rabu lotu ada surube alinu page epa kiritasimi. ¹⁹Pol-me nimu-para abi epama lomare nipuna pisade kogono raayo madaa agale lakalisa. Gore ruru rado enaali piri-parare Gote-me Pol raba misa-daa remaa meda meda lo lakalisa.

²⁰Go alinumiri remaa pagomare Gote-na bi minasaasimi. Go rabu nimumi Pol-para talo: Ame, ne ade. Juda enaalinuri ora adaapumi Gote madaa kone rulaarimi. Go enaali raayome Moses-na rekena agale waru pago raluma mogeleme. ²¹Go Juda enaalinumiri nena agale madaa pageme. Nimuna konere neme Juda alinu ruru radonu raapu pirimiri Moses-na rekena agale giyalepape lo kone wimi. Juda alinuna kone naraitalima kone wimi. ²²Go kone wimi-pulu ne abi epaede remaa pagalimi. Gore abi naame ake palima ya? ²³Go abi neme naana agale pagape. Abiri ali maala piruma imaa niti kogono peme. ²⁴Gore ne go alinu lamu mua pu. Nimu raapu puma Juda alinuna kone mogeaoma

imaa niti puma epe-rupa piramina. Go puma Juda alinuna kone mogeaoma nimuna sipsip kabenalo kana kalape. Go puma Juda agale mogeanalo nimuna iri pudiape. Go rabu neme Juda alinuna rekena agale mogeali-daare abala pagisimide remaa madaa kone nasalimi. ²⁵Go puma mogo ruru rado kone rulae enaalinumi adenalo nimu pepa lu rapaasima. Go pepa madaare agale gu-rupa lakalisima: Nimimi remo yawe eda nanalepape lo gu-rupa lisima. Nimumi mena yaapi-para mena yapa maa ruguli ele-para nanalepape lo gu-rupa lisima. Nimumi enaali raayome kone nasalepape lo gu-rupa lama. ²⁶Go rabu Pol-me mo maalapu ali mapuma ekera Juda alinuna epe lotu ada-para mapisa. Go pumare Pol-me enaalinu-para go imaa niti pima lakalisa. Go yapi di-ri dia lenaloma mena luma enaalinu ma-epeaainalo Gote-para kalasimi. Go pisa rabu Juda alinuna kone mogeaasa.

Pol lotu ada-para pirina Juda alinumi adialalo ipisimi

²⁷Gore yapi ki medane luma medane laapo pode dia talo pisa rabu Esia su-para piri Juda enaali medalomame Pol nipu lotu ada-para adisimi. Go raburi nimumi enaali raayo pogolasaaoma Pol ripinaa palae adialalo pisimi. ²⁸Nimumi ripinaaoma gu-rupa yalaasimi: Israel enaali, naa raba mealepa. Go aliri nipu su raayona pamuma enaali agale gu-rupa pamu lakela lisimi: Israel ruru-para Moses-na rekena wi agale-para lotu ada-para nimu raayo giyalepa gu-rupa lakelea. Go pea-pulu abi nipumi ruru rado Grik enaali go epe lotu ada-para mea ipisa. Go puma go epe ada makoyaaya. ²⁹Go Efesus su-para piri ruru rado ali Trofimus Pol raapu pirina adisimi-pulu go-rupa lisimi. Gore Pol-me go ali lotu ada-para maa pula kone wisimi.

³⁰Go rabu Jerusalem su-para piri enaalinu nimuri ora koe-rupa pogolasaasimi. Go puma enaalinumi wagepu epa kiritaoma Pol ripinaa palae suma lotu ada kamaa-nane kola pisimi. Go puma lotu adana pora gaape raayo poasimi.

³¹Go enaalinumi Pol tyalo pisimi rabu Rom soldia alinuna surube alimi Jerusalem su-para piri enaalinu pogolasaasimi remaa pagisimi. ³²Go rabu surube alimi nipuna soldia alinu-para nipuna yada ali kalunu-para yaaloma enaalinu piri-para wagepu pisimi. Gore Pol lisimi enaalinumi mudu surube ali soldia alinu adisimi rabu Pol giyoma nalisimi. ³³Go raburi mudu surube alimi Pol adialalo soldia alinu gu-rupa lakalisa: Nimiri nipu kope sen laapome adialalepape. Go rabu nipumi enaalinu agale gupa lisa: Go aliri aapi ya? Nipumi agaa mea pae? ³⁴Go raburi enaali adaapu piruma agale rado rado loma yaalasimi. Agale adaapu lisimi-pulu mudu surube alimi go yadana re waru na-adisa-pulu nipuna soldia alinumi Pol ada maa penaalo lakalisa. ³⁵⁻³⁶Gore soldia alinumi Pol mo ada reke madaa maa penaaalisimi rabu enaalinumi Pol ralu tyalo

pisimi. Go enaalinumi nipu raita maa ipuma go-rupa laari ipisimi rabu gu-rupa yalaasimi: Go ali lu makomamina. Go rabu soldia alinumi Pol ria pisimi.

Pol-me agale lakalisa

³⁷Nimumi Pol soldia ada ru-nane lamu pisimi rabu Pol-me mudu surube ali-para lalo: Ni agale mada pagali ya? Go lisa rabu Pol-me Grik agale lisa-pulu surube alimi lorapisa: Nere Grik agale le ali ya lisa. ³⁸Gore nere Isip su-para madi ali kone sawade. Abalade neme 4000 soldia edali rili alinu maa ipuma yada marekaaside kone sawade. Go puma neme nimu enaali napiri su-para maa pisi kone sawade. Pare ne mo ali dia yaa-daa adalo. ³⁹Pol-me surube ali-para talo: E, ni go ali-daa dia. Niri Juda. Naa amame ni madi suri Tasare Silisia su ru-nane aasa. Niri mudu adare-para piri ali yaade. Gore neme enaali-para lakelanowa. ⁴⁰Gore Bosboi-mi lakalisa-pulu Pol nipu mo rapuluma madaa opasaaoma rekasa. Gore Pol-me ki wagepu puma wawa lisa rabu enaali raayome agale loraasimi. Go rabu Pol Juda agaleme enaalinu-para agale lakalisa. Nipumi go-rupa lisa:

22 ¹Aapanu amenu, nimina agale abulano pagalepape. ²Pol Juda agaleme lisa rabu nimumi agale ora loroboma pagisimi.

Go rabu Pol-me talo: ³Niri ora Juda yaade. Naa amame ni madi suri Tasas adare-para madisa. Go suri Silisia ru-nane aaya pare ni Gameliel-na skul loma pisua rabu Jerusalem su-para adaa yabesua. Nimumi naana kasuana rekena wi agale waru mogealisimi. Niri nimi abi Gote-na kone waru ralu pimi-rupa ni go-rupa pisuade. ⁴Enaali medaloma Gote-na disaipel enaalinu neme medaloma makoyoma lu makomisuade. Neme enaalinu adiala ria puma karapo ada-para mapaitaasuade. ⁵Go pisuare mo Gote-na lodo kira-ae ali mudu page kaunsil page adame-daa neme ora talo. Gore go ali kalunumi pepa ginaloma neme Damaskus su-para piri Juda katea pisua. Go puma neme kone rulae enaali adialalo puma sen-me Jerusalem su-para mapaitaala pisua.

Pol-me Gote-na agale pagoma kone perekele remaa lakalisa

(Kog 9.3-19; 26.12-18)

⁶Go naare paame bero rabu ni Damaskus adare-para ipisua. Go rabu ni piri-para epe paa meda ipuma nina le-para epa royo pisa. ⁷Go rabu ni su kamaa lopoma agale meda gu-rupa pagisua: Sol-ya, Neme niri ake paa-daa makoyaaripi ya? ⁸Go rabu neme talo: Mudu Ali, nere aapi ya lisua. Niri adare Nasaret-para piri Yesu yaade lisa. Neme ni kedaa Go makoyaaripide lisa. ⁹Go rabu enaali ni raapu pirisimiri nimumi yaa-para paa royo pisa pare so agale napagesimi.

¹⁰Go rabu ni Pol-me agale gu-rupa misua: Mudu Ali, neme ake paluaaya su. Go rabu Mudu Alimi ni-para talo: Ne rekoma Damaskus su-

para pu. Go adare-para ali medame Gote-na giliade kogono raayo lagialia lisa. ¹¹Go rabu neme so adaa paa adisua rabu le rubu pi ali-rupa aasua. Go pisa rabu nina adami alinumi naa ki ripinaaoma Damaskus su-para mea lamua pisimi.

¹²Go su-parare ali meda Ananias pirisa. Go aliri naana rekena agale waru pagisa-pulu Damaskus su-para piri Juda enaalinumi nipu ora epe ali lisimi. ¹³Go aliri ni piri-para ipuma talo: Naa ame Sol, leme ele wala adaina. Ora go rabu nina le kiya puma neme nipu adisua. ¹⁴Go puma nipumi talo: Naana kasuana Gote-me nipuna kone makuaalalora ne nipuna ali mapiraasa. Go puma neme nipuna pe redepo raba meape Si adoma nipuna agale pagainalo mapiraasa. ¹⁵Gore neme enaali raayo-para nipuna agale puma lakeloma abala pago ade ele raayo laketapape lo lakalisa. ¹⁶Gore ake paa-daa ne adoba pabae pae? Ne rekoma nipuna bi madaa beten loma kalu-ipa meali-daare nena pupitagi marubalia.

Gote-me Pol ruru rado enaali piri-para penaalisa

¹⁷Gore neme Jerusalem su-para wala puma lotu ada-para beten lala piruma upaa pi nona puma eleda adisua. ¹⁸Go rabu Mudu Ali adisua pare nipumi ni-para talo: Jerusalem su-para wagepu giyoma pope. Neme go su-para nina agale lakete rabu napagalimi. ¹⁹Go rabu neme go-rupa lakalisua: Mudu Ali, abalade neme lotu ada raayona pamuma ne madaa kone rulae enaalinu adiala lisuade. Go remaa abala pagisimide. ²⁰Gore abalade nena agale disaipel ali Stiven lu makomasimi rabu neme adabaaoma nina lo robaa-para epelea kone misuade. Go raburi neme nipuna makomaa-ae alinuna mamina elenu wamo pisuade. Go remaa page pagisimide. ²¹Gore Mudu Alimi ni-para talo: Nere su adaalu-para ruru radonu enaalinu raba meainalo rapaalua lisa.

²²Gore mo enaalinumi Pol-na agale pena pagalaina mo ruru rado raba meanolo agale lisa rabu nimumi puri paloma gu-rupa yaalasimi: Nipu lu makomaaminaapa lisimi. Go aliri su kamaa epe-rupa mada napiralia-le lu makomamina lisimi. ²³Go lisimi rabu nimumi rono pagesimi-pulu yagaa iri pudi rubuma rai gaapinu wage alo pisimi. ²⁴Go rabu Rom-na soldia surube alimi soldia ada-para maa pumare nipu patame tyalepa lisa. Gore mo Juda enaalinumi Pol madaa pogolasaa lisimi-daa surube alimi go yadana re asapisa. ²⁵Go puma soldia alinumi Pol kopeme rogoma patame tyalo pisimi. Go rabu Pol-me Rom surube ali agale gu-rupa lisa: Nimimiri Rom ali madaa kose mada lini ya?

²⁶Go surube alimi go agale pagisa rabu ora surube ali mudu piri puma agale gu-rupa mulalo pisa: Neme ake pali ya? Go aliri nina su Rom yaade laa. ²⁷Go lisa-pulu mudu surube alimi Pol piri puma agale gu-rupa puma lisa: Abi la. Nere Rom ali yapae ni lagiali. Pol-me talo: E, niri Rom ali yaade lisa. ²⁸Go rabu mudu surube alimi talo: Neme kana adaapu

kalomare ni Rom su-para pirulalo rubisua. Gore Pol-me talo: Ora lae pare niri amame Rom su robo adare Tasas-para madisaaya. ²⁹Go pagisimi rabu Pol-na agale mulalo ipisimide alinumi Pol wagepu pisimi. Gore mudu surube alimi paala komoma pirisa. Gore Pol-re ora Rom su-para piri ali-le nipu sen-me adilisa rabu rekena agale ralisa.

Juda kaunsil alinu Pol-me agale lakalisa

³⁰Gore mudu surube ali mudumi Juda alinumi Pol kose madaa adialalo pisimi agalena re asapisa. Go kone suma ekera-nane Pol-na sen wala kola paasa. Go rabu surube alimi Gote-na lodo kira-ae alinu-para kaunsil alinu-para epa kiritatepape lo lakalisa. Go rabu nipumi Pol kaunsil-na le agaana maa pisa.

23 ¹Go rabu Pol-me mo kaunsil alinu waru adaba suma nipumi talo: Naa aapa amenu, ni ade abuna Gote-na le agaana epe-rupa piruma abi page. Naa pu robaa-para epe kone wi. ²Go lisa rabu Gote-na lodo kira-ae ali Ananias-me Pol re-para aasimi alinu-para talo: Go alina agaa tyalepa lisa. ³Gore lisimi rabu Pol-me nipu-para talo: Gote-me ne page tyalia. Nena lo-parare epe agale nawia pare tona au paina eleme epelea lisa. Ne Moses-na rekena agaleme ni-para kose agale laina. Gore neme ni tyalepa agale lakelae-pulu nemere rekena agale ralisade.

⁴Pol-me go-rupa lisa rabu re-para pirisimi enaalinumi Pol-para talo: Gore neme Gote-na lodo kira-ae ali mudu-para ero agale le ya lisimi. ⁵Go rabu Pol-me talo: Amenu, go Gote-na lodo kira-ae ali mudu kone nasawade. Go Gote-na buk madaa gu-rupa lu wisa: Nimina ali mudu-para ero agale natapape lisa.

⁶Go puma Pol nipumi kaunsil ali medalomare Sadyusi alinu-para medalomare Farisi ruru alinu pirisimi-daa adisa. Go adisa-pulu kaunsil-nupara gu-rupa lakalisa: Naa amenu, niri Farisi rurumi madina yaa-pulu ni Farisi ruru ali pi lisa. Neme abala kome enaali rekalmi lo go madaa kone rulaayo. Go kone laayo-pulu nimimi abi ni madaa kose lape agale leme.

⁷Go agale lisa raburi Sadyusi Farisi ruru laapo alinumi ape loma rugula lapa pirisimi. ⁸Gore Sadyusi alinumi abala kome enaalinu tapa-para narekalimi loma ensel-nu page remonu page napimi loma kone rulaeme. Go peme pare mo Farisi alinumi kome enaalinu rekalmi loma ensel-nu remonu page pimi loma kone rulasimi. ⁹Gore Pol-me go yaa madaa makuaae agale lisa raburi enaalinumi e rui loaasimi. Go rabu rekena agalena tisia medaloma nimu Farisi alinuna ruru raapu pirisimi. Go alinumi rekoma agale puri pale lisimi: Naame go ali adema pare koe elenu meda nawia. Naana konere ensel medanumi yapae remo medanumi yapae nipu-para agale lakeleme kone wima. ¹⁰Go lisimi rabu ora pogolasaasimi-pulu soldia alinuna surube ali mudumi kone gu-rupa wisa:

Aya, go aliri nimumi nipu yolala puma nipuna yogale rugula tyabalia. Nipumi kone gu-rupa wisa-pulu surube alimi soldia alinu lakelaasa rabu mo ruru laapona rikirana Pol muma soldia ada-para maa pisimi.

¹¹ Gore wala ekerana-ribeare Mudu Alimi Pol piri-para ipuma gu-rupa talo: Pol, kone lo robaa-para kedaa nameape. Neme abala nina agale mo Jerusalem su-para lakalisi-rupa go Rom su-para page wala lakelaina lisa.

Juda alinumi Pol tyalalo yada robesimi

¹² Gore yapi lapaasa raburi Juda alinumi epa kiritaoma agale roboma gu-rupa lisimi: Naame ora so yaa madaa loma Pol ora tyamina lisimi. Edanu ipanu ele abi nanaoma Pol abala tyamina lisimi. ¹³ Go agalere ali 40-pela alinumi tyalo lisimi. ¹⁴ Go puma nimumi Gote-na lodo kira-ae alinu-para kone makuaae alinu-para puma talo: Naame niti puma ora eda ipa nanaoma Pol nipu abala tamina lisimi. ¹⁵ Gore nimi ali kalunu-para kaunsil alinu-para nimimi mo Rom surube alimi Pol mea epena tapape. Go pagaa wi konere nimimi Pol-na agale wala epe-rupa pagola puluma loma kaleda piruma nipu pena epalia raburi lu makomaalimina.

¹⁶ Go yada robesimi pare Pol-na awame mo Juda alinuna remaa pagisa. Go pisa rabu nipu soldia ada-para Pol asa puma lakalisa. ¹⁷ Pol-me remaa pagisa rabu surube ali yaaloma nipu-para talo: Go naakiri surube ali mudu piri neme lamua pu. Nipu madaa agale wia-le nipumi lagialia. ¹⁸ Go rabu nipumi naaki muma surube ali mudu nipuna ada-para lamua pisa. Go puma nipumi talo: Mo karapo ada piri-para ali Pol-me ni yaaloma go naaki lamua pu laa-daa mea epawa. Nipu agale meda wia-le ne lagialia.

¹⁹ Gore surube ali mudumi go naaki nipuna ki mina muma nipu laapo kama raapu pumare agale gu-rupa lisa: Niri ake agale lagiali ya lisa. ²⁰ Go naakimi talo: Juda alinumi gu-rupa lame. Ekerare Juda alinumi Pol kaunsil piri maa painalo lagialimi. Nimuna makirae agalere Pol madaa kose lape agale medaloma pa ma-aarimi. ²¹ Go epa lagialimi pare nimuna agale napagape. Nimuna ali 40-pela Pol lu makomaatalo gu-rupa kaleda piralimi. Abalade nimumi ora yaa madaa makuaa loma eda ipa niti puma Pol lumare namina lisimi. Abiri pa kaleda piruma nena puri pale agale madaa adoba pimi. ²² Go raburi surube ali mudumi mo penaali maa penaaloma agale puri palo gu-rupa lakalisa: Neme go lagiae agalere ali meda nalakelape.

Pol nabawane gavman Feliks piri penaalisa

²³ Go raburi surube ali mudumi soldia surube ali meda laapo ipulupa lisa. Nipumi nipu lapo-para talo: Nipimi soldia 200-pela rumaaoma maa pulupape. Go page ali 70-pela hos koauna pirina tapape. Go page rai kudu rama laapo ripinaale ali 200-pela rumaaoma mea katapape. Nimi

raayo Sisaria su-para pulalore abi go ribaa klok nain giyoma pulupape. ²⁴Gore Pol nipu pirape hos page mealepape. Pol-re nipu nambawan gavman Feliks piri-para epe-rupa maa pulupape. ²⁵Go raburi surube ali mudumi loma rapaape pepa meda gu-rupa luma kalisa:

²⁶Yesa, Feliks nere nambawan gavman epe-rupa pirape. Niri Klodius Lisias-me go pepa apo lu rapaato. ²⁷Juda alinumi go ali ripinaaoma nipu lu makomaatalo pisimi. Go pisimi pare neme nipu Rom su-para madi ali yaa-pulu nina soldia alinumi nipu kepema apo maa ipulumi-daa. ²⁸Neme Juda alinumi nipu kose laaoma adialalo pisimi remaa pagisua. Go puma neme nipu kaunsil piri-para maa pisua. ²⁹Gore nimuna kose lape agalere nimuna rekena agale madaa Pol-para agaleme ape pisimi. Go pisisimi pare nimumi go ali karapo ada mapaitaape page lu makomaape kone page neme dia lisua. ³⁰Go Juda alinumi nipu tyalo pimi remaa pagawa rabu neme ne piri-para wagepu mea rapaaripu. Go rabu nipu kose lape alinumi ne-para remaa mada lagialimi. Mo pepa madaa agale gu-rupa loma lisa.

³¹Gu-rupa lisa rabu mo soldia alinumi mo surube ali muduna agale ralisimi. Nimumi Pol lamua pumare ribaa Antipatris su-para pisimi. ³²Go puma yapi lapaasa rabu soldia alinumiri nimuna ada wala pisimi. Go rabu hos koauna piruma soldia alinuri Pol raapu pisimi. ³³Gore Sisaria su-para puma opapasimi rabu nimumi nambawan gavman piri-para pumare apo pepa Pol laapo mea kalisimi. ³⁴Go rabu gavman-na ali mudu alimi mo pepa muma adomare Pol-para agale gu-rupa lisa: Nena adare aa-para aaya? Pol-me Silisia su lakalisa. ³⁵Go rabu go alimi Pol-para talo: Ne kose lape alinu epalimi rabu nena remaa pagalua. Go puma nipumi talo: Go aliri gavman ali Herot-na adaa ada-para waru adabaaoma mapaitaape lisa.

Juda alinumi Pol kose laasimi

24 ¹Gore werepe yapi supu dia naloma Gote-na lodo kirae ali mudu Ananaias Sisaria su-para pisa. Nipu pisa rabu kone makuaae ali medaloma page ali meda nipuna bi Tertulus page nimu raapu pisimi. Go Tertulus aliri nipu yada loaaya-rupa pirisa. Go puma nimu raayo nambawan gavman Feliks piri-para puma Pol adialalo kose lape agalena re lakalisimi. ²Go rabu Tertulus nipu kose page lo aayae ali yaa-pulu nipumi agale abala lisa. Go alimi Pol adialalo kose lape agale gu-rupa lakalisa: Epe ali mudu Feliks, neme epe ali mudu kogono puma yada makumaa pisi-pulu adaalupu epe-rupa pima. Go puma naana su raayona epe poranu pamu bisnis marekaasi-pulu go su robo ru-nanere ora epe aaya. ³Go pea-pulu naana lo-parare ade abuna naame ne madaa ora pili lema.

⁴Gore ne ali mudu yaa-pulu neme agale adaapu nayolo pirapana. Neme oge remaa lagialo-le neme epe-rupa mada pagaina. ⁵Gore naame

go ali nipu koae kone adaapu wina adama. Nipumi Juda alinu piri-para su raayona yada marekaaripaa. Nipu Nasaret enaalinuna ali mudu pia-daa adema. ⁶Nipumi adaa lotu ada makoyaalalo pisa rabu naame nipu adialalo pisima. Gore naame rekena agale madaa kose lape agale talo pisimi. ⁷Go rabu mo soldia alinu surube ali mudu Lisias-mere nipu ipuma mo ali puri paloma maa rapasa. ⁸Go raburi Lisias-me Pol adialape enaalinu piri-para maa pulupa lisa. Gore neme go alina agale meali-daare nipuna kone madaa ora agale nata-pulu adali. Apo agalere Tertulus-mi lisa.

⁹Go agale lakenaloma Juda alinumi ora lea lo pisimi.

Pol-me Feliks-na agale abulisa

¹⁰Go rabu nambawan gavman alimi Pol-para le pobolo ridipiasa-pulu Pol-me talo: Nere ni ade. Neme go su-para maali adaapumi kose page ali pirisi. Go pea-pulu nina konemere nena agale pagapere ni ora raana pia. ¹¹Gore abala yapi di 12-pela popesa raburi ni Jerusalem su-para pumare lotu ada-para beten lea pisua. Ora lalo-le nimu-para agale meape. ¹²Go rabu nimumi ni enaali raapu agaleme ape puma koe-rupa mapogolasua-daa na-adisimi. Dia, neme enaali raapu lotu ada-para page epe lotu ada-para page su adare-para page koe-rupa napirisima. Juda alinumi gurupa na-adisimi. ¹³Go pea pare abi ni kose talo pimi pare go madaare ora agale mada nalagialimi.

¹⁴Pare go kose lape agale madaare neme ora agale lagianolore naana kasuanuna Gote-na bi minasaoma nipuna pora raitalimina. Neme Juda alinuna kone moge Moses-na rekena agale-para Gote-na agale lakale alinuna buk-para go ele madaa kone rulaayo. Pare nimumi go kagaa porare ora pora-daa dia leme. ¹⁵Gore go alinuri naame Gote-para kone komea rulaema. Go konere abala kome enaali raayo Gote-me marekaalia. Go puma epe enaalinu-para koe enaalinu-para raayo Gote-me marekaaoma kose lape agale lea. ¹⁶Go pea-pulu nena lo robaa-para koe kone nasuma Gote-na le agaa-para enaalinuna le agaa laapo madaa epe-rupa pitua.

¹⁷Gore neme maali adaapu Jerusalem su-para giyoma su rado-para pirisuade. Jerusalem su-para wala ipisua rabu nina ruru raba mulalo kana ele maa pisua. Go rabu page Gote madaa ora pili lo yawape ele kiritu pisua. ¹⁸Gore neme go kogono polalore lotu ada-para pirano nimumi ni adasaasimi. Go lotu ada-para pirisua rabu neme Juda alinuna rekena agale raluma koto radepea epe-rupa pirisua. Go rabu enaali adaapu napiruma koe-rupa namapogolasaasima. ¹⁹Yapare go rabu Esia su-para piri Juda medaloma mo lotu ada-para epa pirisimi. Go alinuri nimumi ni madaa koe ele adomare nimumi ni kose lalalo peme. ²⁰Gore ni kaunsil raapu piri alinu nimumi naa koeyae pawade kone ake puma

ademe pae? ²¹Yapare neme koe kone meda salo. Ake pea-daa? Neme nimuna rikirana rekoma Gote madaa kone rulaayore kome enaali raayo wala rekalmi lisuade. Go kone rulaayo-pulu ni abi kose madaa ipuluri go madaa pimi.

²²Pol-me go remaa lisa rabu Feliks-mi kose lapere giyesa. Feliks-ri Gote-na pora waru adisa-pulu Feliks-mi nimu-para talo: Gore nena kose madaare agale lagialua pare soldia surube ali Lisias abala epenaloma lamina. ²³Go rabu Feliks-mi Pol-na yada surube ali-para gu-rupa talo: Go aliri waru surubaina adami alinume raba mulalo eda ele kabama kana page kateme-daare ora mada palimi lisa.

Pol karapo ada-para pa pirisa

²⁴Gore yapi medaloma dialenaloma Feliks nipuna were Drusila raapu ipisipi. Drusila nipu Juda ena pirisa. Go rabu Feliks-mi Pol lamua ipuma Pol-me Yesu Keriso madaa kone rulae agale lakenaloma pagisa. ²⁵Go rabu Pol-me epe-rupa piru aape kone-para lo robaa-para surubape kone-para werepe epaliade kose yapi-para agale lakelenaloma Feliks-mi paala komisa. Paala komomare gu-rupa lisa: Abi pope lisa. Ni kogono meda nasalia rabu neme ne yaaloma wala pagalua. ²⁶Yapare Filiks-na kone rado wisa. Kone medare Pol-me ni ma-rapaato rabu kana gialia kone wisa. Go pea-pulu ade abuna nipumi nipu loma agale lala pirisipi.

²⁷Go puma Feliks-mi Juda alinu madaa pedo pisa-pulu Pol karapo ada-para pa paitina lisa. Werepe maali laapo paituare Porsius Festus-mi Filiks-na kogono misa.

Pol-me Sisar-para nina kose pagaina lisa

25 ¹Go raburi Festus nipu Sisaria su robo-para nambawan gavman piri-para ipisa. Gore yapi repome pirumare Jerusalem su-para pisa. ²Go su-parare Gote-na lodo kirae ali kalunu-para Juda alinuna ali mudunu-para nimumi Pol adialalo kose lape agale laketa ipisimi. Go raburi nimumi Festus-para agale gu-rupa lakalisimi. ³Gore rome agale-rupa loma Pol Jerusalem su-para maa pena agale lakalisimi. Gore nimuna pagaa wi konere nimumi kaledoma Pol pora-nane lu makomalima kone wisimi. ⁴Go rabu Festus-mi agale gu-rupa lakalisa: Pol-re Sisaria su-para karapo ada-para surubeme-pulu ni werepe ogeasi Sisaria su-para adola palua lisa. ⁵Go rabu nimina ali mudunu ni raapu Sisaria su-para palima. Go-parare go ali kalunumi Pol madaa kose lape agale leme. Go puma nipumi koe ele pea pa adainalo lisa.

⁶Festus nimu raapu Jerusalem su-para pirina yapi 8-pela yapalo 10-pela yapi popenaloma Sisaria su-para pirisimi. Ekeranane Festus ali mudu kogono pulalore kose pagape ada-para puma siaa madaa pirisa rabu Pol maa ipu lisa. ⁷Gore Pol mea ipisa raburi Jerusalem su-para piri

Juda alinu Pol re-para epa rekoma nimumi Pol-me rekena agale raita lo agale lisimi. Go lisimi pare nimuna agalere Festus-mi makirae agale leme kone wisa. ⁸Go raburi Pol-me nipuna agale go-rupa lisa: Gore neme Juda alinuna rekena agale koayae meda napawade. Neme lotu ada nabebolaoma Rom su-para piri nambawan ali mudu Sisar madaa page koeyae napawade.

⁹Pare Festus-mi Juda alinu-para komeleme polalo pisa. Go raburi nipumi Pol-para talo: Gore nena kone akepu sae? Jerusalem su-parare nena kose pagenalo pali ya? ¹⁰Pol-me nipu-para talo: Niri nambawan gavman ali Sisar-na kose agale lape ada-para piranoloma go ada-para kose pagaliminalo lisa. Ne makuaate. Neme Judanu-para koeyae meda napawa. ¹¹Go page neme ora koeyae pula pe yaalore ni mada lu makomaala peme. Go pula pe yaalore ni napogola palua. Yapare nimumi ni madaa pa makirae agale leme-pulu ni nimumi mada namua palimi. Abiri nambawan gavman ali Sisar-me nina agale pagenalo lalo. ¹²Go rabu Festus-mi nipuna kaunsil alinu raapu abala agale lala pirumare Pol-para gu-rupa lisa: Nambawan Sisar-me nena kose pagena laede-le mo Sisar piri-para maa palimi lisa.

Festus nipumi King Agripa-para Pol lorapisa

¹³Yapi medaloma dia naloma ora Juda alinuna su raayona ali mudu King Agripa-me Festus adola ipisa. King Agripa-na were Banis page ipisipi. ¹⁴Nipu Sisia su-para yapi medaloma pirisipi rabu Festus-mi mo ali mudu King Agripa-para Pol-na remaa raayo lakalisa. Nipumi talo: Karapo ada-parare ali meda pirina Feliks-mi mapaitaasa. ¹⁵Ni Jerusalem su-para pisuade rabu Gote-na lodo kirae ali kalunu-para Juda alinuna makuaae alinu-para nimumi Pol madaa kose laaoma adialalo pisimi. Go puma neme Pol mapaitaanolo agale lagisimi. ¹⁶Pare nipumi agale gu-rupa talo: Rom su-para piri alinumi kose leme-rupare pa kamaa napema lisuade. Dia, pare kose lape nipumi abala nipuna kose lape ali raapu rekoma nimuna agale rabuaalalo pea lisua.

¹⁷Gore nimu kiritainaloma neme wagepu kose marekaaoma ekeranane kose pagape ada-para pisua. Go rabu mo ali mea ipulupape lisua. ¹⁸Gore mo kose madaa adisimide alinumi rekoma remaa lagisimi. Go puma mo alimi ora koe ele pina kone suma lagisimi. Pare gu-rupa nalagisimi. ¹⁹Nimuna ape ero agalere rekena agale-para kome ali Yesu-para ape pisimi. Go abala kome aliri Pol-me pa kagaa pia le lisimi. ²⁰Gore ni go pi agale pagomare ora riripu pi kogono kone wisua. Go pea-pulu neme Pol-para agale mulalo pisua. Nena kose-re Jerusalem su-para pagena pali yapalo agale misua. ²¹Pare Pol-me go agale pu-para lo yoloma nipumi gu-rupa lisa: Soldia alinumi ni Rom su-para lamua palimiri nambawan Sisar-me nina kose agale waru pagalia. Go lisa-daa neme nipu pa

surubalepa loma werepe Sisar-na ada-para maa palua lisua. ²²Go raburi King Agripa-me Festus-para talo: Neme go alina agale paganowa lisa. Gore Festus-mi talo: Ekeru pagaina.

²³Go ekeru-nane King Agripa Banis laapo nipuna au waru loma enaalinu pirina ipisipi. Go ipisipi rabu nipu laapo soldia ali mudunu-para adare ali mudunu-para nimu raapu kiritape ada-para pedo puma ipisimi. Go puma Festus mea ipulupa lo agale lakalisa rabu Pol ru-nane mea ipisimi. ²⁴Go rabu Festus-mi talo: Ali mudu King Agripa page enaalinu naa raapu pimame page go ali adalepape lisa. Go su-para piri Juda alinu page Jerusalem su-para piri Juda alinu page nimumi ni-para go alina koe ele madaa agale talo ipisimi. Nimumi puri paloma agale loma gu-rupa yaalasimi: Go ali lu makomalima lisimi. ²⁵Go lisimi pare neme lu makomaape konena re na-ade. Gore go alimi ali mudu Sisar-na lo robaa yola misa-pulu neme Rom su-para mea rapaalua kone wisua. ²⁶Go palua pare Rom su ali mudu Sisar-parare neme ake loma pepa tyalua ya? Agale nawia-daa ne ali mudu King Agripa-para page nimi piri-para page maa epawade. Go puma nimimi nipuna kose agale lagialimiri neme Sisar-para pepa mada rapaalua. ²⁷Gore neme adili ali meda Sisar piri-para pa rapaalua-rupa mada dia. Nipuna koe elenu pepa madaa luma nipu raapu rapaalua.

Pol-me King Agripa agale abala lakalisa

26 ¹Go raburi King Agripa-me Pol-para talo: Nena agale pagano laa. Go rabu Pol nipuna ki minasaoma nipumi talo: ²Ada King Agripa, nina kose madaa abulale agalere ne piri-para ipuma lalore ora epelea kone salo. Go Juda alinu nimuna kose laarimide agale madaa lalo. ³Go neme Juda enaalinuna kone poranu makuaaoma nimuna ape lape agale page pagisi. Go paa-daa neme agale lano pawa pagaina kone salo.

⁴Gore Juda ali raayome ni naaki pira-ma pua abi page naa ruru raapu Jerusalem su-para pi-daa ademe. ⁵Neme ora abala ririna rekena agale moge ni Farisi ruruna kone rali. Go Farisi ruru naame Moses-na rekena agale waru moge aaema. Juda alinumi go-rupa ademe pare agale mada lagialimi palo maarea. ⁶Gore Gote-me kasuanu-para wala marekaape agale lakalisa-daa neme go agale madaa kone rulaayo. Go paa-daa abi nimumi ni madaa kose lape agale lamenalo piralo. ⁷Werepe naana ruru 12-pela go kome enaalinu marekaape agalena re adawe kone suma Gote-na bi minasaaeme. Ali mudu, paga. Neme go agale madaa kone rulaayo-pulu Juda enaalinumi ni kose talo pemere go agale madaa yaade. ⁸Go pea pare Juda alinuri ake paa-daa kone gu-rupa wimi pae? Gore Gote-me abala kome enaali wala marekaalia-daare go madaa ake paa-daa kone narulalimi ya?

⁹Abalade neme gu-rupa kone wisua. Neme Nasaret su-para piri ali Yesuna bi rabuaaniaalua kone suma nipuna disaipel enaali page kedaa

maa kalisua. ¹⁰E, neme Jerusalem su-para go-rupa pisuade. Mo Gote-na lodo kirae ali kalunumi ni puri gisimi-pulu neme Gote-na ruru enaali medaloma karapo ada-para mapaitaasua. Go puma Juda alinu nimu lu makomaalepa lisimi rabu neme page go kone misuade. ¹¹Gore yapi adaapu nimu Juda alinuna lotu ada-para piruma nimumi Gote-para ero lemenalo koe kedaa kalisua. Go puma neme ora rono pagoma pa adare-para kimisu pora puma raita maa pisuade.

Pol-me nipu kone pereke yoma Keriso-na pisade remaa lakalisa
(Kog 9.3-19; 22.6-16)

¹²Pol-me wala go-rupa lisa: Go puma neme mo lodo kirae alinuna bi madaa Damaskus su-para pisua. Go pisua rabu Gote-na lodo kirae ali kalunumi ni pepa ginaloma go agale raita maa ipisuade. ¹³Gore naare paame pora-nane pisua rabu so yaa-para wi paa meda ipisa-daa adisua. Mudu Ali waru pagape. Go ora paa adaalepe ipuma naare ma-ogeasa. Go paa royo palaina ni raapu pisima alinumi page adisimi. ¹⁴Go raburi naa raayo su kamaa lopalamona Hibru agaleme gu-rupa lisa: Sol, Sol-ya, neme niri ake paa-daa makoyaate lisa. Neme ne-ae ale one tya mone tya puma nena nere ake pa-daa makoyate? ¹⁵Go lisa rabu neme talo: Mudu Ali, nere aapi ya lisua. Gore Mudu Alimi talo: Niri Yesu yaade. Neme ni radaa guaaye-daa lawade lisa. ¹⁶Pare abi ne reka. Neme ne kogono pape ali mapiraayo. Neme ni go abi adaede-le enaali puma laketapape. Go puma werepe nina agale ne waatoa rabu go page enaalinu lakelaina. ¹⁷Neme ne Israel su-para piri enaalinu-para ruru radonu-para maa rapaalua pare neme ne raba mealua-pulu nimumi ne madaa natimi. ¹⁸Abiri nimuna lo robaa-para ribaa pa yabaaya pare neme nimuna le maloboma lo robaa-para paa epenalape. Go rabu nimumi Satan-na puri giyoma Gote-na kone muma ni Yesu madaa kone rulalimi. Go raburi neme nimuna pupitagi ne kone raakepe rubainaloma nimu Gote-na epe mapiraape enaalinu raapu piralimi lisa.

Pol-me nipuna kogono madaa remaa lakalisa

¹⁹Gore mudu King Agripa neme yaa-para go pisa ele adomare neme go agale naraitawade. ²⁰Neme agale mogeaaripude rabu nimuna kone pereke yoma Gote madaa kone rulaoma epe agale raitalepape lo mogeasuade. Go puma pa enaalinumi nimi kagaa kone raitalimi rabu adalimi lisuade. Go agalere neme Damaskus su-para Jerusalem-para puma lakelomare Judia su raayona pu lakelomare ruru radonu-para page lagelisuade. ²¹Go epe agale talo ni lotu ada-para pirusua rabu Juda alinumi ni ripinaa palae maa puma ni lu makomaalalo pisimi. ²²Yapare nina raba mi ali Gote-me ni raba misa-pulu abi go-pare aoma nimi go agale lagialo. Gore neme agale talo rabu ali mudunu-para riabo alinu-para lagialo. Naa agalere

Moses-para Gote-na agale lakale alinumi werepe epaliade ele madaa lakalisimi-rupa go meda-rupa lagialo. ²³Go agalere Gote-na Mea Rapaae Aliri radaa adaalepe noma komomare nipumi ora abala tapa-para wala rekesa. Go puma nipumi naa Juda alinu-para page ruru radonu-para page epe paana re lakela palia. Go agalere lagisimide.

²⁴Pol-me agale apo-rupa lisa rabu Festus-mi Pol-para puri pale agaleme lakalisa: Pol, nere makeyae ali pi. Nere skul adaapu loaaye-pulu ne makeyae ali pi kone salo. ²⁵Gore Pol-me talo: Ali mudu, ni namakeyaayo. Neme ora kone suma waru talo. ²⁶Gore King Agripa-me naa remaa raayo pagoma apo ele raayo madaa pagisa-pulu neme page pala nakome la yokalua. ²⁷King Agripa nemere Gote-na agale lakale alina agale madaa kone rulaaye ya? Naa konere go agale madaa kone rulaale kone salo.

²⁸Go raburi King Agripa-me Pol-para talo: Ne ake kone sale pae? Go oge di rabu ni Keriso-na enaali pitua ya? ²⁹Go lisa rabu Pol-me talo: Ora oge yapi di rabu yapae ora werepenu yapalo maarea. Pare neme Gote-para agale gu-rupa talo: Ne King Agripa page pa pagemedede enaalinu page ni raapu mada piramina kone salo. Yapare go sen-me nimi aditalo kone nasalo.

³⁰Go raburi ali mudu King Agripa page mo nambawan gavman ali Banis page medalomanu raapu rekoma pisimi. ³¹Pisimi rabu kamaa puma agale lala piruma gu-rupa lisimi: Go aliri mapaitaape pora nawia lu makomaape pora page nawia lisimi. ³²Go rabu King Agripa-me Festus-para talo: Go ali nipu mada pena lalua pare nipu ali mudu Sisar-me nipuna kose abala pagena lisa.

Pol sip madaa piruma Rom su-para pisa

27 ¹Gore naa Rom su-para sip madaa bainalo wisimi rabu Pol-para karapo ada piri ali medaloma-para maa pisimi. Go rabu soldia ali Julius-mi mo alinu surubisa. Julius nipuri Rom su soldia ali medalomana surube ali pirisa. Nipuna soldia alinuna biri Sisar-na kiritape yada robe alinu lisimi. ²Go rabu ipa sip medame Adramitium su-para giyoma ipisa-pulu naame muma pisima. Go sip-ri Asia su robona ipa solwara repale-nane adare raayo-para pulalo pisa. Go rabu ali meda nipuna bi Aristarkus naa raapu pisima. Go alina adare Masedonia adaa su robo Tesalonaika su robona ru-para aasa. ³Ekeranane naa Saidon su-para puma pirisima. Go raburi Julius-mi Pol madaa epe kone wisa-pulu Pol-me nipuna adaami enaalinu adola pisa. Go puma nimumi eda elenu kalo surubisimi. ⁴Gore go su Saidon giyoma wala pumare po rilipumi maa pereke puma ora lopisa-pulu naa wala perekea luma Saiprus su-para po rilipu na-epea-nane popesima. ⁵Gore naa puma pa ipa solwarana pora meda kenaoma Silisia Pamfilia su laapo re-para pisima. Go puma wala Lisia suna adare Maria-para puma opapasima.

⁶Go su-parare soldia surube alimi ipa sip meda Aleksandria su-para giyoma Rom su-para polalo sip adisa. Nipumi adisa-pulu naa go sip madaa mapiraasa. ⁷Gore po rilipumi kiru malaasa-pulu naa pawasi pula piramina yapi medaloma dia lisa. Go puma ora kedaa puma mo Nidus su-para puma opapasima. Gore po rilipumi naana pora rabulisa rabu naa popape-para maaresa. Go pisa rabu naa po rilipu na-epea-nane puma Krit su re-para puamare Salmone su-para opapasima. ⁸Go raburi naa solwara madaa piruma su repale-nane pamuma ora kedala puma su meda adisima. Go suna biri Ipana Epe Poranu leme. Go Poranu adare Lasea re-para aasa.

⁹Gore kedaa pisa-pulu go su-para ora yapi adaapu go sip madaa piramina po rilipu waru rekataboma naa tyalalo pisa kone wisima. Go rabu page Juda alinumi eda niti pisimi-le olode abala dia lisa. Go rabu Pol-me sip surube alinu agale gu-rupa lakalisa: ¹⁰Alinu, naa mo koe po rilipu aaya-nane palima rabu naa kedaa waru mealima. Go page naana kako-para sip-para makoyaaoma naa page komalima kone salo. ¹¹Pol-me gu-rupa lisa pare soldia alinuna surube ali Julius-mi nipuna agale napagisa. Nipumi sip-na aaraa-para sip-na surube ali-para go ali laapona agale pagisa. ¹²Go page mo ipa solwarana ipa pora wisa pare koe po rilipu ipisa rabu go su-para mada napirisima. Go pisima-pulu sip surube Mudu enaali adaapumi solwara rikirana wala puma Finiks su-para palima kone wisimi. Go Finiks suri adaa su robo Krit suna ipa pora adare su aasa. Go suri naare pabala-nane pape pi aasa-pulu werepe po rilipu rabu piralima kone wisimi.

Ipa sip madaa pirisimi rabu po rilipu adaa ipisa

¹³Gore werepere epe po rilipu komape ipisa-pulu mo Finiks suna ipa porana baina kone wisimi. Go rabu nimumi mo sip adili aene kope yoloma pirisimi. Go puma naa Krit su repale-nane pisima. ¹⁴Go pisa pare ogepusi piruma puri pale po rilipu meda rekisa. Go po rilipu yai laapo ora adaalepe ipisa rabu mo ipa rikirana aasade pare su Krit-nane re-para mada pisima. ¹⁵Go po rilipumi sip lisa-pulu sip po rilipu epea-nane mada nawisa pare pa po rilipuna kone raluma pa pamisimi. ¹⁶Go puma naame ipa solwara rikirana aasa oge su meda-nane pisima. Go rabu po rilipumi sip waru nalisa. Go ipa solwara rikirana aasade suna biri Kauda leme. Go pisima rabu naame sip-na oge ipinu kedaa puma maa rogaasima. ¹⁷Go puma adaa ipinu madaa yolasaaoma kopeme rogaasimi. Go rabu nimuna konere Libia su repale-nanere ipa mu kana laapo aasa-pulu tyalia kone wisimi. Go raburi nimumi sip mapopa-ae sel mamina yolanaasimi. Guma yolanaasimi rabu po rilipumi sip pa maa popesa. ¹⁸Go po rilipumi malakepe pirasa-pulu wala yapi lapaasa rabu naame ipinu yapa pinalo mo kako ipa solwara-para mea rubisima. ¹⁹Go puma wala yapi laapo

dialenaloma nimuna kimi sip-na raba mi kope elenu page mea rubisimi. ²⁰Go puma yapi adaapu naame suba-para naare-para kuba kedonu na-adisima. Go rabu po rilipu ora puri ipisa-pulu ora komalima kone wisima.

²¹Gore yapi adaapumi alinu eda nanisimi-pulu Pol-me nimu adola puma gu-rupa lakalisa: Go alinu nimumi abalade nina agale yokoma Krit supra napirisima. Go pisimide pare nina agale pagola pisimi-daare mo kako rubape kone-para sip mabebolape kone-para raayo madaa napula peme.

²²Go pea pare abiri paala nakomalepape. Nimina ali meda nakomalia pare sip komea makoyaalia. ²³Gore niri Gote raapu piruma nipuna bi minasaayo. Go puma neme nipuna kogono ora pe. Go ribaa ensel medame ni piri-para ipisa. ²⁴Go puma nipumi talo: Pol-ya, Paala nakomape lagia. Ne ali mudu Sisar piri-para madaa pua adali. Gote-me epe kone wia-le ne raapu pimi alinu page nakomalimi. ²⁵Ensel-me go-rupa lisa-pulu paala nakomalepape. Gore apo lagia-rupa paliade kone rulaayo. ²⁶Go pea pare po rilipumi naa ipa rikirana-ae su meda-para maa pena.

²⁷Gore wala sarere laapona ribaare yai po rilipu laapome riaare naana sip mo adaa solwara Mediterenian ipana koau-nane maa popesa. Gore ribaa rumu rumunare sip-na kogono pi alimi su meda re-para opapamona kone wisimi. ²⁸Go rabu nimumi kope muma kedaa pi ele roгааoma ipa ru lopanaasimi. Go puma nimumi mo ipa naaku-para maaka misimi rabu ogesi-daa adaalu (40 mita) yoloma rilisimi. Nimu wala oge si-daa puma ipa naaku-para mak wala muma wala rudupu (30 mita) yoloma rilisimi. ²⁹Gore naana sip-mi kana tia kone suma paalame komisima. Go puma nimumi mo sip-na koau-nane puma sip adili kope maalapu mea lopainaasimi. Go rabu naare epenalo adaba piralima kone wisimi. ³⁰Go rabu sip-na kogono pi alinu medaloma sip giyalalo pagaa wi kogono pisimi. Nimumi oge ipinu mea no ipa madaa lopainaalalo pisimi. Go rabu ali medalomame nimu sip-na repale-nane kogono rado meda peme kone wisimi. Gore nimumi sip adili aen kope lopainaalima kone wisimi. ³¹Go pisa pare Pol-me pagaa wi kone adoma soldia surube ali-para nipuna soldia alinu-para talo: Go sip-na kogono pi alinu pogola palimiri nimi page komalimi. ³²Go lisa rabu soldia alinuri mo oge ipinu-na kope rugula rapaasimi.

³³Gore naare openaloma Pol-me go alinu agale gu-rupa lakalisa: Nimi sarere laapo ru-nane eda nanemade. ³⁴Abi eda nalepape. Nalimiri puri muma mada piralimi. Gore naa ora komea page nakomoma ora oge radaa page nanalima. ³⁵Go agale lomare Pol-me bret muma sip kogono pi alinumi adena nipumi Gote-para ora pili loma lisana bret nisa. ³⁶Go rabu nimuna pu robaa-pare epe lisa-daa nimumi page eda nisimi. ³⁷Gore naa sip madaa pirisima alinuri adaapu (gu-rupa 276) pirisima. ³⁸Gore eda mada noma nimumi sip yapa pinalo wit-na kili no ipa solwara-para mea rubisimi.

Sip kolisa rabu

³⁹Gore naare rapaasa rabu su adisimi pare sip-na kogono pi alinumi go su adomare namakuaasimi. Go rabu nimumi sip-na oge pora meda wina adisimi. Go-parare ora epe ipa mu wisa-pare nimumi sip mo ipa mu madaa makusaalalo pisimi. ⁴⁰Go polalo kope aene raayo ponaluma mo ipa solwara ru-nane pa wisimi. Go rabu page nimumi mo ipa apeape repenanu kepema wisimi. Mo repenanuri mo sip-na ma-redepo yaape wisa. Go pisa rabu nimumi ipa repale-nane sel mamina maridulaasimi. Go puma po rilipumi ipinu ipa repale-nane maa palia kone wisimi. ⁴¹Go pirisimi pare sip-mi adaa ipa mu luma su madaa popesa. Go puma ipa repale-nane kusabasa rabu napopelisa. Go rabu ipinu-na masaa-nanere ipa kaimi luma ipinu marugula tabisa. ⁴²Go soldia alinumi karapo ada piri alinu palimi lo ora tima kone wisimi. Nimumi ipa ki moge pogola palimi-daare ora tima kone wisimi. ⁴³Yapare soldia alinuna surube alimi Pol raba mulalo mo alinu-para natalepape lakalisa. Go puma surube alimi talo: Ipa kimi mogealimi-daare nimi abala ipa-para pogoloma ipa repale-nane pulupape lisa. ⁴⁴Ali medalomare nimi ipinu-na robele repena ripinaaoma pa su madaa pulupape. Gore go-rupa pisima rabu naa raayo ipa repale-nane epe-rupa puma pirisima.

Pol Malta su-para pisa

28 ¹Naa solwara repale-nane waru pogola pisima go suna biri Malta lisimi. ²Go su-para piri enaalinumi naa ora waru raba misimi. Gore yai ipuma kupa pisa-pulu nimumi repena kiritana naa re-para mea ipisimi. ³Go puma Pol-me repena kulinu yarepema repena sulaa-para mea kirinaloma repena riripumi komoma kero meda ma-opatabasa. Go rabu kamaa-nane ipuma Pol-na ki madaa muma pa saabaasa. ⁴Gore enaali raayome mo Pol-na ki kapura palae wisa adisimi rabu nimumi talo: Go aliri abalade enaali lu makomaa-ae ali yana lisimi. Gore ipa solwarame nipu nalisa pare koe ele pi ali yaa-pulu mada komalia kone wisimi. ⁵Go pisa pare Pol-me ki mea pulaluma waiba repena sulaa-para mea rubisa. Go pisa pare Pol nipu epe-rupa pa pirisa. ⁶Go enaalinumi Pol-na yogale pabolalo puma wagepu le kadupitalo pia kone suma adoba pirisimi. Pare nimumi adaalupu adoba pirisimi rabu Pol pa epe-rupa pisa-pulu nimumi kone pereke yoma talo: Go aliri pa yakili remo meda yaana lisimi.

⁷Gore go ipa rikirana-ae adare su-para piri enaalinuna ali mudu Publius pirisa. Gore go alimi e maapu adaapu surubisa pare nipuna su medane pirisima. Go puma nipumi naa adola ipuma naa nipuna ada-para yapi repo mi surubisa. ⁸Go raburi Publius-na aaraa yaina komoma pirisa. Nipuna yainare riripu yaina-para robaa kululu le laapo komisa. Go rabu

Pol-me nipu piri-para puma beten lomare nipuna kalu madaa ki suma lisana ma-epeaasa. ⁹Go pisa rabu go su-para piri yaina kome enaalinum Pol piri-para ipisimi. Go rabu nimuna yaina ma-epeleaasa. ¹⁰Go pisimi-pulu nimumi naa pa kode ele adaapu guma naana pope di ipisa rabu nimumi naana elenu maa puma sip madaa pua wisimi.

Pol Rom su-para pisa

¹¹Gore naa go su-para suba repo piruma ipa sip madaa pirumare pisima. Go sip-ri abala Aleksandria su giyoma po rilipu yainu ipisa rabu naa piri-para epa aasa. Go sip-na biri Uba Kedo Laapo lisimi. ¹²Naa go sip madaa piruma Sirakyus adare-para yapi repome puma pirisima. ¹³Go su giyomare sip madaa piruma adare mo Regium su-para puma opapasima. Go suri ekera-nane po rilipu no-nane waru ipisa-pulu go po rilipumi yapi laapo ipinu raba muma wagepu mapopaasa rabu Puteoli adare-para pua opapasima. ¹⁴Go su-parare naame Keriso-na enaali medaloma adisima. Nimumi naa waru raba misimi-pulu sarere komea nimuna ada-para pirisima. Go pumare naa Rom su-para pua pisima. ¹⁵Gore mo Rom su piri kone rulae enaali medalomame naa epeme lo pagisimi yaa-pulu naa madaala ipisimi. Nimumi Apius maket-na madaasima. Go-pare page pasidia ada ipa repo aasa. Pol nipumi nimu abala adoma nipuna pu robaa-para raana pisa-pulu Gote-para ora pili loma puri misa.

¹⁶Gore naa Rom adare-para puma pirisima rabu Pol karapo ada napirisa pare nipuna ada rado-para pirina soldia ali medame nipu surubisa.

Pol-me epe agale Rom su-para lapedepelisa

¹⁷Gore yapi repo dia lisa rabu Pol-me mo su-para piri Juda ali mudunu nina ada-para kiritala ipulupa lisa. Nimu epa kiritasimi rabu nipumi nimu go-rupa lakalisa: Amenu, neme naana ruru-para kasuanuna rekena agale-para nama-koeyaripu pare nimumi Jerusalem su-para Rom alinum ni mapaitaalalo maa kalisimi. ¹⁸Gore mo Rom alinum nina kose pagomare ni maa rapaasimi. Nimumi ni lu makomaape kone-daa na-adisimi. ¹⁹Go pisa pare Juda alinum nina bi ora rabuaasimi-pulu Sisar-me nina kose pagenalolagelisuade. Go pirisimi pare neme nina ruru madaa agale medame kose-daa nawisuade. ²⁰Gore Juda alinum ni madaa kose gu-rupa lisimi-pulu neme nime adoma agale lano kone wisua. Gore neme Israel su-para piri enaalinuna Mea Rapaae Ali madaa adoma kone rulaayo. Go pea-pulu nimumi ni kope sen-me adilisimi.

²¹Go rabu nimumi nipu-para talo: Judia su-para piri alinum pepa na-tya mone pisimi. Go page mo su-para piri Juda amenumi agale ne madaa remaa page koe agale page nalagiame. ²²Gore naame nena agale

pagamona abi lagiape. Pare su raayona piri enaalinumi apo kagaa agale pagoma ape leme.

²³Go rabu nimumi Pol-na agale pagoma yapi di suma lisana werepere enaali adaapu Pol-na ada-para pagola kiritasimi. Go rabu naare opaa-ma puma pabisa rabu page Pol-me Gote-na Surube Su madaa agale lakalisa. Go puma Pol-me nipuna kone perekelema kone rulasa-daa remaa lakalisa. Go puma nimumi Yesu madaa kone rulaliminalo Moses-na rekena agale-para Gote-na agale lakale alina buk-para yarepeasa. ²⁴Pol-me go-rupa pisa raburi enaali medalomame nipuna agale kone rulasimi pare medalomame kone narulalisimi. ²⁵Gore nimumi agale rado rado loma pulalo pirisimi rabu Pol-me agale meda gu-rupa lakalisa: Go Gote-na agale lakale ali Aisaia-me agale waru lisa. Holi Spirit-mi nimina kasuanu agale lakalisa-pulu Aisaia-me buk madaa gu-rupa lu wisa: ²⁶Go enaalinu-para puma laketapape: Nimina kaleme agale pago piralimi pare ora koneme namakuaalimi. Makuaaoma adoba piralimi pare ora na-adalimi. ²⁷Go enaalinuna pu robaa-para ora koe kone lisimi. Nimuna kale poasa. Nimuna le rubu pisa. Go-rupa napitimiri nimuna leme mada adalimi. Go peme-pulu go-rupa pimi. Nimuna kaleme mada pagalimi. Nimuna pu robaa-para kone mada salimi. Go puma nimuna kone mada perekealimi. Go palimi-daare Gote-me nimu ma-epeaalia.

²⁸Pol-me apo Aisaia-na agale yarepea wala talo: Pagalepape. Gore ruru rado enaalinumi Gote-na epe-rupa pirape agale mada pagalimi-pulu nimu piri-para mea rapasa. ²⁹Pol go agale lisa rabu Juda alinu ada giyoma agale laari pirisimi.

³⁰Gore maali laapome Pol nipuna kabesade ada-para piruma enaalinumi nipu adola ipisimi rabu Pol-me epe kone kalisa. ³¹Go rabu Pol-me Gote-na Surube Su madaa agale raayo lakalisa. Go page Mudu Ali Yesu Keriso-na madaa agale waru lapedepelisa. Nipumi agale lisa rabu pagaa wi kone nasuma mogealisa. Dia, pare nimumi nipu kedaa nakalisimi-pulu nipumi agale puri lapedepelisa.